

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

ความหลากหลายทางชีวภาพของพืชพรรณในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

Vegetation Biodiversity of Chiang Mai Urban Areas

โดย

เยาวนิตย์ ชารานาย และ สุระพงษ์ เตชะ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

2556

รหัสโครงการวิจัย มจ.1-54-013

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพของพืชพรรณในพื้นที่เมืองเชียงใหม่
Vegetation Biodiversity of Chiang Mai Urban Areas

ได้รับการจัดสรรงบประมาณวิจัย ประจำปี 2554

จำนวน 251,000 บาท

หัวหน้าโครงการ นางเยาวนิตย์ ชาราดาย

ผู้ร่วมโครงการ นายสุระพงษ์ เตชะ

งานวิจัยเสร็จสมบูรณ์

30 กันยายน 2555

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่อง ความหลากหลายทางชีวภาพของพืชพรรณในพื้นที่เมืองเชียงใหม่ สำเร็จลงได้ โดยได้รับความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ทั้งหน่วยงานระดับประเทศอย่างสำนักงานนโยบายแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หน่วยงานระดับท้องถิ่นของรัฐอย่างเทศบาลนครเชียงใหม่ โรงเรียน และวัดที่อยู่ในพื้นที่ศึกษา กลุ่มนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและเมือง อย่างโครงการเขียว สวย หอม อีกทั้งบุคคลอื่นๆ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงาน

ขอขอบพระคุณ สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่สนับสนุนงบประมาณอุดหนุนวิจัย ประจำปี 2554 รวมถึงเจ้าหน้าที่ที่คอยดูแลให้คำแนะนำในการดำเนินงานวิจัย เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย อีกทั้งเจ้าหน้าที่และนักศึกษาช่วยงานวิจัยของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม ที่คอยช่วยเหลือประสานงานและสนับสนุนการทำวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานผลการวิจัยเรื่องนี้จะ เป็นประโยชน์ทั้งในทางวิชาการและการนำไปประยุกต์ใช้ กับหน่วยงาน และการวิจัยในอนาคตได้ไม่มากก็น้อย อย่างไรก็ตามหากมีข้อผิดพลาดหรือบกพร่องประการใดคณะผู้วิจัยต้องขอภัยไว้ ณ ที่นี้

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง	๗
สารบัญภาพ	๙
บทคัดย่อ	1
Abstract	2
คำนำ	3
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตการวิจัย	4
การตรวจเอกสาร	6
อุปกรณ์และวิธีการ	27
ผลการวิจัย	29
วิจารณ์ผลการวิจัย	125
สรุปผลการวิจัย	127
เอกสารอ้างอิง	128

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	รายชื่อพืชที่เป็นชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน (invasive species) ที่พบในประเทศไทย
ตารางที่ 2	ประเภทพื้นที่สีเขียว
ตารางที่ 3	พื้นที่สีเขียวเพื่อนันทนาการและความงามทางภูมิทัศน์
ตารางที่ 4	พื้นที่สีเขียวอรรถประโยชน์
ตารางที่ 5	พื้นที่สีเขียวอนุรักษ์ธรรมชาติ
ตารางที่ 6	พื้นที่สีเขียวที่เป็นริ้วทาง
ตารางที่ 7	ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจในพื้นที่เมืองเชียงใหม่
ตารางที่ 8	พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย
ตารางที่ 9	จำนวนชนิดพืช (ไม้ต้น) ที่พบบริเวณคูเมืองทั้งด้านในและด้านนอก
ตารางที่ 10	รายชื่อไม้ต้นท้องถิ่นและไม้ต่างถิ่นบริเวณคูเมืองเชียงใหม่

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1	แผนที่เมืองเชียงใหม่ บริเวณคูเมืองและพื้นที่โดยรอบ	4
ภาพที่ 2	ขอบเขตพื้นที่วิจัยตามการจำแนกพื้นที่สีเขียวประเภทต่างๆ ของเทศบาลนครเชียงใหม่	5
ภาพที่ 3	การปรับสภาพอากาศโดยดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์จากขบวนการสังเคราะห์แสงของต้นไม้	24
ภาพที่ 4	ผังเมืองเก่าเชียงใหม่ มีการกระจายพื้นที่เพาะปลูกและพืชพรรณธรรมชาติ	30
ภาพที่ 5	การแบ่งเขตการปกครองของเทศบาลนครเชียงใหม่	38
ภาพที่ 6	พรรณไม้ท้องถิ่น ไม้หายากที่สำรวจพบ	103
ภาพที่ 7	ผังแสดงต้นไม้ใหญ่บริเวณโรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	104
ภาพที่ 8	ผังแสดงต้นไม้ใหญ่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่	105
ภาพที่ 9	ต้นพิศุล (<i>Mimusops elengi</i>) บริเวณวัดนันนทาราม	106
ภาพที่ 10	ต้นไม้ในวัด ก. ลั่นทม (<i>Plumeria rubra</i>) บริเวณวัดเชียงมั่น และ ข. โพธิ์ (<i>Ficus religiosa</i>) วัดสวนดอก	107
ภาพที่ 11	ต้นไม้ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์, ขางนา (<i>Dipterocarpus alatus</i>) ในวัดเจดีย์หลวงวรมหาวิหาร	108
ภาพที่ 12	ผังแสดงต้นไม้ใหญ่บริเวณอนุสาวรีย์สามกษัตริย์	109
ภาพที่ 13	ผังแสดงต้นไม้ใหญ่บริเวณถนนรอบคูเมืองเชียงใหม่	113
ภาพที่ 14	แผนภูมิแสดงชนิดพืชและจำนวนต้น ของพรรณไม้ต้น (Tree) ที่สำรวจพบในบริเวณคูเมืองเชียงใหม่	115
ภาพที่ 15	แสดงตำแหน่งต้นไม้ใหญ่ที่มีความสำคัญในพื้นที่บริเวณคูเมืองและบริเวณรอบนอก	116
ภาพที่ 16	ต้นไม้ใหญ่ริมถนน เช่น ต้นทองกวาว หูกะจง ประดู่อังสนา	117
ภาพที่ 17	ต้นไม้ใหญ่ริมถนนในคูเมือง เช่น จามจุรี นนทรี เสลา และแคแสด	118
ภาพที่ 18	ต้นไม้ใหญ่บริเวณแจ้งหัวริน, ต้นลาน (<i>Corypha umbraculifera</i>)	118
ภาพที่ 19	พืชพรรณในสวนสาธารณะหนองบวกหาด	119

ภาพที่ 20	พืชพรรณบริเวณริมแม่น้ำปิง เช่น มะพร้าว จามจุรี โพธิ์ ตะขบฝรั่ง	120
ภาพที่ 21	พืชพรรณบริเวณริมแม่น้ำปิง เช่น มะพร้าว จามจุรี แคแสด ไทรย้อย ใบแหลม	120
ภาพที่ 22	พืชพรรณบริเวณพื้นที่ว่าง เช่น หูกวาง ตะขบฝรั่ง ไมยราบยักษ์ ผักนึ่ง	121
ภาพที่ 23	หูกวาง <i>Terminalia ivoriensis</i> ไม้ต่างถิ่นที่มีการปลูกเพิ่มเติมอย่าง แพร่หลายในพื้นที่เมือง	121
ภาพที่ 24	ชะจาว (<i>Holoptelea integrifolia</i>) ไม้หายากที่ยังพบบ้างในวัดและ ชุมชน	121
ภาพที่ 25	พรรณไม้เลื้อย เหลืองชะวาลย์ (<i>Macfadyena unguis-cati</i>)	123
ภาพที่ 26	พรรณไม้ดอกไม้ประดับที่วางจำหน่ายในตลาดต้นไม้ภาคคำเที่ยง	123

ความหลากหลายทางชีวภาพของพืชพรรณในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

Vegetation Biodiversity of Chiang Mai Urban Areas

เยาวนิต์ ธาราฉาย และ สุระพงษ์ เตชะ

Yaowanit Tarachai and Surapong Techa

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่ 50290

บทคัดย่อ

การศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพพืชพรรณในเมืองเชียงใหม่ ระหว่างเดือนตุลาคม 2553 ถึงเดือนกันยายน 2554 มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำข้อมูลพื้นฐานและตำแหน่งของต้นไม้สำคัญในพื้นที่เมือง ขอบเขตพื้นที่ศึกษาคือเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยการสำรวจ จำแนกชนิดพืชและการวิเคราะห์สถานภาพทางด้านความหลากหลายทางชีวภาพ พบว่าเมืองเชียงใหม่มีทั้งพรรณไม้ท้องถิ่น และพรรณไม้ที่ปลูกเพิ่มใหม่ พรรณไม้เฉพาะถิ่นที่พบในพื้นที่เมืองคือ ต้นรังผึ้ง (*Schoutenia glomerata* King spp. *peregrina* Roehm.) สถานภาพเป็นไม้หายาก พบได้ในพื้นที่บ้านเก่า วัดและโรงเรียน ต้นไม้ใหญ่ที่ควรอนุรักษ์ไว้เพื่อคู่กับประวัติศาสตร์ของเมืองเชียงใหม่ โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณคูเมืองและวัดได้แก่ จามจุรี (*Samanea saman* (Jacq.) Merr) ตาล (*Borassus flabellifer* L.) ทองกวาว (*Butea monosperma* (Lam.) Taub) ยางนา (*Dipterocarpus alatus* Roxb.) โพธิ์ (*Ficus religiosa* L.) และไทร (*Ficus* sp.) ส่วนพรรณไม้ต่างถิ่นที่นำเข้ามาปลูกเป็นเวลานานและเสริมสร้างความงามทางภูมิทัศน์ได้แก่ ชมพูพันธุ์ทิพย์ (*Tabebuia rosea* (Bertol.) DC.) มะฮอกกานี (*Swietenia* sp.) และหางนกยูงฝรั่ง (*Delonix regia* (Bojer) Raf.) และจากการสำรวจตลาดต้นไม้พบสิ่งน่าเป็นห่วงคือ มีพรรณไม้หลายชนิดที่อยู่ในรายการพืชต่างถิ่นรุกรานและชนิดพันธุ์ที่มีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์จากธรรมชาติ

คำสำคัญ: ความหลากหลายทางชีวภาพ พืชพรรณ เมืองเชียงใหม่

Abstract

The vegetation biodiversity in Chiang Mai was conducted between October 2010 and September 2011. The objective to provide general information and location of important plants in urban areas, Chiang Mai Municipality. The methods compose of survey, identify and analysis of the plants biodiversity status. There were both the local plants and exotic plants occurred in the city. The endemic species that represented in the city was *Schoutenia glomerata* King spp. *peregrina* Roekm, that was the one of rare species. They were found in some local house, temple and school. The big trees with the history of the city that should be preserved, especially temple and school, such as rain trees (*Samanea saman* (Jacq.) Merr), Sugar palm (*Borassus flabellifer* L.), Flame of the Forest (*Butea monosperma* (Lam.) Taub), Yang-na (*Dipterocarpus alatus* Roxb.) Bodhi tree (*Ficus religiosa* L.), Banyan tree (*Ficus* spp.). While the Pink Tabebuia (*Tabebuia rosea* (Bertol.) DC.), Mahoghani (*Swietenia* sp.) and Royal Poinciana (*Delonix regia* (Bojer) Raf.), the exotic species planted long time ago function as smart and beauty trees in urban landscape. However, the concern from the study is there were many species in tree market were in the same list of invasive, vulnerable and threatened species.

Key words: Biodiversity   Vegetation   Chiang Mai City

คำนำ

ความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นหัวข้อและประเด็นที่มีการกล่าวถึงมากขึ้น อันสืบเนื่องจากปัญหาต่าง ๆ ทางด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นกับทั่วทุกภูมิภาคทั่วโลก สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงทางด้านสภาพแวดล้อมของโลก ภาวะโลกร้อน วิกฤตอาหารและพลังงาน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นที่ทราบกันดีว่าเกิดจากมนุษย์เป็นส่วนใหญ่ การพัฒนาไปสู่การเป็นสังคมเมืองและสังคมอุตสาหกรรม สร้างความต้องการที่ไม่มีวันสิ้นสุด ทำให้การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ มีมากขึ้นโดยไร้ขีดจำกัด เกิดภาวะไม่สมดุลทางทรัพยากรและผู้ใช้ประโยชน์ มนุษย์ลืมนึกไปว่ายังมีสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของระบบนิเวศบนโลก ยังมีสัตว์ พืช จุลินทรีย์ และสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กอีกมากมายที่อยู่บนโลกนี้ที่ใช้ทรัพยากรเหล่านั้นเช่นเดียวกับเรา ดังนั้นเมื่อเกิดภาวะไม่สมดุลทุกอย่างย่อมได้รับผลกระทบกันไปหมด แนวคิดในการสร้างและฟื้นฟูธรรมชาติให้กลับมาใหม่หรืออย่างน้อยเพียงแค่พยายามเก็บรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่มีให้คงอยู่จึงเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการวิจัยและนโยบายการวิจัยแห่งชาติ ปี 2551-2554 และแผนการพัฒนาระยะตามแผนการพัฒนเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550-2554) ด้านยุทธศาสตร์การพัฒนามนุษย์บนพื้นฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานภาพปัจจุบันของความหลากหลายทางชีวภาพของพืชพรรณในพื้นที่เมืองเชียงใหม่
2. จัดทำแผนที่แสดงการกระจายของพืชพรรณในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

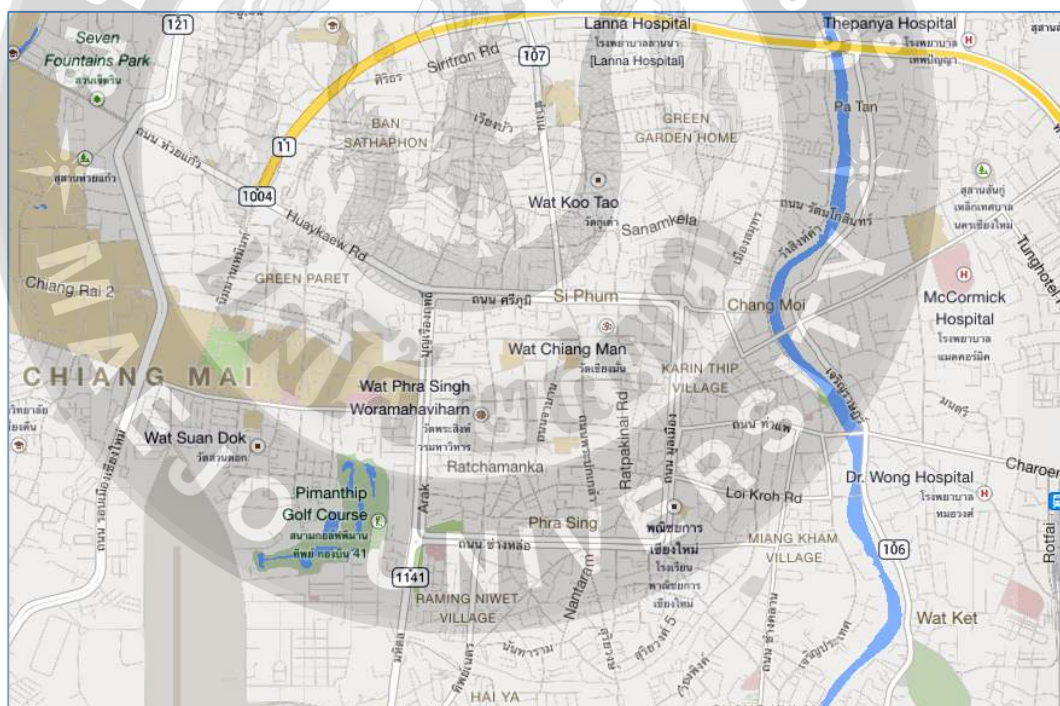
1. ฐานข้อมูลทางทรัพยากรพืชในพื้นที่ในเมืองเชียงใหม่ทั้งบัญชีรายชื่อและแผนที่พืชพรรณ
2. ทราบสถานภาพของพืชพรรณในพื้นที่เมือง เพื่อวางแผนการอนุรักษ์ เช่น พรรณไม้เดิม พรรณไม้ที่คุณค่าทางประวัติศาสตร์ การปลูกเพิ่มเติมเพื่อสร้างพื้นที่สีเขียวในเมือง เป็นต้น

3. เป็นการปลูกสร้างจิตสำนึกสำหรับผู้คนในชุมชนเมืองเชียงใหม่ และผู้เข้ามาใช้พื้นที่เมืองเชียงใหม่ให้เห็นคุณค่าของพืชพรรณในเมือง

4. เสริมสร้างเอกลักษณ์ให้เมืองเชียงใหม่เป็นเมืองแห่งความเขียว เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเมืองบนพื้นฐานของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม

ขอบเขตการวิจัย

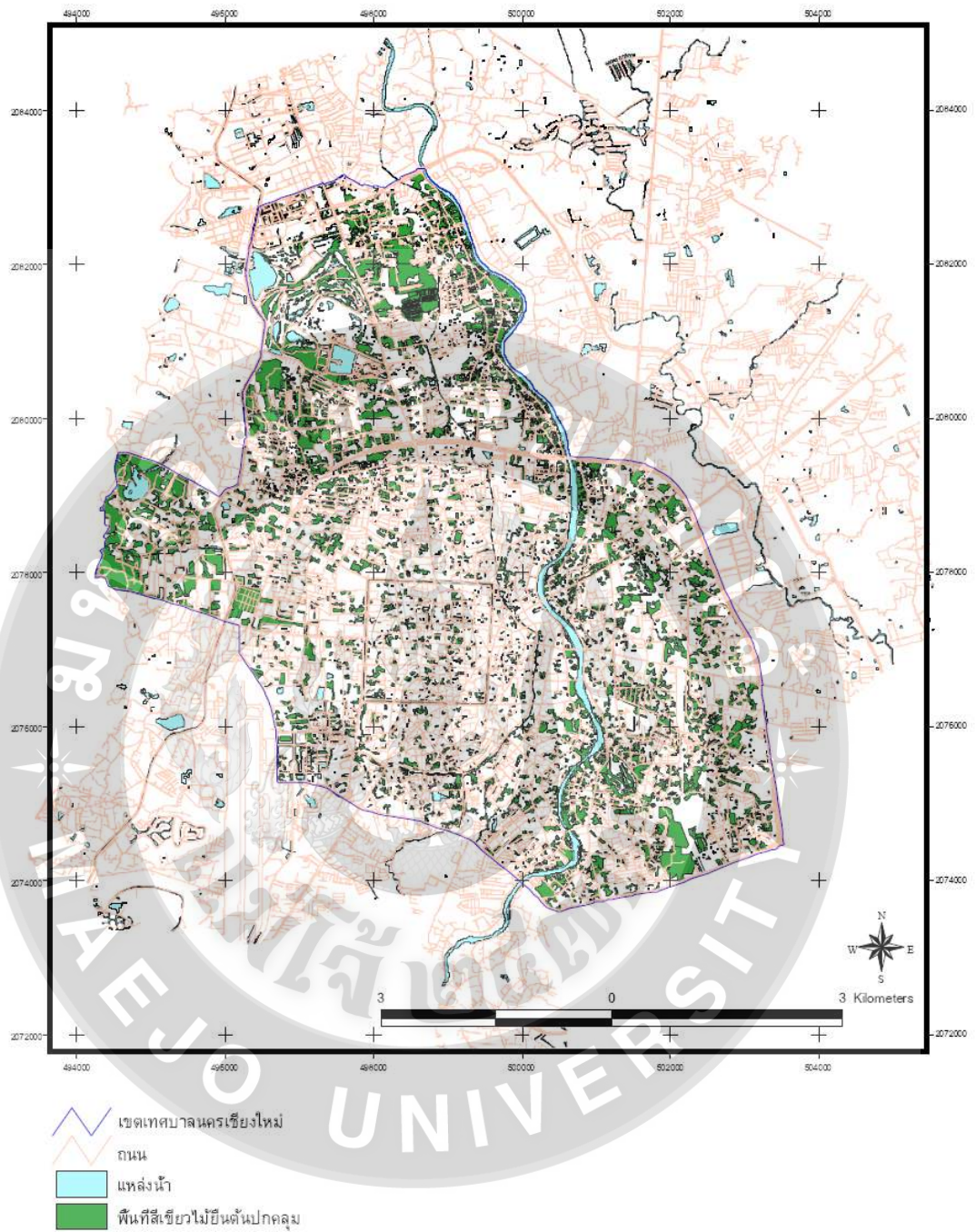
พื้นที่เมืองเชียงใหม่ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เลือกกลุ่มจากขอบเขตพื้นที่ของเทศบาลเมืองเชียงใหม่ โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณคูเมืองเก่าและพื้นที่โดยรอบ ดังภาพที่ 1 และพื้นที่ที่ได้จำแนกพื้นที่สีเขียวประเภทต่างๆ ไว้ (ศิริชัยและคณะ, 2548) ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 1 แผนที่เมืองเชียงใหม่ บริเวณคูเมืองและพื้นที่โดยรอบ

(ที่มา; <https://maps.google.co.th/maps>)

ด้านขอบเขตเนื้อหาการวิจัย ทำการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของพืชพรรณที่กระจายพันธุ์โดยธรรมชาติหรือที่ปลูกขึ้นตามพื้นที่ต่างๆ ที่มีลักษณะการใช้พื้นที่แตกต่างกัน

ภาพที่ 2 ขอบเขตพื้นที่ที่วิจัยตามการจำแนกพื้นที่สีเขียวประเภทต่างๆ ของเทศบาลนคร
 เชียงใหม่ (ทีมา; ศิริชัยและคณะ, 2548)

การตรวจเอกสาร

ความหลากหลายทางชีวภาพ

ความหมายและความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ (biodiversity)

ความหลากหลายทางชีวภาพ แปลความจากคำภาษาอังกฤษ biological diversity หรือเขียนอย่างย่อว่า biodiversity ซึ่งมีผู้ให้ความหมายอย่างง่าย ๆ ว่าเป็นสภาพโดยรวมของสิ่งมีชีวิตและพันธุกรรมทั้งหมดที่ปรากฏในโลกนี้

นักชีววิทยาชื่อ E.O. Wilson (1992) ให้คำจำกัดความของ biodiversity ไว้อย่างกระชับและชัดเจนว่า “...the variety of organism considered at all levels, from genetics variants to belonging to the same species through arrays of species to array of genera, family, and still higher taxonomic levels; includes the variety of ecosystems, which comprise both the communities of organisms within particular habitats and the physical conditions under which they live” จากคำจำกัดความที่กล่าวมาจะเห็นว่า ความหลากหลายทางชีวภาพมีความหมายกว้างขวางครอบคลุมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในโลกนี้ ไม่ว่าจะเป็นภายในของหน่วยสิ่งมีชีวิตเอง ระหว่างสิ่งมีชีวิตชนิดเดียวกัน ระหว่างสิ่งมีชีวิตต่างชนิดที่อยู่รวมในประชากรเดียวกันหรือในประชากรที่ต่างกัน ตลอดจนถึงสิ่งแวดล้อมที่อยู่โดยรอบทั้งที่มีชีวิตและที่ไม่มีชีวิตในชุมชนของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศที่แตกต่างกัน จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า ความหลากหลายทางชีวภาพหมายถึงความหลากหลายใน 3 ประเด็นที่เห็นได้ชัดคือ

1. ความหลากหลายทางพันธุกรรม (genetic diversity) ที่มีอยู่ในแต่ละหน่วยสิ่งมีชีวิตที่อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มในประชากรหรือเป็นกลุ่มของประชากร
2. ความหลากหลายของชนิดหรือสปีชีส์ (species diversity) ของสิ่งมีชีวิตทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นพวกโปรคาริโอต จุลินทรีย์ พืช สัตว์รวมทั้งมนุษย์ด้วย
3. ความหลากหลายทางนิเวศวิทยา (ecological diversity) ตามแหล่งที่อยู่อาศัยต่าง ๆ กันของสิ่งมีชีวิต

ดังนั้นจึงอาจกล่าวถึงความหลากหลายทางชีวภาพในเชิงพันธุกรรมหรือยีน (gene) ในเชิงสปีชีส์ และในเชิงนิเวศวิทยา ซึ่งสอดคล้องกับลำดับขั้นของการผสมผสานองค์ประกอบ (organization) ของสิ่งมีชีวิตที่มีกระบวนการเปลี่ยนแปลงวิวัฒนาการไปตามกาลเวลา

ความหลากหลายทางพันธุกรรม (genetic diversity)

หน่วยพันธุกรรม หรือยีน เป็นตัวการสำคัญที่กำหนดรูปร่างและการทำงานสิ่งมีชีวิต ตลอดจนการสืบทอดสายพันธุ์และเผ่าพันธุ์ของสิ่งมีชีวิต ยีนต่าง ๆ ของสิ่งมีชีวิตเป็นสารอินทรีย์ที่ประกอบด้วยสายหลักของน้ำตาลเพนโตสกับกลุ่มฟอสเฟตและลำดับการเรียงตัวของคู่เบสซึ่งเป็นตัวกำหนดรหัสพันธุกรรม (genetic code) คู่เบส A-T และ C-G เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งของโมเลกุลสายเกลียวคู่ของกรดนิวคลีอิก ชนิดที่เรียกอย่างย่อว่า ดีเอ็นเอ (DNA = deoxyribonucleic acid) ของสิ่งมีชีวิตทั่วไป

ยีนบางยีนอาจมีรูปแบบที่ค่อนข้างจะคงที่เพราะยีนนั้นควบคุมลักษณะสำคัญของการดำรงชีวิต อย่างเช่น ยีนที่ควบคุมการสร้างสารไฮโดรโครมที่มีความสำคัญยิ่งในกระบวนการหายใจระดับเซลล์ แต่ก็มียีนอีกจำนวนมากที่มีรูปแบบหลากหลาย และมีส่วนทำให้เกิดความแตกต่างแปรผันทางพันธุกรรมของประชากรและความหลากหลายทางพันธุกรรมของสปีชีส์ ความหลากหลายทางพันธุกรรมเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสิ่งมีชีวิตเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ทั้งนี้ก็เพื่อความอยู่รอดของตนเองและการดำรงเผ่าพันธุ์

ความหลากหลายของสปีชีส์ (species diversity)

คนทั่วไปมักเข้าใจว่าความหลากหลายทางชีวภาพนั้น หมายถึง ความหลากหลายของสปีชีส์หรือจำนวนชนิดของสิ่งมีชีวิตที่มีอยู่ในถิ่นที่อยู่อาศัยต่าง ๆ ของประชากรใดประชากรหนึ่ง จึงทำให้เข้าใจไขว้เขวไปว่า ความหลากหลายทางชีวภาพทั่วโลกนี้คือ จำนวนสปีชีส์ที่มีอยู่ทั้งหมดในโลกตามหลักการศึกษาด้านอนุกรมวิธาน แต่ในความเป็นจริงแล้วความหลากหลายของสปีชีส์ในท้องที่ใด ๆ ก็ตามจะหมายถึงความถึงจำนวนชนิดหรือสปีชีส์และจำนวนหน่วยสิ่งมีชีวิตที่เป็นสมาชิกของแต่ละสปีชีส์ที่มีอยู่ในแหล่งที่อยู่อาศัยในประชากรนั้น ๆ

นักวิชาการคาดกันว่าสิ่งมีชีวิตในโลกนี้น่าจะมีอยู่ประมาณ 10-15 ล้านชนิด ในปัจจุบันได้รับการตั้งชื่อทางวิทยาศาสตร์อย่างเป็นทางการ มีอยู่ประมาณ 1.5 ล้านชนิด จึงนับได้ว่าโลกเรามีความหลากหลายของสปีชีส์มากมายมหาศาล ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่ยากที่จะศึกษาหาข้อมูลความหลากหลายของสปีชีส์ที่มีอยู่ในโลกได้อย่างครบถ้วน แต่ประเด็นที่น่าสนใจคือ ชุมชนสิ่งมีชีวิต (biological community) ของแต่ละพื้นที่มีบทบาทสำคัญต่อความหลากหลายของสปีชีส์และโครงสร้างของกลุ่มสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ร่วมกัน ซึ่งจะเป็นสิ่งบ่งบอกถึงภาพรวมของความหลากหลายทางชีวภาพได้เป็นอย่างดี เช่น ในบริเวณป่าชื้นเขตร้อน (tropical rain forest) มีชุมชนสิ่งมีชีวิตที่ละเอียดอ่อน ซับซ้อนมากมายและเป็นแหล่งสะสมความหลากหลาย

ทางชีวภาพมหาศาล ต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่งในป่าชื้นเขตร้อนอาจมีสิ่งมีชีวิตพวกจุลินทรีย์เห็ด รา ไลเคน และแมลงจำนวนมากมาเป็นร้อยสปีชีส์ก็เป็นได้เมื่อเทียบกับชุมชนสิ่งมีชีวิตในเขตหนาวหรือเขตอบอุ่นที่มีป่าสนขึ้นอยู่ ต้นสนต้นหนึ่งอาจมีสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ไม่กี่ชนิด ดังนั้นป่าชื้นเขตร้อนอย่างเช่นประเทศไทยและในภูมิภาคเอเชีย จึงเป็นแหล่งที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยสิ่งมีชีวิตนานาชนิด

ความหลากหลายทางนิเวศวิทยา (ecological diversity)

นิเวศวิทยาและชุมชนสิ่งมีชีวิตเป็นเรื่องที่มีความสลับซับซ้อนมากกว่าเรื่องยีนและเรื่องสปีชีส์ เพราะนอกจากจะเป็นการผสมผสานองค์ประกอบของสิ่งมีชีวิตในระดับสูงสุดแล้ว ยังมีองค์ประกอบที่ไม่ใช่สิ่งมีชีวิต (abiotic component) เข้ามามีบทบาทสำคัญของระบบนิเวศด้วย เช่น อุณหภูมิ ความชื้น หิน ดิน น้ำ อากาศ แร่ธาตุต่าง ๆ เป็นต้น ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่ยากที่จะศึกษาและให้คำจำกัดความของความหลากหลายทางนิเวศวิทยาให้ได้ชัดเจนหรือเหมือนอย่างในกรณีความหลากหลายทางชีวภาพทางพันธุกรรมและความหลากหลายทางชีวภาพของสปีชีส์ที่กล่าวมาแล้ว อย่างไรก็ตามการศึกษาความหลากหลายทางนิเวศวิทยามักจะมุ่งประเด็นไปที่สปีชีส์เป็นองค์ประกอบของแหล่งที่อยู่อาศัยในกลุ่มสิ่งมีชีวิตกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยคำนึงถึงจำนวนและความหนาแน่นของประชากรของแต่ละสปีชีส์ กลุ่มสิ่งมีชีวิตกลุ่มใดที่มีจำนวนสปีชีส์อาศัยอยู่มากก็อาจกล่าวได้ว่านิเวศวิทยาของกลุ่มนั้นมีความหลากหลายในแหล่งที่อยู่อาศัยมากกว่ากลุ่มสิ่งมีชีวิตที่มีจำนวนสปีชีส์อาศัยอยู่น้อยชนิด

คุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพ

ความหลากหลายทางชีวภาพมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเป็นอยู่และความอยู่รอดของมนุษย์ เพราะความหลากหลายทางชีวภาพเป็นทรัพยากรธรรมชาติอย่างหนึ่งซึ่งเป็นที่พึ่งพาอาศัยของมนุษย์โดยเป็นปัจจัยสี่ (อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค) สำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งโดยตรงและทางอ้อม ในอดีตกาลที่ผ่านมามนุษย์ได้เรียนรู้การใช้ทรัพยากรชีวภาพเพื่อการดำรงชีวิตอย่างสอดคล้องกับธรรมชาติ และมนุษย์ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของสมดุลของธรรมชาติตามกระบวนการวิวัฒนาการของมนุษย์ตั้งแต่เริ่มอุบัติขึ้นมาบนโลกนี้เมื่อประมาณ 2 ล้านปีที่ผ่านมา นอกจากนั้นมนุษย์ยังได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากธรรมชาติและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ จนพัฒนามาเป็นปราชญ์ชาวบ้านที่สร้างสรรค์และสั่งสม สืบสานเป็นองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เกิดเป็นกระบวนการที่นำไปสู่

ความหลากหลายทางศิลปวัฒนธรรมประจำถิ่นของสังคมพื้นบ้านในกลุ่มชนต่าง ๆ และ กลายเป็นเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ที่หลากหลายทั่วทุกมุมโลก

ความหลากหลายทางชีวภาพเป็นผลผลิตของกระบวนการวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อม ในทางชีววิทยาถือว่าความหลากหลายทางชีวภาพมีความสำคัญยิ่งสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ของสิ่งมีชีวิตและกลไกการเกิดสิ่งมีชีวิตใหม่ ๆ ที่มีความหลากหลายในแต่ละพื้นที่ของทุกส่วนของโลก แต่ในด้านเศรษฐกิจและสังคมทั่วไปแล้วมักมีข้อสงสัยและความไม่แน่ใจเกี่ยวกับคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ เพราะการค้นหาคูณค่าของสิ่งมีชีวิตชนิดใดชนิดหนึ่งเราจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งมีชีวิตนั้นเสียก่อน ถ้าหากเราไม่เคยรู้จักมันเลยและไม่เคยรู้ว่ามันมีสิ่งนั้นอยู่ในโลกนี้แล้ว เราจะรู้ถึงคุณค่าของมันได้อย่างไร หากคิดอย่างนักธรรมชาติวิทยาผู้มีความเชื่อมั่นว่าสิ่งมีชีวิตทุกชนิดที่อุบัติขึ้นมาและมีชีวิตอยู่ได้ในสภาพธรรมชาติย่อมมีคุณค่าในตัวของมันเองเสมอ เพียงแต่ว่าเราจะมีวิธีการค้นคว้าหาความรู้และนำคุณค่าของมันมาใช้ได้อย่างเหมาะสมหรือไม่เท่านั้น คงไม่ใช่เป็นเรื่องง่ายนักที่จะนำเอาหลักการคำนวณทางเศรษฐศาสตร์มาใช้ประเมินหาคุณค่าอย่างแท้จริงของความหลากหลายทางชีวภาพ

ตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ เช่น

1. ทางด้านเกษตรกรรม

ปัจจุบันพบว่ามีพืชไม่น้อยกว่า 5,000 ชนิดที่มนุษย์เรานำมาเป็นอาหาร และไม่น้อยกว่า 150 ชนิดที่มนุษย์นำมาเพาะปลูกเพื่อเป็นอาหารสำหรับคนและสัตว์เลี้ยง ตัวอย่างพืชที่มีการนำมาเพาะปลูกและปรับปรุงพันธุ์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่มนุษย์ เช่น มะเขือเทศ พันธุ์เก่าแก่ที่ถูกค้นพบในประเทศเปรูถูกนำมาปรับปรุงพันธุ์กับสายพันธุ์ที่ไช้อยู่ในปัจจุบันทำให้ได้ผลผลิตน้ำตาลเพิ่มสูงขึ้น ทำให้มีมูลค่าการตลาดเพิ่มขึ้น การค้นพบข้าวโพด ข้าวหรืออ้อย สายพันธุ์ใหม่ ๆ อันได้จากการผสมกับสายพันธุ์เก่าแก่ดั้งเดิม ทำให้ได้ผลผลิตใหม่ ๆ ที่สามารถต้านทานแมลงหรือไวรัสได้

2. ทางด้านการแพทย์

สมัยก่อนความรู้ทางการแพทย์ยังไม่พัฒนามากนัก ยาที่ใช้ในการรักษาโรคต่าง ๆ มักเป็นการเรียนรู้ความสำคัญของพืชเพื่อประโยชน์ทางการรักษาโรคร้ายไข้เจ็บ ซึ่งบางชนิดสามารถใช้ได้ดีมาก

3. ทางด้านอุตสาหกรรม

การผลิตอาหาร เครื่องนุ่งห่ม เครื่องประดับ เครื่องเรือนเฟอร์นิเจอร์ต่าง ๆ และ อุตสาหกรรมเครื่องหนัง เครื่องใช้ ส่วนใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติทั้งพืช สัตว์ และ จุลินทรีย์ในขบวนการผลิตทั้งสิ้น ดังนั้นความหลากหลายทางชีวภาพจึงเพิ่มคุณค่า ทางด้านอุตสาหกรรมไม่น้อย

การจัดจำแนกสิ่งมีชีวิต

การศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพหรืองานอนุกรมวิธานนับเป็นชีววิทยาสาขาหนึ่ง ที่รวมสาขาวิชาต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องเป็นอย่างดี เนื่องจากการแบ่งกลุ่มของสิ่งมีชีวิตต้องอาศัย ความเหมือนและความแตกต่างกันทั้งภายนอกและภายใน ตลอดจนความเป็นมาและความ เป็นอยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตนั้น ๆ นักอนุกรมวิธานจึงต้องนำสาขาวิชาอื่น ๆ เข้ามาใช้ เช่น สัณฐานวิทยา (Morphology) กายวิภาคศาสตร์ (Anatomy) นิเวศวิทยา (Ecology) ชีววิทยาระดับ โมเลกุล (Molecular biology) ชีววิทยาเชิงพฤติกรรม (Behavioral biology) รวมถึง วิวัฒนาการ (Evolution) เป็นต้น

หลักการจัดจำแนกสิ่งมีชีวิตออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ

จำนวนสิ่งมีชีวิตบนโลกที่ค้นพบและมีการตั้งชื่อวิทยาศาสตร์โดยนักอนุกรมวิธานมี ประมาณ 1.5 ล้านชนิดเป็นอย่างน้อย แต่ก็มีหลายคนเชื่อว่าน่าจะมีมากกว่านั้น อาจถึง 30-40 ล้านชนิด

ความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ

สิ่งที่มนุษย์เราได้รับจากระบบนิเวศที่มีอยู่ตามธรรมชาตินั้นมีอยู่มากมาย ซึ่งสามารถ จำแนกความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพได้ดังนี้

1. ผลิตภัณฑ์ (Products) เช่น วัสดุธรรมชาติที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม พืช สมุนไพร
2. การบริการทางนิเวศ (Ecological Services) เช่น แมลงผู้ช่วยผสมเกสรตามธรรมชาติ
3. เพื่อสุนทรียภาพและการท่องเที่ยว (Aesthetics and Tourism) เช่น การท่องเที่ยวใน อุทยาน และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า
4. คุณค่าทางวัฒนธรรมและจริยธรรม (Cultural/Ethical Values) เช่น การใช้สิ่งมีชีวิต เป็นสัญลักษณ์หรือตัวแทนของวัฒนธรรมและจริยธรรมที่มีคุณค่าต่อมนุษย์

การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

ความหลากหลายทางชีวภาพของโลกมีมากมายมหาศาล ตลอดเวลาความหลากหลายทางชีวภาพได้ช่วยเหลือเกื้อหนุนให้ผู้คนดำรงชีวิตอยู่โดยมีอากาศและน้ำที่สะอาด มียารักษาโรค มีอาหาร มีเครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ไม้สอย วัสดุก่อสร้าง การสูญเสียชนิดพันธุ์ การสูญเสียระบบนิเวศ การสูญเสียพันธุกรรมไม่ได้เพียงแต่ทำให้โลกลดความร่ำรวยทางชีวภาพลง แต่ได้ทำให้ประชากรโลกสูญเสียโอกาสที่จะได้มียารักษาโรคที่ดีและสูญเสียโอกาสที่จะมีอาหารหล่อเลี้ยงอย่างพอเพียงด้วย

สาเหตุของการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

1. การสูญพันธุ์
2. การทำลายแหล่งกำเนิดความหลากหลายทางชีวภาพ ได้แก่ แหล่งน้ำในแผ่นดิน ทะเล และชายฝั่ง ป่าไม้ พื้นที่แห้งแล้งและพื้นที่กึ่งชื้น ภูเขา และพื้นที่การเกษตร
3. การสูญเสียพันธุกรรม

ชนิดพันธุ์ต่างถิ่น (Alien Species)

หมายถึง ชนิดพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตที่ไม่เคยปรากฏในถิ่นใดถิ่นหนึ่งมาก่อน แต่ได้ถูกนำเข้าหรือเดินทางเข้ามายึดครองและดำรงชีพอยู่ในอีกถิ่นหนึ่ง ซึ่งอาจอยู่ได้อย่างดีหรือไม่ดีนั้น ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของปัจจัยแวดล้อมและการปรับตัวของชนิดพันธุ์นั้น ๆ ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นอาจกลายเป็นชนิดพันธุ์รุกรานหรือคุกคาม (Invasive Alien Species) ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อชนิดพันธุ์อื่นสูญพันธุ์ได้

ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นในประเทศไทยในปี พ.ศ.2542 ประเทศไทยมีจำนวนชนิดพรรณพืชต่างถิ่น 915 ชนิด และในปี พ.ศ. 2547 มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 1,763 ชนิด และจำนวนชนิดพันธุ์พืชต่างถิ่นที่คาดว่าเป็นชนิดพันธุ์พืชต่างถิ่นรุกราน มีจำนวน 14 ชนิด ซึ่งสร้างความเสียหายแก่การเกษตรเป็นอย่างมากเนื่องจากแย่งพื้นที่และอาหารกับพืชปลูกพันธุ์พื้นเมือง เช่น บัวตอง ทุปถาญี และผักเป็ดน้ำ เป็นต้น ส่วนชนิดพันธุ์สัตว์ต่างถิ่นมีมากกว่า 1,300 ชนิด เช่น หอยเชอรี่ ตัวแรมมะพร้าว ปลาหมอเทศ และ ปลาคูกรัสเซีย เป็นต้น

ทิศทาง รูปแบบการขนย้าย การแพร่ระบาดเข้าออกจากประเทศไทย การแพร่ระบาดของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นในประเทศไทย มีสาเหตุจากความสามารถในการแพร่ระบาดของชนิดพันธุ์เอง ปรากฏการณ์ธรรมชาติที่ส่งเสริมให้เกิดการเคลื่อนย้ายและแพร่ระบาดของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น และสาเหตุการแพร่ระบาดที่สำคัญ คือ กิจกรรมของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็น การนำเข้า

ส่งออกเพื่อประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ หรือด้านการศึกษา รวมถึงความไม่ตั้งใจหรือความรู้เท่าไม่ถึงการณ์

ผลกระทบของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นรุกรานชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานมีผลกระทบต่อระบบนิเวศ ต่อชนิดพันธุ์ในท้องถิ่น ต่อความหลากหลายทางพันธุกรรม และทางเศรษฐกิจ

พืชที่เป็นชนิดพันธุ์ต่างถิ่น

ชนิดพันธุ์พืชที่รุกราน (invasive species) ทั่วโลกมีทั้งสิ้น 205 ชนิด และที่รายงานพบในประเทศไทย จำนวน 71 ชนิด ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายชื่อพืชที่เป็นชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน (invasive species) ที่พบในประเทศไทย (สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2549)

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อสามัญ
1.	กระเจอม	<i>Trapa natans</i>	Water chesnut
2.	กระถิน	<i>Leucaena leucocephala</i>	Lead tree
3.	กระถินไต้หวัน	<i>Acacia confuse</i>	Formosa acacia
4.	กระถินเทศ	<i>Acacia farnesiana</i>	Mimosa bush, needle bush
5.	กระถินหางกระรอก	<i>Dichrostachys cinerea</i>	-
6.	กระทกรก	<i>Passiflora foetida</i>	Wild passion fruit
7.	การบูร	<i>Cinnamomum camphora</i>	Campher
8.	กำจาย	<i>Caesalpinia decapetala</i>	Mauritius thorn
9.	กุหลาบจีน	<i>Rubus rosifolius</i>	Mauritius raspberry
10.	ข้าวตอกพระร่วง	<i>Ligustrum sinensis</i>	Chinese ligustrum
11.	จี๋ไถ่ย่าน	<i>Mikania micrantha</i>	Mile-a-minute weed
12.	คันทรง	<i>Colubrine asiatica</i>	Asian snakewood
13.	แกลแสด	<i>Spathodea campanulata</i>	African tulip tree
14.	จอก	<i>Pistia stratiotes</i>	Water lettuce
15.	ชะมดคัน	<i>Abelmoschus moschatus</i>	Algalia
16.	ดาวประดับ บานบุรีม่วง	<i>Cryptostegia grandiflora</i>	Indian rubber vine

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อสามัญ
17.	ตดหมูตดหมา	<i>Paederia foetida</i>	Chinese fever vine
18.	ตาลปัตรฤาษี	<i>Limnocharis flava</i>	Sawah-lettuce
19.	เต้าเกียด	<i>Sagittaria sagittifolia</i>	Arrowhead
20.	นางออม	<i>Limnophilla sessiliflora</i>	Asian marshweed
21.	โนรา	<i>Hiptage benghalensis</i>	Madhavi
22.	บัวสาหรัย	<i>Cabomba caroliniana</i>	Carolina fanwort
23.	ปาล์มขนนก	<i>Phoenix canariensis</i>	Canary date palm
24.	ปาล์มน้ำมัน	<i>Elaeis guineensis</i>	African oil palm
25.	ผกากรอง	<i>Lantana camara</i>	lantana
26.	ผักคาวตอง	<i>Houttuynia cordata</i>	-
27.	ผักตบชวา	<i>Eichhornia crassipes</i>	Water hyacinth
28.	ผักตำลึง	<i>Coccinia grandis</i>	Ivy gourd
29.	ผักบุ้ง	<i>Gymnocoronis splianthoides</i>	Senegal teaplant, temple plant
30.	ผักบุ้ง	<i>Ipomoea aquatica</i>	Aquatic morning glory, aseri
31.	ผักปิ้ง	<i>Anredera cordifolia</i>	Lamb's tails
32.	ผักเป็ด	<i>Alternanthera philoxeroides</i>	Alligator weed, pig weed
33.	ฝรั่ง	<i>Psidium guajava</i>	Guava
34.	พงเตา	<i>Neyraudia reynaudiana</i>	Burma reed
35.	พรวด	<i>Rhodomyrtus tomentosa</i>	Downy rose myrtle
36.	พวงชมพู	<i>Antigonon leptopus</i>	Chain-of-love, coral vine
37.	ฟิลั่งกาสา	<i>Ardisia elliptica</i>	Shoebutton ardisia
38.	พุทธรักษา	<i>Canna indica</i>	African arrowroot
39.	พุทรา	<i>Ziziphus mauritiana</i>	Chinese apple, Indian plum
40.	มะกล่ำต้น มะขาม ต้น	<i>Adenanthera pavonina</i>	Bead tree, coral bead tree
41.	มะยมฝรั่ง	<i>Eugenia uniflora</i>	Barbados cherry
42.	ไมยราบยักษ์	<i>Mimosa pigra</i>	Catclaw mimosa
43.	ราชวดีม่วง	<i>Buddleja davidii</i>	Buddleja, butterfly bush

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อสามัญ
44.	ลิเกายูง	<i>Lygodium microphylla</i>	Old world climbing fern
45.	เลี่ยน	<i>Melia azedarach</i>	Chinaberry
46.	ว่านกาบหอยแครง	<i>Tradescantia spathacea</i> (<i>Rhoeo discolor</i>)	Boat plant, oyster plant
47.	สนทะเล	<i>Casurina equisetifolia</i>	Musk thistle
48.	ส้มกุ้ง	<i>Rubus moluccanus</i>	-
49.	ส้มคมคาย	<i>Polygonum perfoliatum</i>	Asiatic tearthumb
50.	ต้ววาใบข้าว	<i>Vallisneria spiralis</i>	Eelgrass
51.	สาบเสือ	<i>Chromolaena odorata</i>	Bitter bush
52.	สายน้ำผึ้ง	<i>Lonicera japonica</i>	Chinese honeysuckle
53.	สาหร่ายหางกระรอก	<i>Hydrilla verticilla</i>	Hydrilla, oxygen weed
54.	สาหร่ายหางม้า	<i>Ceratophyllum demersum</i>	Common hornwort
55.	เสม็ด	<i>Melaleuca quinquenervia</i>	Cajeput
56.	หญ้าจรจบดอกเล็ก	<i>Pennisetum polystachion</i>	Feathery pennisetum
57.	หญ้าคา	<i>Imperata cylindrical</i>	Blady grass
58.	หญ้าชันกาด	<i>Panicum repens</i>	Creeding panic
59.	หญ้าปง หญ้าพง	<i>Sorghum halepense</i>	Johnsongrass
60.	หญ้าโปงกาย	<i>Rottboellia cochinchinensis</i>	Itchgrass, jointed grass
61.	หญ้าเม้มด หญ้าจิว	<i>Striga asiatica</i>	Asiatic witchweed
62.	หน่อไม้ฝรั่ง	<i>Zizania latifolia</i>	Manchurian water-rice
63.	หว้า	<i>Syzygium cumini</i>	Black plum
64.	แห่นาง	<i>Azolla pinnata</i>	Ferny azolla, mosquito fern
65.	แห่นางเปิด	<i>Potamogeton crispus</i>	-
66.	อ้อ, อ้อหลวง	<i>Arundo donax</i>	Arundo grass, bamboo reed
67.	เอ็นลิ้น	<i>Merremia peltata</i>	Big leaf
68.	-	<i>Hygrophylla polysperma</i>	Indian swampweed
69.	-	<i>Microstegium vimineum</i>	Annual jewgrass
70.	-	<i>Pennisetum clandestinum</i>	West African pennisetum
71.	-	<i>Pueraria montana</i> var.	-

ลำดับ	ชื่อไทย	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อสามัญ
		<i>lobata</i>	

ด้านความหลากหลายทางชีวภาพสำหรับประเทศไทยได้ดำเนินการตามเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานตามกลยุทธ์การอนุรักษ์พืชทั่วโลก ในฐานะภาคีอนุสัญญาความหลากหลายทางชีวภาพ ดังนี้ (วรคต, 2549)

1. ทำความเข้าใจและจัดทำเอกสารเกี่ยวกับความหลากหลายของพืช
2. อนุรักษ์ความหลากหลายของพืช
3. ใช้ประโยชน์จากความหลากหลายของพืชอย่างยั่งยืน
4. ส่งเสริมการให้การศึกษาและความตระหนักเกี่ยวกับความหลากหลายของพืช
5. เสริมสร้างสมรรถนะสำหรับการอนุรักษ์ความหลากหลายของพืช

สถานภาพของพืชในประเทศไทย

ทวิศักดิ์ และต่อศักดิ์ (2545) กล่าวว่า การศึกษาสถานภาพของพืชในประเทศไทยยังไม่ค่อยเป็นที่แพร่หลาย อาจเนื่องจากขาดนักวิชาการที่จะทำวิจัยและแหล่งเงินทุนสนับสนุนการวิจัย นอกจากนี้จำเป็นต้องใช้เวลาในการทำวิจัยอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานานเมื่อเทียบกับการวิจัยในลักษณะอื่นๆ โดยทั่วไปสถานภาพของพืชสามารถจำแนกออกได้ดังนี้

พืชถิ่นเดียว

หมายถึง พืชที่มีการแพร่กระจายพันธุ์ค่อนข้างจำกัดในบริเวณเขตภูมิศาสตร์เขตใดเขตหนึ่งของโลก ซึ่งมักจะขึ้นในระบบนิเวศที่มีลักษณะเฉพาะ ดังจะเห็นได้จากพืชถิ่นเดียวของไทยหลายชนิดขึ้นในพื้นที่หินปูน (calciphile) เช่น เฟินก้านดำทุ่งสง (*Adiantum siamensis*) พบเพียงที่เดียวในจังหวัดนครศรีธรรมราช บริเวณหน้าผาเขาหินปูนในเขตอำเภอทุ่งสง ก้นกัยมหิดล (*Afgekia mahidolae*) พบบริเวณเขาหินปูน เฉพาะภาคตะวันตกเฉียงใต้ของไทย เป็นต้น

พืชหายาก

หมายถึง พืชที่มีประชากรขนาดเล็ก แต่ยังไม่จัดเป็นพืชใกล้สูญพันธุ์มีปัจจัยเสี่ยงที่จะทำให้พืชชนิดนี้ลดจำนวนลงอย่างถาวร เป็นพืชที่ควรติดตามดูการเปลี่ยนแปลงของประชากร

อย่างต่อเนื่อง พืชถิ่นเดียวของไทยหลายชนิดจัดเป็นพืชหายากด้วย พืชหายากหลายชนิดของไทยพบจำกัดเฉพาะพื้นที่ พืชพวกเฟินและกลุ่มกล้วยไม้เลี้ยงเฟิน เช่น เฟินถิ่นเดียวกูดทองใบดำ (*Elaphoglossum dumrongii*) พบเฉพาะบริเวณลำธาร บนภูกระดึง จังหวัดเลย กูดเครือ (*Lomagramma grossoserata*) เดิมเคยมีรายงานว่ารู้จักเพียงจากพันธุ์ไม้ต้นแบบ (type specimen) ที่เก็บจากจังหวัดแพร่ แต่จากการสำรวจพันธุ์ไม้เฉพาะพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ทำให้ทราบว่าเฟินชนิดนี้มีการกระจายพันธุ์ไปถึงจังหวัดเชียงราย พืชเมล็ดเปลือย เช่น สนใบพาย (*Podocarpus polystachyus*) พบในป่าดิบเขาที่ระดับความสูง 800-1,500 เมตร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พืชดอก เช่น ชมพูภูคา (*Bretschneidera sinensis*) พบเฉพาะบริเวณดอยภูคา จังหวัดน่าน เหยอจ (*Impatiens kerriae*) พบเฉพาะบริเวณภูเขาหินปูนในจังหวัดเชียงใหม่ พิมพ์ใจ (*Lucilia gratissima*) และ หรีดเชียงดาว (*Gentiana leptoclada* ssp. *australis*) พบเฉพาะที่ดอยเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ปาล์มเจ้าเมืองถลาง (*Kerriodoxa elegans*) พบเฉพาะบริเวณริมลำธารในป่าดิบชื้นของจังหวัดภูเก็ต ชนิดนี้หลังมีการนำไปปลูกขยายพันธุ์เพิ่มขึ้น แต่ในธรรมชาติก็ยังจัดเป็นพืชหายาก

พืชที่ยกตัวอย่างมาทั้งหมดขึ้นอยู่ในเขตอนุรักษ์ จึงยังพอเชื่อได้ว่าจำนวนประชากรคงจะไม่ลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากถิ่นอาศัยตามธรรมชาติถูกทำลายโดยการกระทำของมนุษย์

พืชที่มีแนวโน้มจะสูญพันธุ์

หมายถึง พืชที่มีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ในอนาคตอันใกล้ ถ้าสาเหตุที่ทำให้ประชากรของพืชบางชนิดลดจำนวนลงอย่างต่อเนื่องยังมีต่อไป ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากถิ่นอาศัยตามธรรมชาติลดลง เช่น การระเบิดภูเขาหินปูนเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้าง หรือการทำเหมือง การนำออกจากถิ่นอาศัยตามธรรมชาติเพื่อการค้าเป็นจำนวนมาก กล้วยไม้หลายชนิดที่มีแนวโน้มจะสูญพันธุ์ เช่น รongเท้าปริปากแมลงปอ (*Paphiopedilum sukhakulii*) ช้างกระ (*Rhynchostylis gigantea*) เอื้องฟ้าม่วย (*Vanda coerulea*) เอื้องแซะหลวง (*Dendrobium scabrilingue*) เป็นต้น

พืชที่ใกล้สูญพันธุ์

หมายถึง พืชที่ลดจำนวนประชากรลงอย่างต่อเนื่องถึงขั้นวิกฤตที่ใกล้สูญพันธุ์ ซึ่งโอกาสที่จะอยู่รอดต่อไปมีน้อยถ้าหากปัจจัยที่เป็นสาเหตุยังคงเกิดต่อไป จึงมีความเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในอนาคตอันใกล้ พืชที่น่าสนใจ เช่น เฟินถิ่นเดียวของไทย ว่านหางนกงู แคระ (*Antrophyum winitii*) รู้จักเฉพาะพันธุ์ไม้ต้นแบบที่เก็บจากจังหวัดเชียงราย ปัจจุบันเก็บรักษาตัวอย่างไว้ที่ พิพิธภัณฑ์พืช ในสวนพฤกษศาสตร์ ประเทศสิงคโปร์ และไม่เคยมีรายงานว่าพบเฟินชนิดนี้อีกเลยหลังจากที่เก็บตัวอย่างพันธุ์ไม้ต้นแบบได้ แม้ว่าจะได้มีการสำรวจและศึกษาพันธุ์ไม้อย่างต่อเนื่องในภาคเหนือหลายบริเวณ จึงอาจเป็นไปได้ว่าถิ่นอาศัยตามธรรมชาติของเฟินชนิดนี้ได้ถูกทำลายไปแล้ว แต่อย่างไรก็ตามจำเป็นต้องมีการสำรวจอย่างต่อเนื่องในจังหวัดเชียงรายและพื้นที่ใกล้เคียงต่อไป เพื่อที่จะได้ทราบสถานภาพที่แท้จริงของเฟินชนิดนี้

พืชพวกเมล็ดเปลือยที่ใกล้สูญพันธุ์เช่น *Cycas tansachana* ปรังชนิดใหม่ของโลก และเป็นพืชถิ่นเดียวที่พบเฉพาะในประเทศไทยซึ่งได้มีการตีพิมพ์เผยแพร่ไปในปี พ.ศ.2542 พบขึ้นบนเขาหินปูนในภาคกลางของประเทศไทย ปัจจุบันพื้นที่นี้เป็นเขตสัมปทานของบริษัทผลิตปูนซีเมนต์ ซึ่งได้มีการระเบิดภูเขาหินปูนนี้ตั้งแต่ปี พ.ศ.2538 เนื่องจากไม่พบประชากรอื่นในพื้นที่ใกล้เคียง ปรังชนิดนี้จึงจัดเป็นพืชที่ใกล้สูญพันธุ์ (endangered) นอกจากนี้ยังมีปรังชนิด *Cycas elephantipes* เป็นพืชถิ่นเดียวที่พบเฉพาะในประเทศไทยตามเขาหินปูนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปัจจุบันพบเป็นประชากรขนาดเล็กมีจำนวนน้อยกว่า 20 ต้น จึงจัดปรังชนิดนี้เป็นพืชที่ใกล้สูญพันธุ์อย่างยิ่ง (critically endangered)

ตัวอย่างพืชดอกที่ใกล้สูญพันธุ์ เช่น กล้วยไม้ *Dendrobium flexile* รองเท้านารีเหลืองกระบี่ *Paphiopedilum exul*

พืชที่สูญพันธุ์

หมายถึงพืชที่สูญหายไปจากถิ่นอาศัยตามธรรมชาติของโลกหลังจากที่ได้มีการค้นหาล่าหลายครั้งจากแหล่งที่เคยระบุว่ามีพืชชนิดนี้ขึ้นอยู่ การค้นพบซากดึกดำบรรพ์ของ *Alnus thaiensis* วงศ์ Betulaceae และ *Sparganium thaiensis* วงศ์ Sparganiaceae ที่บริเวณอำเภอลี้

จังหวัดลำพูน แสดงว่าครั้งหนึ่งในอดีต พืชทั้งสองชนิดนี้เคยกระจายพันธุ์อยู่ในประเทศไทย พืชทั้งสองเป็นพืชที่พบในเขตอบอุ่น ดังนั้นสาเหตุที่ทำให้พืชสองชนิดนี้สูญพันธุ์น่าจะเนื่องมาจากมีการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศอย่างกะทันหันทำให้พืชล้มตายไป และสูญพันธุ์ (extinct) ไปจากโลก

ตัวอย่างพืชที่สูญพันธุ์อีกกรณีหนึ่งคือ พืชจากหมู่เกาะฮาวาย ชนิด *Kokia cookie* ในวงศ์ชบา (Malvaceae) เป็นไม้ต้นพบตามธรรมชาติใน dryland forest ที่ความสูงระดับน้ำทะเล 200 เมตร ปัจจุบันชบาชนิดนี้ได้สูญพันธุ์ไปจากถิ่นอาศัยตามธรรมชาติ แต่มีผู้ตอนกิ่งจากต้นชบาป่าต้นเดิม และนำไปปลูกได้ 10 ต้น ต้นพืชในปัจจุบันจึงเป็นต้นที่เกิดจากการขยายพันธุ์แบบไม่อาศัยเพศ จึงจัดให้ *Kokia cookie* เป็นพืชที่สูญพันธุ์ในธรรมชาติ (extinct in the wild)

นอกจากนี้พืชที่เราพบเห็นทั่วไป จัดอยู่ในกลุ่มพืชที่พบได้ทั่วไป (Common plant) ซึ่งก็คือ พืชที่มีจำนวนประชากรมากและพบกระจายเป็นพื้นที่กว้างในหลายภูมิภาค หรือทุกภูมิภาคของประเทศ พบได้ในป่าทั่วไป

โดยทั่วไปแล้วการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพมักมุ่งเน้นในพื้นที่ธรรมชาติ เช่น อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือพื้นที่ที่มีความโดดเด่นทางภูมิศาสตร์อื่น ๆ สำหรับพื้นที่เมืองเราไม่ค่อยให้ความสำคัญในการศึกษาเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพมากนัก เพราะอาจคิดว่าไม่จำเป็นต้องมีป่าก็ได้และการปลูกต้นไม้เยอะ ๆ หรือมีพื้นที่ป่าอาจทำให้สูญเสียพื้นที่ที่จะทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่จำเป็นไปโดยใช่เหตุ แต่นั่นอาจเป็นเพราะเราไม่ทราบถึงคุณค่าและประโยชน์ที่เราได้รับการปลูกต้นไม้และพื้นที่ป่าในเมือง ในต่างประเทศการออกแบบวางผังทางภูมิสถาปัตยกรรมมีการคำนึงถึงความหลากหลายทางชีวภาพมากขึ้น โดยใช้คำว่า biodiversity planning และถูกบรรจุเข้าไปในงานออกแบบอย่างยั่งยืน (Ahern et al., 2006) นอกจากนี้ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการคมนาคมขนส่งที่ทันสมัยเป็นสาเหตุสำคัญทำให้เกิดการเคลื่อนย้าย อพยพ นำเข้าสินค้ามีชีวิต เช่น พืช สัตว์ จุลินทรีย์ ดังนั้นความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่เมืองจึงมีความซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับสังคมมนุษย์อย่าง

หลีกเลี่ยงไม่ได้ อีกทั้งความหลากหลายดังกล่าวยังเกิดขึ้นจากการปรับตัวของสิ่งมีชีวิตเหล่านั้นเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในพื้นที่เมืองอีกด้วย (Müller, 2007)

เมืองแต่ละเมืองมีความหลากหลายและมีอัตลักษณ์ของตน อันเนื่องมาจากประเพณี วัฒนธรรมและรากเหง้าของเผ่าพันธุ์ย่อมส่งผลต่อความหลากหลายด้านอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็น วัฒนธรรมการกิน พฤติกรรมที่แสดงออก การดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ การทำการเกษตร สิ่งเหล่านี้เป็นความหลากหลายที่เชื่อมโยงกับความหลากหลายทางชีวภาพ เพราะคนในชุมชนย่อมวิวัฒนาการคู่กันไปกับทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ของตน

ความหมาย “พื้นที่สีเขียว”

พื้นที่สีเขียว หมายถึง พื้นที่กลางแจ้ง และกึ่งกลางแจ้งที่มีขอบเขตที่ดินทั้งหมดหรือบางส่วนปกคลุมด้วยพืชพรรณที่ปลูกบนดินที่ชุ่มน้ำได้ โดยที่ดินนั้นอาจมีสิ่งปลูกสร้างหรือพื้นผิวแข็งไม่ชุ่มน้ำรวมอยู่หรือไม่ก็ได้ หมายรวมถึงพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและนอกเมือง อาจเป็นพื้นที่สาธารณะหรือเอกชน ที่สาธารณชนสามารถใช้ประโยชน์ ประกอบด้วยพื้นที่สีเขียวเพื่อนันทนาการ และความงามทางภูมิทัศน์ พื้นที่อรรถประโยชน์ เช่น พื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่สาธารณูปการ พื้นที่แนวกันชน พื้นที่สีเขียวในสถาบันต่างๆ พื้นที่ธรรมชาติและกึ่งธรรมชาติอันเป็นถิ่นที่อยู่ของสิ่งมีชีวิต ได้แก่ พื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ รวมถึงพื้นที่ชายหาด พื้นที่ริมน้ำ พื้นที่ที่เป็นริ้วาวตามแนวเส้นทางคมนาคม ทางบก ทางน้ำ และแนวสาธารณูปการต่างๆ หรือพื้นที่อื่นๆ เช่น พื้นที่สีเขียวที่ปล่อยกร้าง พื้นที่สีเขียวที่ถูกครอบงำสภาพธรรมชาติ และพื้นที่สีเขียวที่มีการใช้ประโยชน์ผสมผสานกัน

ความสำคัญและประโยชน์ของพื้นที่สีเขียว

1. ช่วยบรรเทาปัญหาภาวะโลกร้อน
2. เพื่อเป็นแหล่งนันทนาการ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของคนในชุมชนทุกเพศทุกวัย
3. พืชพรรณในพื้นที่สีเขียวช่วยลดอุณหภูมิของเมืองที่เกิดจากการพัฒนาสิ่งก่อสร้างในเมือง
4. เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของ นก ปลา แมลง และสัตว์อื่นๆ เป็นทางสีเขียวเชื่อมโยงแหล่งที่อยู่อาศัยเข้าด้วยกัน และ ช่วยป้องกันการกัดเซาะพังทลายของดิน ช่วยปรับปรุงระบบการระบายน้ำ

5. ช่วยลดเสียงรบกวนลงได้ โดยอาศัยพุ่มใบที่หนาที่บของไม้ยืนต้น และไม้พุ่มช่วยดูดซับมลภาวะทางเสียง

6. เป็นสิ่งเชื่อมโยงผู้คนให้ได้สัมผัสกับธรรมชาติอย่างใกล้ชิด ทำให้เป็นเมือง/ชุมชนน่าอยู่อย่างยั่งยืน

ประเภทพื้นที่สีเขียว

การพัฒนาพื้นที่สีเขียวประเภทต่างๆ โดยเป็นการดำเนินงานที่ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาชน และชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการเพิ่มและบำรุงรักษาพื้นที่สีเขียวของชุมชน การดำเนินงานตามนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2540-2559 โดยเน้นให้ชุมชนทุกระดับมีการจัดการพื้นที่สีเขียวที่สอดคล้องกับศักยภาพของระบบนิเวศธรรมชาติ เศรษฐกิจ สังคม มรดกทางธรรมชาติ วัฒนธรรมและเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน

ประเภทพื้นที่สีเขียวจากการจำแนกในการศึกษาโครงการนำร่องแนวคิดใหม่สู่การเป็นเมืองสีเขียว: เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และพื้นที่เมืองโดยรอบ แบ่งออกได้เป็น 6 ประเภทคือ

ตารางที่ 2 ประเภทพื้นที่สีเขียว (ศิริชัยและคณะ, 2548)

กลุ่มพื้นที่สีเขียว	ประเภท	ตัวอย่างพื้นที่
พื้นที่สีเขียวและความงามภูมิทัศน์ นันทนาการ/Recreation and Landscape Amenity Green Space	พื้นที่สีเขียวนันทนาการ/ Recreation Green Space	- สวนสาธารณะระดับต่างๆ - พื้นที่กึ่งนันทนาการ - ลานกีฬากลางแจ้ง สนามกอล์ฟ - สนามเด็กเล่น ลานคนเดิน
	พื้นที่สีเขียวภูมิทัศน์งาม/ Landscape Amenity Green Space	- สวนพฤกษศาสตร์และสวนรุกขชาติ - สวนสัตว์ - สวนไม้ดอกไม้ประดับ
	พื้นที่สีเขียวส่วนบุคคล/ Private Green Space	- พื้นที่สีเขียวการเคหะ - สวนในบ้าน - พื้นที่สีเขียวย่านการค้า

ตารางที่ 2 ประเภทพื้นที่สีเขียว (ศิริชัยและคณะ, 2548)

กลุ่มพื้นที่สีเขียว	ประเภท	ตัวอย่างพื้นที่
		● พื้นที่สีเขียวย่านธุรกิจ
พื้นที่สีเขียว อรรถประโยชน์/Function Green Space	พื้นที่สีเขียวเพื่อการผลิต/ Production Green Space	● นาข้าว ● แปลงพืชสวน ● พื้นที่พืชไร่ ● สวนผลไม้ ● ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ ● ป่าปลูกเพื่อใช้สอย ● ฟาร์มเมือง ● แปลงพืชชุมชน ● ฟาร์มย่อย ● เหมืองแร่และเหมืองหิน
	พื้นที่สีเขียวบริเวณ สาธารณูปโภค/ Utility Green Space	● พื้นที่จอดรถ ● พื้นที่ฝังกลบและทิ้งขยะ ● บริเวณบำบัดน้ำเสีย ● พื้นที่ควบคุมน้ำท่วมและทางระบายน้ำ ● พื้นที่สีเขียวแนวกันชน/พื้นที่สีเขียวที่ป้องกัน การขยายตัวของเมือง สู่พื้นที่ต่อเมือง
	สุสาน/ Burial Grounds	● ป่าช้าฝั่งศพ ● ป่าช้าฝั่งศพของวัด ● ป่าเหี่ยว (฼าปนสถาน)
	พื้นที่วัดและ โบราณสถาน/ Temple & Archeological Sites	● พื้นที่ศาสนสถานทุกศาสนา ● พื้นที่โบราณสถาน ● พื้นที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์
	พื้นที่	● พื้นที่สีเขียวของสถานที่ราชการ

ตารางที่ 2 ประเภทพื้นที่สีเขียว (ศิริชัยและคณะ, 2548)

กลุ่มพื้นที่สีเขียว	ประเภท	ตัวอย่างพื้นที่
	สถาบัน/Institutional Grounds	สถานศึกษา ● โรงพยาบาล
พื้นที่สีเขียวเพื่อการอนุรักษ์/Natural Conservation Green Space	พื้นที่ชุ่มน้ำ/Wetland	● พื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำจืด ● พื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นน้ำกร่อย ● พื้นที่ป่าชายเลน ป่าชายหาด
	พื้นที่ป่า/Woodland	● ป่าในเมือง ● พื้นที่คุ้มครอง ● พื้นที่อุทยานแห่งชาติ ● พื้นที่สงวนและพิทักษ์ ● ป่าธรรมชาติ ● ป่าชุมชน
พื้นที่สีเขียวเป็นริ้วยาว	พื้นที่สีเขียวเป็นริ้วยาว	● ผังแม่น้ำและฝัคลอง ● ริ้วแนวทางเดิน ● เขตทางเท้าริม-เกาะกลางถนนในเมือง ● แนวถอยร่นอาคาร ● เส้นทางจักรยาน ● เขตทางรถไฟ ● เส้นทางธรรมชาติ เส้นทางทิวทัศน์ ● เขตสาธารณูปโภคของเมือง
พื้นที่สีเขียวอื่นๆ	พื้นที่สีเขียวอื่นๆ	พื้นที่ว่างเปล่า พื้นที่ย่านการค้า/ย่านอุตสาหกรรมกรรร้าง พื้นที่เหมืองแร่และเหมืองหินกรรร้าง พื้นที่สีเขียวเพื่อการอนุรักษ์
พื้นที่สีเขียวพิเศษ		พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต

ตารางที่ 2 ประเภทพื้นที่สีเขียว (ศิริชัยและคณะ, 2548)

กลุ่มพื้นที่สีเขียว	ประเภท	ตัวอย่างพื้นที่
		แหล่งเรียนรู้พืชพรรณธรรมชาติ

ความหลากหลายของพรรณไม้ในงานภูมิทัศน์

การนำพรรณไม้มาใช้ในงานภูมิทัศน์ สามารถแบ่งกลุ่มหรือประเภทตามลักษณะการใช้งาน เช่น ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้ดอกล้มลุก ไม้ใบ ไม้กระถาง กล้วยไม้ ปาล์ม เป็นต้น

ไม้ต้น หรือ tree เป็นพืชพรรณกลุ่มแรกที่ต้องพิจารณาสำหรับการออกแบบจัดสวน เพราะนอกจากให้ความสวยงามแล้วยังเป็นวัสดุที่ช่วยเสริมบรรยากาศและความน่าอยู่ของสถาน ช่วยควบคุมสถานะแวดล้อมบริเวณรอบ ๆ ทั้งความชื้น อุณหภูมิ ลม และแสงแดด โดยเฉพาะในประเทศเขตอบอุ่นกลุ่มพืชที่เป็นไม้ต้นผลัดใบจะช่วยปรับอุณหภูมิรอบ ๆ อาคาร สถานที่เพราะจะผลัดใบช่วงฤดูหนาวทำให้แสงแดดส่องเข้าตัวอาคารช่วยเพิ่มความอบอุ่นให้ผู้พักอาศัยในอาคารบ้านเรือน ส่วนในช่วงฤดูร้อนพืชพรรณเหล่านี้ไม่ผลัดใบและจะให้ร่มเงาซึ่งช่วยลดความร้อนบริเวณรอบ ๆ และภายในตัวอาคาร

สำหรับประเทศในเขตร้อน ที่มีช่วงที่มีบรรยากาศร้อนยาวนาน ต้นไม้ใหญ่ช่วยปรับสภาพแวดล้อม ลดความร้อนและการสะท้อนจากแสงอาทิตย์ ทำให้เกิดการหมุนเวียนของลม และในช่วงฤดูฝน ต้นไม้ช่วยลดการปะทะของเม็ดฝนกับพื้นผิวดิน ซึ่งลดการชะล้างพังทลายของหน้าดินและน้ำหลากได้ ไม้ต้นที่มีพุ่มในหนาแน่นมักทำให้สวนดูมีคึกครื้น แต่พรรณไม้แต่ละชนิดมีความโปร่งทึบแตกต่างกันไป ดังนั้นการเลือกพรรณไม้หลากหลายชนิดจะช่วยให้ไม่น่าเบื่อและมีความสมดุลเป็นธรรมชาติมากกว่าการปลูกเพียงชนิดเดียวหรือน้อยชนิด

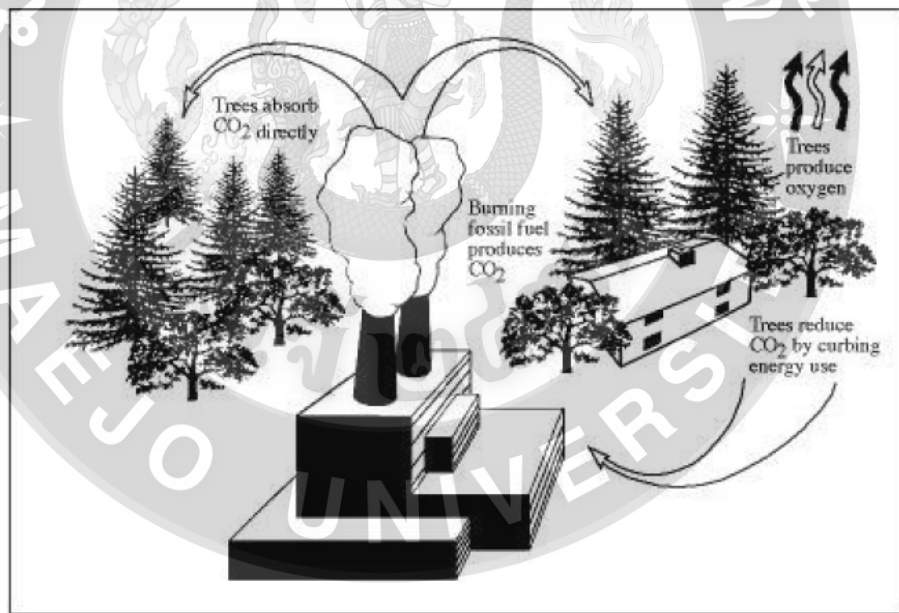
ประโยชน์ของต้นไม้ในเมือง

ในทางภูมิทัศน์แล้วต้นไม้ นอกจากความสวยงามแล้วยังมีประโยชน์อื่น ๆ อีกมากมาย (Nevada Division of Forestry, 2008) เช่น

สภาพอากาศ

1. ต้นไม้สามารถดูดซับมลพิษต่าง ๆ ได้แก่ โอโซน ไนโตรเจนออกไซด์ และซัลเฟอร์ไดออกไซด์ เป็นต้น โดยการดูดซับผ่านผิวใบ
2. ต้นไม้สามารถดูดซับฝุ่นละอองเล็ก เช่น ฝุ่น ควัน ละอองเกสร เก้า ฯลฯ
3. ต้นไม้ช่วยปลดปล่อยออกซิเจนจากกระบวนการสังเคราะห์แสง
4. ต้นไม้ให้ความชุ่มชื้นและร่มเงา ในระดับสภาพแวดล้อม (micro) และลดการเกิดชั้นโอโซน

ตัวอย่างเช่น การปลูกต้นไม้บริเวณที่จอดรถ (แคลิฟอร์เนีย) พบว่า ต้นไม้สามารถลดความร้อนจากพื้นผิวถนนได้มากกว่า 36 °F, ลดความร้อนภายในรถได้ 47 °F และลดอุณหภูมิในบรรยากาศได้ 1-3 °F

ภาพที่ 3 การปรับสภาพอากาศโดยดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์จากกระบวนการสังเคราะห์แสงของต้นไม้ (Akbari et al., 1992)

ช่วยประหยัดพลังงาน

1. ร่มเงาของต้นไม้ที่ทอดมาตัวอาคาร ทำให้ลดการทำงานของหนักของเครื่องปรับอากาศ

2. ขบวนการดูดซับน้ำของพืชช่วยให้เกิดการระเหยของไอน้ำและปลดปล่อยทางใบ ทำให้สภาพแวดล้อมบริเวณนั้นมีอุณหภูมิเย็นลง

3. ต้นไม้ช่วยบดบังลม ลดความหนาวเย็นจากอากาศข้างนอกเข้าสู่ตัวอาคาร ในกรณีของเมืองหนาว และลดไอร้อนจากแดดในพืชเมืองร้อน

ช่วยลดคาร์บอนไดออกไซด์

1. ต้นไม้ใช้ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ไปสะสมไว้ในเนื้อไม้และใบ
2. ต้นไม้ใกล้อาคารช่วยลดการทำงานของเครื่องปรับอากาศทั้งแอร์และเครื่องทำความร้อน ดังนั้นจะช่วยประหยัดพลังงานไฟฟ้า และเกี่ยวเนื่องถึงการผลิตกระแสไฟฟ้าด้วย

ลดและชะลอความเสียหายจากน้ำหลาก น้ำท่วม

1. ใบและกิ่งของต้นไม้ ช่วยชะลอและเก็บน้ำฝน ดังนั้นเป็นปราการด่านแรกก่อนน้ำฝนจะตกลงสู่พื้นดิน
2. การเจริญของส่วนรากต้นไม้กับจุลินทรีย์และสัตว์เล็ก ๆ ในดินจะช่วยเพิ่มพื้นที่ในการดูดซับน้ำของดิน ทำให้น้ำไม่เอ่อล้นขึ้นบนผิวดินมากเกินไป
3. ทรงพุ่มของต้นไม้ช่วยลดการชะล้างหน้าดิน ซึ่งเกิดจากแรงกระทบของน้ำฝนโดยตรง
4. การหายใจของพืชช่วยลดความชื้นในดิน ทำให้เพิ่มช่องว่างในดินสำหรับเก็บกักน้ำได้มากขึ้น ลดภาวะน้ำท่วมขัง

พืชพรรณในพื้นที่เมืองของจังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาด้านความหลากหลายของพืชพรรณในพื้นที่เมืองของจังหวัดเชียงใหม่ ยังไม่มีรายงานการศึกษาอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามยังมีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพืชพรรณที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และการอนุรักษ์สำหรับเชียงใหม่อยู่บ้าง

สยามรัตน์ (2546) ได้ศึกษาเรื่องการประสานบทบาทขององค์กรภาครัฐและเอกชน และองค์กรประชาชนในการจัดการต้นไม้เมืองเชียงใหม่ โดยการวิเคราะห์ภาพรวมในอนาคตเกี่ยวกับปริมาณต้นไม้ในเมืองเชียงใหม่พบว่าถึงแม้เมืองเชียงใหม่จะมีการพัฒนาเติบโตทางเศรษฐกิจมากขึ้น มีปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น แต่ก็ไม่น่าจะส่งผลต่อปริมาณต้นไม้ใน

เมืองมากนัก เพราะหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และชุมชนยังมีแนวคิดร่วมกันด้านการอนุรักษ์
ต้นไม้ในเมืองและต้องการรักษาเอกลักษณ์ของการเป็นวนนครไว้เหมือนเช่นอดีต

พื้นที่ที่ยังคงสภาพความเขียวและเป็นธรรมชาติอยู่บ้างในปัจจุบัน มีอยู่หลายพื้นที่ ซึ่ง
มีการจัดจำแนกไว้ในมาตรการในการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนอย่างยั่งยืน
(ศูนย์วิจัยป่าไม้และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, 2547)
และรายงานโครงการนำร่องแนวคิดใหม่การเป็นเมืองสีเขียวเขตเทศบาลนครเชียงใหม่และ
พื้นที่เมืองโดยรอบ (ศิริชัย และคณะ, 2548) ได้แก่ พื้นที่สีเขียวนันทนาการ พื้นที่สีเขียวภูมิทัศน์
พื้นที่สีเขียวส่วนบุคคล พื้นที่สีเขียวอรรถประโยชน์ พื้นที่สีเขียวสถาบันและสถานที่ราชการ
พื้นที่สีเขียวเป็นริ้วทาง พื้นที่สีเขียวเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ เป็นต้น

การศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของพืชนั้นมีการรายงานไว้บ้างในกรณีที่เป็น
พื้นที่สถาบันการศึกษา เช่น การสำรวจศึกษาพรรณไม้ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่ามีพรรณ
ไม้ที่เป็นไม้ป่าขึ้นเองตามธรรมชาติถึง 108 ชนิด มีพรรณไม้ต่างประเทศอยู่ 78 ชนิด
นอกจากนี้พรรณไม้ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ เช่น ต้นยางนา ในถนนสายเชียงใหม่
สารภี ก็เป็นอีกหนึ่งตัวอย่างที่มีการศึกษาวิจัย

เทศบาลนครเชียงใหม่ได้จัดกิจกรรมการประกวดต้นไม้ใหญ่ในเขตเทศบาลซึ่งเป็น
กิจกรรมที่ดำเนินการมาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2546 จนถึงปัจจุบัน มีการรวบรวมต้นไม้ใหญ่หลายๆ
พื้นที่ หลายชุมชน

อุปกรณ์และวิธีการวิจัย

อุปกรณ์

- อุปกรณ์การสำรวจพรรณไม้ ได้แก่ กล้องถ่ายรูป เครื่องวัดพิกัดภูมิศาสตร์ (GPS) ป้ายทำเครื่องหมายต้นไม้ อุปกรณ์จัดบันทึกข้อมูล เครื่องอัดเสียงสัมภาษณ์
- กล้องจุลทรรศน์สเตอริโอ สำหรับตรวจสอบพรรณไม้
- หนังสือ ตำรา ที่ใช้ในการจำแนกชนิดพรรณไม้ ได้แก่ พรรณพฤษชาติของไทย (Flora of Thailand) พฤษาพันธุ์ พรรณไม้ในงานภูมิสถาปัตยกรรม และเว็บไซต์ สำนักงานหอพรรณไม้ กรมป่าไม้ (www.dnp.go.th/botany)
- คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำนักงานอื่นๆ เพื่อการจัดพิมพ์เอกสาร

วิธีการวิจัย

1. ทบทวนเอกสาร งานวิจัยที่รวบรวมข้อมูลทางด้านความหลากหลายทางชีวภาพ และองค์ความรู้เกี่ยวกับการเลือกปลูกต้นไม้ที่เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิมของชุมชน
2. ศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของพืชในพื้นที่แต่ละย่านของเมืองเชียงใหม่ โดยวิธีการสำรวจข้อมูลในภาคสนาม จากการสุ่มตัวอย่างพื้นที่ ชุมชน โรงเรียน วัด สถานที่ราชการ พื้นที่สาธารณะ เพื่อจัดทำบัญชีรายชื่อพรรณไม้ในสถานที่ต่างๆ ได้แก่ ตลาดต้นไม้โรงเรียน มหาวิทยาลัย วัด ริมนน พื้นที่สาธารณะและ พื้นที่พักอาศัย
3. จำแนกชนิดพืช แบ่งตามกลุ่มและประเภทของพืชพรรณ ได้แก่ ไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้ล้มลุก พืชน้ำ ไม้เลื้อย ปาล์ม กล้วยไม้ วัชพืช เฟิน และพืชอิงอาศัย
4. จัดทำแผนที่พืชพรรณในบริเวณพื้นที่สำคัญๆ ของเมืองเชียงใหม่
5. ประเมินผลความหลากหลายทางชีวภาพ ด้านความหลากหลายของชนิด และนำมาวิเคราะห์ประเมินสถานภาพของพืชพรรณในพื้นที่เมืองเชียงใหม่ ตามกลุ่มพืชพรรณท้องถิ่น พรรณไม้หายาก ไม้ประดับท้องถิ่นและพืชุกรานท้องถิ่น ตามรายการเอกสารต่อไป

1. สำนักหอพรรณไม้ กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. รายชื่อพืชที่เป็นชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน (invasive species) ที่พบในประเทศไทย และรายการสถานภาพชนิดพืชตาม IUCN Red List และ Thai Red List ของ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (2549)

ผลการวิจัย

บริบทพื้นที่เมืองเชียงใหม่

ประวัติเมืองเชียงใหม่

เมืองเชียงใหม่มีชื่อที่ปรากฏในตำนานว่า “นพบุรีศรีนครพิงค์เชียงใหม่” เป็นราชธานีของอาณาจักรล้านนาไทยมาตั้งแต่พญามังราย ซึ่งได้ทรงสร้างเมืองขึ้นเมื่อ พ.ศ. 1839 มีฐานะเป็นนครหลวงอิสระ ปกครองโดยกษัตริย์ราชวงศ์มังรายประมาณ 261 ปี (ระหว่าง พ.ศ. 1839-2100) ในปี พ.ศ. 2101 เมืองเชียงใหม่ได้เสียเอกราชให้แก่กษัตริย์พม่าซึ่งบุเรงนอง และได้ตกอยู่ภายใต้การปกครองของพม่านานร่วมสองร้อยปี จนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าตากสินและพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกได้ทรงช่วยเหลือล้านนาไทยภายใต้การนำของพระยาากวี่ละและพระยาจำป๋าน ในการทำสงครามขับไล่พม่าออกไปจากเชียงใหม่และเมืองเชียงแสนได้สำเร็จ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกสถาปนาพระยาากวี่ละเป็นเจ้าเมืองเชียงใหม่ในฐานะเมืองประเทศราชของกรุงเทพมหานคร และมีเชื้อสายของพระยาากวี่ละ ซึ่งเรียกว่าตระกูลเจ้าเจ็ดตนปกครองเมืองลำพูนและลำปางสืบต่อมา จนกระทั่งในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้โปรดให้ปฏิรูปการปกครองหัวเมืองประเทศราชและได้ยกเลิกการมีเมืองประเทศราชในภาคเหนือและทรงจัดตั้งการปกครองแบบมณฑลเทศาภิบาลเรียกว่า มณฑลพายัพ ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2476 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงปรับปรุงการปกครองเป็นแบบจังหวัด เชียงใหม่จึงมีฐานะเป็นจังหวัดจนถึงปัจจุบัน (สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่, 2555)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2458 เขตปกครองภายในพื้นที่เวียงเชียงใหม่ได้เปลี่ยนฐานะใหม่เรียกว่า “สุขาภิบาลเมืองเชียงใหม่” อยู่ภายในพื้นที่มณฑลพายัพขึ้นตรงต่อการปกครองของสยามประเทศ เมื่อเปลี่ยนแปลงระบอบในปี พ.ศ. 2475 จึงได้ยกฐานะขึ้นเป็น “เทศบาลนครเชียงใหม่” เป็นเทศบาลนครแห่งแรกในประเทศไทยและมีความเจริญเติบโตทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม โดยพื้นที่เมืองขยายออกจากบริเวณคูเมืองเดิมออกไปรอบทิศ และยังมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วเมื่อรัฐบาลเลือกจังหวัดเชียงใหม่เป็นเมืองหลักของภาคเหนือตอนบนในนโยบายเร่งกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคเพื่อเป็นศูนย์กลางกระจายการพัฒนาออกจากเขตเมืองหลวงในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2520-2524) (ศุภฤกษ์, 2554)

ภาพที่ 4 ผังเมืองเก่าเชียงใหม่ มีการกระจายพื้นที่เพาะปลูกและพืชพรรณธรรมชาติ

(ที่มา; <http://www.cmcity.go.th>)

จากการสรุปข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่ (2555) ได้สรุปข้อมูลไว้ดังนี้ จังหวัดเชียงใหม่เป็นพื้นที่ตั้งอยู่ในลุ่มน้ำปิงตอนบน มีต้นกำเนิดในทิวเขาผีปันน้ำอำเภอเชียงดาว ไหลลงทางทิศใต้ผ่านหุบเขา มีน้ำแม่จัดต้นน้ำมาจากอำเภอพร้าว ไหลบรรจบทางขวาแล้วไหลลงมาที่อำเภอแม่แตง โดยมีน้ำแม่แตงต้นน้ำมาจากอำเภอเวียงแหงไหลเข้าบรรจบทางด้านซ้าย แล้วไหลลงสู่อำเภอแมริมซึ่งมีน้ำแมริมและน้ำแม่สาไหลมาบรรจบ จากนั้นไหลลงสู่ที่ราบลุ่มในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ สภาพอุทกวิทยาของพื้นที่โครงการ ประกอบด้วยลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และรายละเอียดของแหล่งน้ำผิวดิน มีดังต่อไปนี้

ที่ตั้งและขนาด

จังหวัดเชียงใหม่ตั้งอยู่ ณ ละติจูด 16 องศาเหนือ ลองจิจูด 99 องศาตะวันออก สูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 310 เมตร ส่วนกว้างจากทิศตะวันตกจรดทิศตะวันออกประมาณ 138

กิโลเมตร ส่วนยาวจากทิศเหนือจรดทิศใต้ประมาณ 320 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานคร 696 กิโลเมตร

เขตการปกครอง

จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 25 อำเภอ 204 ตำบล 2,066 หมู่บ้าน 1 เทศบาลนคร 3 เทศบาลเมือง 93 เทศบาลตำบล และ 115 องค์การบริหารส่วนตำบล จากข้อมูลการแบ่งเขตการปกครองจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ปี พ.ศ. 2552 มีอำเภอเพิ่มใหม่จำนวน 1 อำเภอ คือ อำเภอกัลยาณิวัฒนา ซึ่งแยกตัวมาจากอำเภอแม่แจ่ม และในปี พ.ศ. 2553 พบว่า จำนวนเทศบาลตำบลลดลง 1 แห่ง ทั้งนี้ เนื่องจากการได้รับการยกระดับเป็นเทศบาลเมือง นั่นเอง นอกจากนั้น จะพบว่าตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549-2551 จำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลได้ลดจำนวนลงเรื่อย ๆ เป็นผลจากการได้รับการยกระดับเป็นเทศบาลตำบล เช่นเดียวกัน

ประชากรจังหวัดเชียงใหม่มีผู้นับถือ ศาสนาพุทธ 91.80 % ศาสนาอิสลาม 1.17% ศาสนาคริสต์ 5.60% ศาสนาพราหมณ์ ฮินดู ซิกข์ 0.02% ศาสนาอื่น ๆ 1.41%

วัดที่สำคัญในเชียงใหม่ ตามหลักทักษาเมือง มีจำนวน 9 วัด ได้แก่

- 1) ศูนย์กลางเมือง หรือ เกตุเมือง คือ วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร (โชติการาม)
- 2) มุลเมือง อยู่ทางด้านทิศตะวันออก คือ วัดบุพพาราม
- 3) อุตสาหะเมือง อยู่ทางด้านทิศจะออกเฉียงใต้ คือ วัดชัยมงคล
- 4) มนตรีเมือง อยู่ทางด้านทิศใต้ คือ วัดนันทาราม
- 5) กาลกนิเมือง อยู่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ คือ วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม)
- 6) บริวารเมือง อยู่ทางด้านทิศตะวันตก คือ วัดสวนดอก พระอารามหลวง (บุพพาราม)
- 7) อายุเมือง อยู่ทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ คือ วัดเจ็ดยอด พระอารามหลวง (โพธารามมหาวิหาร)
- 8) เดชเมือง อยู่ทางด้านทิศเหนือ คือ วัดเชิงยี่น (ทิฆัมพราราม)
- 9) ศรีเมือง อยู่ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ คือ วัดชัยศรีภูมิ

วัดตามหลักความเชื่อ (ชื่อเป็นสิริมงคล) ในพื้นที่อำเภอเมืองเชียงใหม่ได้แก่

1) วัดดัมภัย	2) วัดลอยเคราะห์
3) วัดเชียงมั่น	4) วัดเชียงยืน
5) วัดดวงดี	6) วัดชัยมงคล
7) วัดหมื่นเงินกอง	8) วัดหมื่นล้าน
9) วัดชัยพระเกียรติ	

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดพื้นที่ศึกษาที่เป็นตัวแทนของเมืองเชียงใหม่โดยใช้ขอบเขตการปกครองของเทศบาลนครเชียงใหม่ โดยเทศบาลนครเชียงใหม่มีเขตพื้นที่รับผิดชอบ 40.216 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่ 14 ตำบลในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ คือ ตำบลหายยา ตำบลช้างม่อย ตำบลศรีภูมิ ตำบลวัดเกต ตำบลช้างคลาน ตำบลพระสิงห์ ตำบลสุเทพบางส่วน ตำบลป่าแดดบางส่วน ตำบลฟ้าฮ่ามบางส่วน ตำบลหนองป่าครั่งบางส่วน ตำบลท่าศาลาบางส่วน ตำบลป่าตัน ตำบลหนองหอยบางส่วน และตำบลช้างเผือกบางส่วน (เทศบาลนครเชียงใหม่, 2555)

ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พื้นที่สีเขียวในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่

จากการรายงานสรุปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลนครเชียงใหม่ (2555) ได้จำแนกพื้นที่สีเขียวของเทศบาลนครเชียงใหม่ ในพื้นที่ความรับผิดชอบออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. พื้นที่สีเขียวเพื่อนันทนาการและความงามทางภูมิทัศน์ มีขนาดพื้นที่โดยประมาณ 0.44 ตารางกิโลเมตร
2. พื้นที่สีเขียวรรถประโยชน์ 0.78 ตารางกิโลเมตร
3. พื้นที่สีเขียวเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ 0.03 ตารางกิโลเมตร
4. พื้นที่สีเขียวที่เป็นร้วยาว 0.03 ตารางกิโลเมตร

รวมพื้นที่สีเขียวทั้งหมด 1.28 ตารางกิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 1.94 ของพื้นที่เทศบาลเมืองเชียงใหม่ ซึ่งเมื่อเทียบกับการใช้พื้นที่สีเขียวเพื่อบริการกับจำนวนประชากรตามทะเบียนแล้ว

พบว่า เฉลี่ยมีพื้นที่สีเขียว 3 ตารางเมตรต่อคน ซึ่งน้อยกว่ามาตรฐานที่จะต้องมี 4 ตารางเมตรต่อคน
ทั้งนี้ยังไม่ได้รวมประชากรที่เข้ามาใช้บริการในพื้นที่

ตารางที่ 3 พื้นที่สีเขียวเพื่อนันทนาการและความงามทางภูมิทัศน์ (ที่มา; ข้อมูลด้าน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเทศบาลนครเชียงใหม่,

<http://www.cmcity.go.th/aboutus/environment.php>)

	สถานที่	พื้นที่ โดยประมาณ (ตร.ม.)		สถานที่	พื้นที่ โดยประมาณ (ตร.ม.)
1.	สวนล้านนา	240,000	8.	สวนสุขภาพสมเด็จพระ ศรีนครินทร์ฯ	8,000
2.	สวนหย่อมเชิงสะพานเฉลิม พระเกียรติ	2,400	9.	สวนกาญจนาภิเษก	16,000
3.	สวนหย่อมตลาดต้นลำไย	4,800	10.	สวน ห่อ ม บ้านพัก วิทยาลัยนาฏศิลป์เก่า	4,700
4.	สะพานนวรัฐ ด้านทิศ ตะวันตก	20	11.	สวนหย่อมหน้าจวนผู้ว่า ราชการจังหวัด เชียงใหม่	2,400
5.	สวนบวกหาด	20,116	12.	สวนหย่อมหน้าสุสาน หายยา	3,600
6.	สวนหย่อมซอยเจดีย์ปล่อง	400	13.	สวนรถไฟ	75,200
7.	สวนรุกขชาติ (สวนสุขภาพ ห้วยแก้ว)	49,600	14.	สวนบ้านเด่น	16,000
			15.	สวนหย่อมถนนระแกง	1,660

ตารางที่ 4 พื้นที่สีเขียวอรรถประโยชน์ (ที่มา; ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ เทศบาลนครเชียงใหม่, <http://www.cmcity.go.th/aboutus/environment.php>)

	สถานที่	พื้นที่ โดยประมาณ (ตร.ม.)		สถานที่	พื้นที่ โดยประมาณ (ตร.ม.)
1.	สนามกีฬาเทศบาลนคร เชียงใหม่	30,000	16.	สวนหย่อมประตูดอก	1,400
2.	ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่	48,000	17.	สวนหย่อมประตูดอก ปรุง	1,200
3.	อนุสาวรีย์ช้างเผือกและ สวนหย่อม	200	18.	แจ้งศรีภูมิ	1,600
4.	สวนหย่อมหน้าวัดสวนดอก	4,800	19.	แจ้งกะต้ำ	1,000
5.	สำนักงานเทศบาลนคร เชียงใหม่	1,524	20.	แจ้งหัวริน	1,600
6.	สวนหย่อมหน้าวัดพระสิงห์	856	21.	กูโปรมุสลิมสันติธรรม	14,400
7.	สวนหย่อมอนุสาวรีย์พญา เม็งราย	180	22.	สุสานหายยา	73,000
8.	สวนหย่อมศูนย์เยาวชน	1,372	23.	บ้านพักผู้ว่าราชการ จังหวัดเชียงใหม่	5,000
9.	สุสานช้างเผือก	5,000	24.	อนุสาวรีย์ค่ายกาวิละ	4,800
10.	อนุสาวรีย์สามกษัตริย์	3,440	25.	สุสานคริสเตียนหนอง ประทีป	1,000
11.	สุสานบ้านเด่น	6,000	26.	สวนหย่อมแจ้งกู่เฮือง	400
12.	สนามกอล์ฟมิมคานา	60,000	27.	ลานประตูด้าแพทิสได้	
13.	ประตูด้าแพ	5,200	28.	สวนหย่อมหน้าวัดนาม วารี	58
14.	สวนหย่อมประตูด้าเผือก	40	29.	สวนหย่อมหน้าวัดโลก โมฬี	55
15.	สวนหย่อมประตูด้าเชียงใหม่	1,116			

ตารางที่ 5 พื้นที่สีเขียวอนุรักษ์ธรรมชาติ (ที่มา; ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ เทศบาลนครเชียงใหม่, <http://www.cmcity.go.th/aboutus/environment.php>)

	สถานที่	พื้นที่ โดยประมาณ (ตร.ม.)		สถานที่	พื้นที่ โดยประมาณ (ตร.ม.)
1.	ภูมิทัศน์ลำคูไหล	120	2.	ภูมิทัศน์คลองแม่ข่า	31,200

ตารางที่ 6 พื้นที่สีเขียวที่เป็นริ้วสวน (ที่มา; ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ เทศบาลนครเชียงใหม่, <http://www.cmcity.go.th/aboutus/environment.php>)

	สถานที่	พื้นที่ โดยประมาณ (ตร.ม.)		สถานที่	พื้นที่ โดยประมาณ (ตร.ม.)
1.	ริมแม่น้ำปิงฝั่งตะวันตก	16	26.	ถนนช้างคสาน	2,000
2.	ถนนเชียงใหม่-ลำพูน	1,200	27.	เกาะกลางแจ้งศรีภูมิ	550
3.	Local road ใกล้สถานีรถไฟ	5	28.	เกาะกลางแจ้งกะด้า	60
4.	สวนพักผ่อนเชิงสะพานนวรัฐ	1,008	29.	เกาะกลางแจ้งกู่เฮือง	2,138
5.	ต้นไม้ริมฝั่งแม่น้ำปิง	3,200	30.	เกาะกลางถนนท่าแพ	20
6.	สวนหย่อมเชิงสะพานนวรัฐ ด้านทิศเหนือ	400	31.	เกาะกลางสมเพชร	350
7.	สวนหย่อมเชิงสะพานนวรัฐ ด้านทิศตะวันออก	1,672	32.	เกาะกลางหน้า ททท.	44
8.	เกาะกลางแจ้งหัวริน	35	33.	เกาะกลางประตูดสวน ดอก	32
9.	เกาะกลางประตูดช้างเผือก ด้านนอก	25	34.	เกาะกลางประตูดสวน ดอกถนนสุเทพ	135

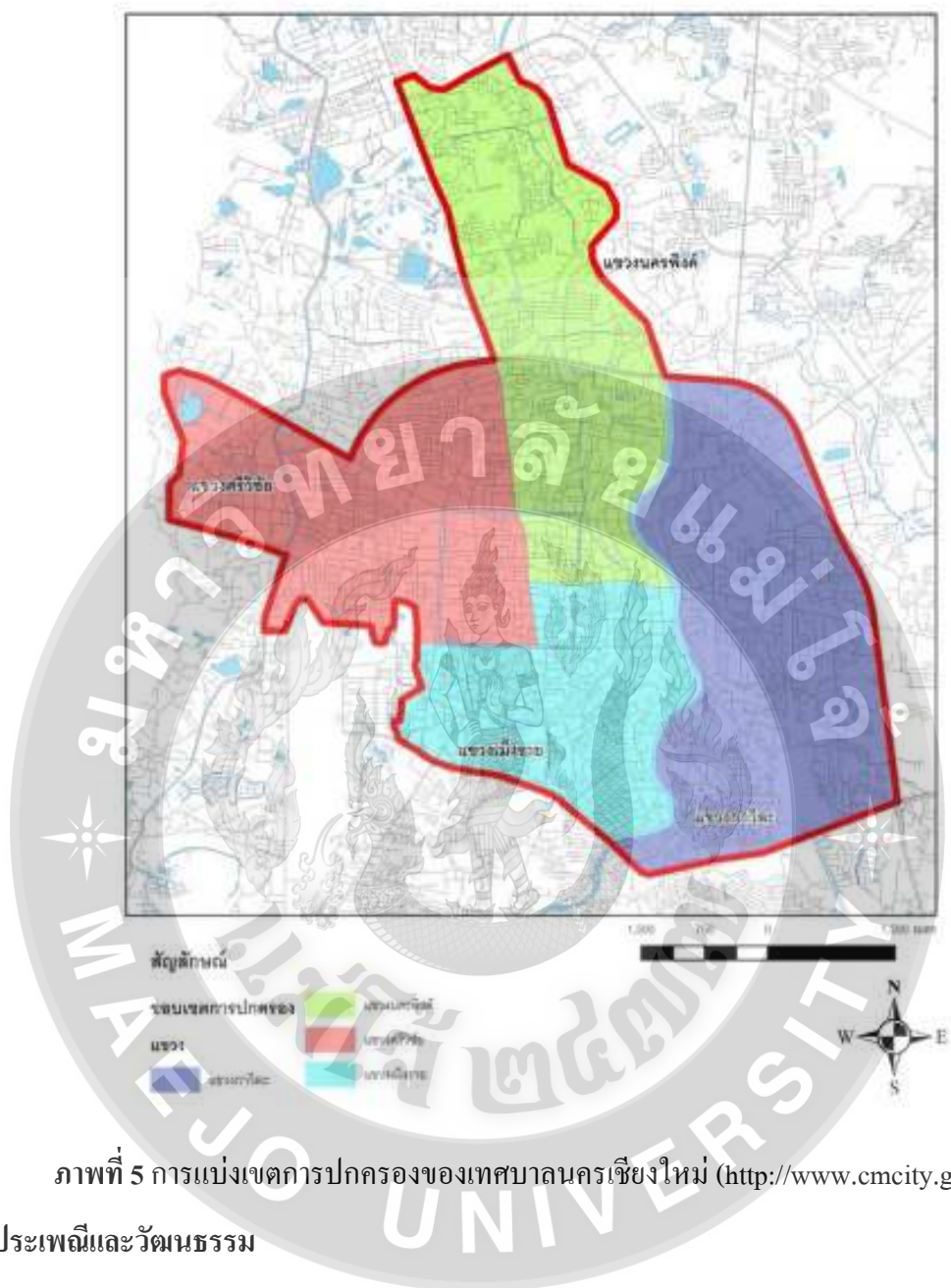
	สถานที่	พื้นที่ โดยประมาณ (ตร.ม.)		สถานที่	พื้นที่ โดยประมาณ (ตร.ม.)
10.	เกาะกลางประตู่ช้างเผือก ด้านใน	31	35.	เกาะกลางแยกหน้าวัด เขียงยี่น	12
11.	เกาะกลางสนามกีฬา เทศบาล	59	36.	เกาะกลางแยกถนนวัว ลาย	80
12.	เกาะกลางแยกถนนลอย เคราะห์	28	37.	ถนนสุเทพ	1,500
13.	เกาะกลางสนามกีฬา เทศบาลหน้าวิทยาลัยพล ศึกษา	46	38.	ถนนอัยยัราษฎร์	800
14.	เกาะกลางแยกน้ำพุสมเพชร	157	39.	ถนนรัตนโกสินทร์	1,800
15.	เกาะกลางสี่แยกโรงเรียนบัว ระวงศ์	24	40.	ถนนเจริญเมือง	1,600
16.	เกาะกลางถนนสาย สนามบิน	200	41.	ถนนเลียบทางรถไฟ	200
17.	เกาะกลางหน้าตลาดลำไย	1,834	42.	เกาะกลางตลาดทิพย์ เนตร	33
18.	สวนหย่อมสี่แยกเมืองสมุทร	25	43.	เกาะกลางโรงแรมวโร รสเกรนพาเลซ	38
19.	สามแยกป่าแพ่ง ถนน รัตนโกสินทร์	25	44.	เกาะกลางสวนแยก อัยยัราษฎร์	6
20.	สวนหย่อมห้าแยกสันติ ธรรม	9	45.	เกาะกลางประตู่สวน ปรง	60
21.	ถนนทางเข้าสนามบิน	200	46.	เกาะกลางหน้า โรงเรียนวัดโนทัยฯ	28
22.	ถนนมหิดล	150	47.	ถนนวังสิงห์คำ	50
23.	ถนนห้วยแก้ว	2,500	48.	ถนนวิชยานนท์	20
24.	ถนนแก้ววรัฐ	800	49.	ถนนบุญเรืองฤทธิ์	1,000
25.	ถนนท่าแพ	1,000	50.	ถนนศรีดอนไชย	200

	สถานที่	พื้นที่ โดยประมาณ (ตร.ม.)		สถานที่	พื้นที่ โดยประมาณ (ตร.ม.)
			51.	ภูมิทัศน์สี่แยกกรีนคำ	1,000

ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ มีวัดจำนวนทั้งสิ้น 70 แห่ง โดยแยกตามแขวง 4 แขวงได้ดังนี้

แขวง	จำนวนวัด (แห่ง)
แขวงนครพิงค์	19
แขวงกาวิละ	11
แขวงเมืองราย	20
แขวงศรีวิชัย	20
รวม	70

ภาพที่ 5 การแบ่งเขตการปกครองของเทศบาลนครเชียงใหม่ (<http://www.cmcity.go.th>)

ประเพณีและวัฒนธรรม

ประเพณีของชาวเชียงใหม่ เป็นสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่นและดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาสัมผัสบรรยากาศของเมืองเชียงใหม่ โดยมีเทศกาลงานประเพณีที่สำคัญในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ดังนี้ (เทศบาลนครเชียงใหม่, 2555)

1. ประเพณีสงกรานต์ เป็นประเพณีสำคัญของชาวเหนือหรือชาวล้านนาอันสืบเนื่องมาจากอดีตกาลที่ยึดถือเป็นช่วงเปลี่ยนศักราชใหม่ และมีการรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ เพื่อแสดงความ

กัตถัญญ คนเมืองจึงเรียกประเพณีนี้ว่า “ป่าเวณีป่าใหม่” หรือถือเป็นป่าใหม่สำหรับคนเมือง หรือ “ป่าใหม่เมือง” โดยจะมีการจัดงานประเพณีระหว่างวันที่ 13-15 เมษายนของทุกปี

2. ประเพณีเข้าอินทิล อินทิล เป็นชื่อเรียกเสาหลักเมืองเชียงใหม่ ทุกปีชาวเชียงใหม่จะทำ พิธีบูชาเสาอินทิลหรือเสาหลักเมืองที่ชาวเชียงใหม่เรียกว่า “การใส่ขันดอก” มักจะจัดกัน ในช่วงเริ่มต้นของฤดูกาลเพาะปลูก เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ชาวบ้านที่กำลังจะทำการเพาะปลูก และเป็นการบูชาเสาหลักเมืองเพื่อให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข
3. ประเพณีเดือนยี่เป็งเชียงใหม่ “ประเพณียี่เป็ง” เป็นงานประเพณีลอยกระทงของทางเหนือ จัดขึ้นในเดือนสิบสองหรือตรงกับวันเพ็ญเดือนยี่ ขึ้น 14-15 ค่ำ โดยจะมีการปล่อยโคมลอยเพื่อเป็นการบูชาพระธาตุจุฬามณีบนสรวงสวรรค์ มีการจุดดอกไม้ไฟ ประทัดกระทง ขบวนแห่นางนพมาศ
4. งานมหกรรมไม้ดอกไม้ประดับ จัดขึ้นเดือนกุมภาพันธ์ ในงานจัดให้มีการประกวดสวนหย่อมพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ ภาคเช้าของงานจะจัดให้มีขบวนรถบุปผชาติ และนางงานบุปผชาติ

ความหลากหลายของพืชพรรณในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

จากการสำรวจข้อมูลชนิดพืชในภาคสนามของพื้นที่เมืองเชียงใหม่ ตามพื้นที่สุ่มตัวอย่าง พบว่า มีพรรณไม้ท้องถิ่นที่พบในพื้นที่เมืองจำนวน 305 ชนิด และพรรณไม้ดอกไม้ประดับจำนวน 440 ชนิด ดังตารางที่ 7 โดยจำแนกเป็น ประเภทและชนิดพืชกลุ่มต่างๆ คือ

ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, C= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้ายไม้, W= วัชพืช, F= เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

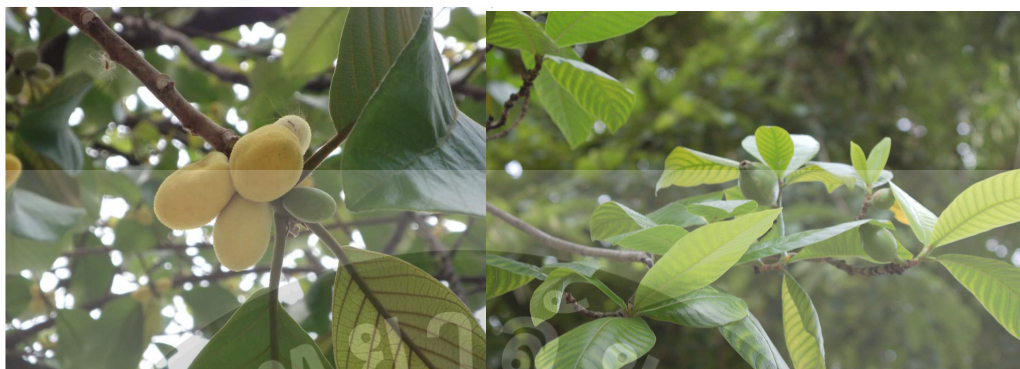
การกระจายพืชพรรณในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

จากผลการศึกษาความหลากหลายของชนิดพันธุ์พืชในพื้นที่เมืองเชียงใหม่ แต่ละพื้นที่ ที่ทำการสุ่มตัวอย่าง พบลักษณะการกระจายของพืชพรรณ และนำมาจัดทำเป็นแผนที่ของ ดันไม้ในแต่ละพื้นที่ที่ทำการสำรวจได้ดังต่อไปนี้

สถานศึกษา

การสำรวจพืชพรรณในสถานศึกษาในพื้นที่เมืองเชียงใหม่ เช่น โรงเรียนคาราวิตาลัย โรงเรียนปรินส์รอยแยลวิทยาลัย โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยพายัพ (ตรงข้าม โรงพยาบาลแมคคอมมิค) พบว่า ดันไม้ใหญ่ที่มีอยู่เดิม ได้แก่ จามจุรี (*Samanea saman*) ประดู่ ป่า (*Pterocarpus macrocarpus*) มะขาม (*Tamarindus indica*) โพธิ์ (*Ficus religiosa*) ไทรย้อยใบ แหลม (*Ficus benjamina*) มะเกี๋ยง (*Syzygium* sp.) มะม่วง (*Mangifera indica*) ลำไย (*Dimocarpus longan*) ยางนา (*Dipterocarpus alatus*) โสภน้ำ (*Saraca indica*) ทองกวาว (*Butea monosperma*) ยางอินเดีย (*Ficus elastica*) ราชพฤกษ์ (*Cassia fistula*) พิกุล (*Mimusops elengi*) ชมพูพันธุ์ทิพย์ (*Tabebuia rosea*) หูกวาง (*Terminalia catappa*) เป็นต้น ส่วนพรรณ ไม้ที่มีการนำมาปลูกเพิ่มเติมและเติบโตรวดเร็ว ได้แก่ พญาสัตบรรณ (*Alstonia scholaris*) เหลืองปรีดิยาธร (*Tabebuia argentea*) หูกระจง (*Terminalia ivoriensis*) ส่วนไม้พุ่มและไม้ ประดับมีความหลากหลายในการเลือกใช้ ซึ่งจะแสดงไว้ในรายการพืชพรรณกลุ่มไม้ประดับที่ พบในแต่ละพื้นที่

ส่วนพรรณไม้ท้องถิ่นและไม้หายากที่พบได้แก่ มะหาด (*Artocarpus lakoocha*) ที่ โรงเรียนคาราวิตาลัย รวงผึ้ง (*Schoutenia glomerata* ssp. *peregrine*) คำมอกหลวง (*Gardenia sootepensis*) และทองกวาวดอกเหลือง (*Blutea monosperma*) ที่โรงเรียนปรินส์ รอยแยลวิทยาลัย สมอพิเภก (*Terminalia bellirica*) ที่โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ก.

ข.

ค.

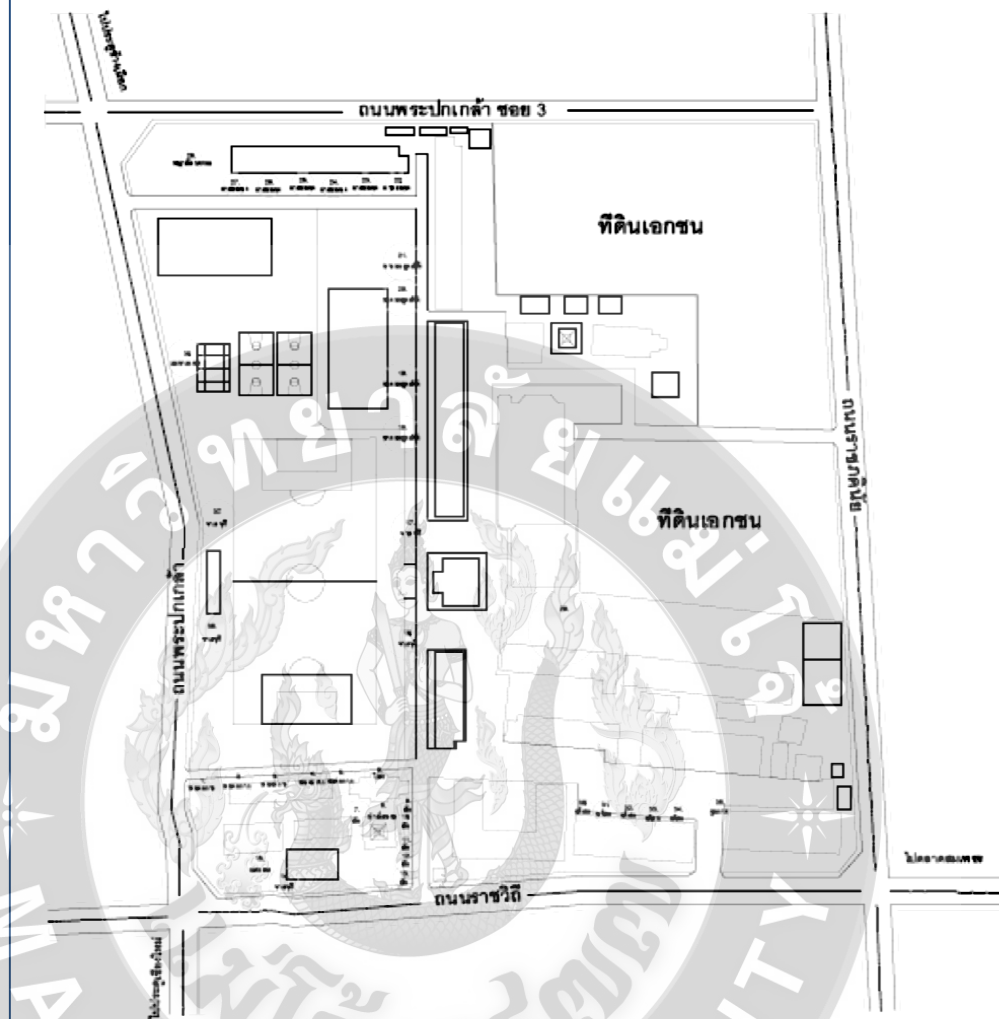
ง.

ภาพที่ 6 พรรณไม้ท้องถิ่น ไม้หายากที่สำรวจพบ

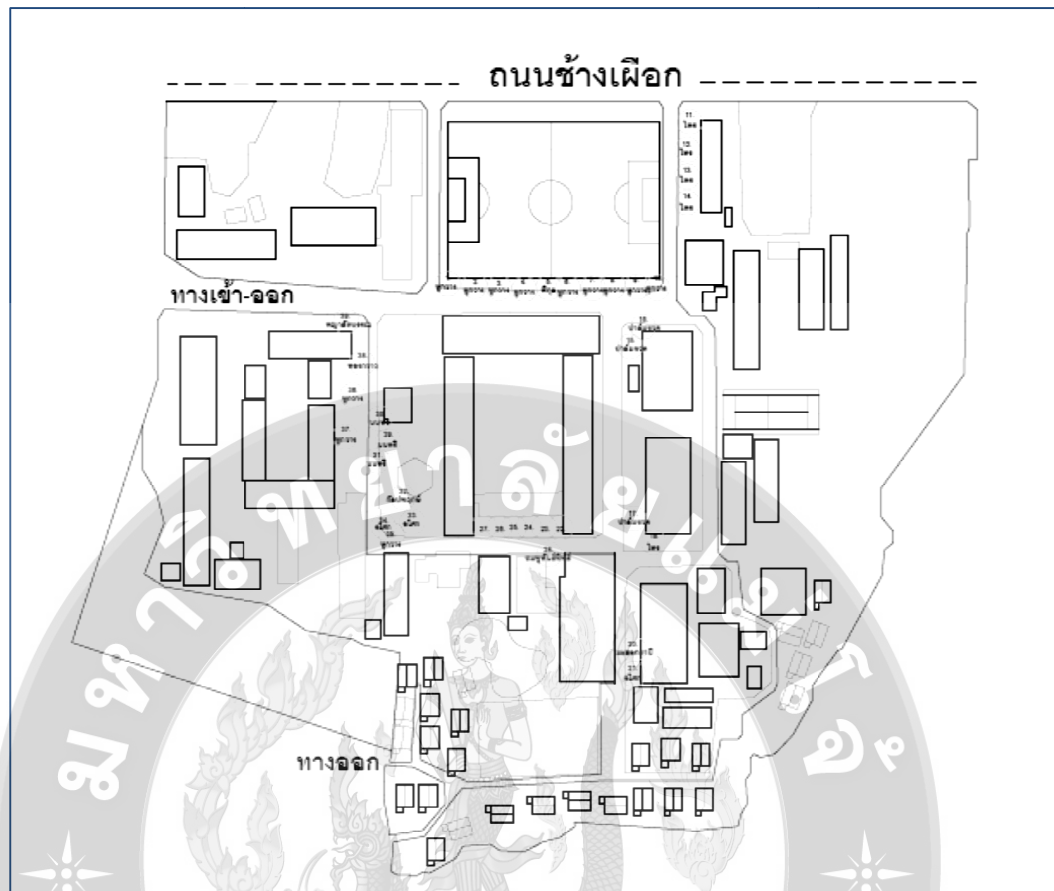
ก. มะหาด (*Artocarpus lakoocha*)   ข. คำมอกหลวง (*Gardenia sootepensis*)

ค. รวงผึ้ง (*Schoutenia glomerata* ssp. *peregrine*)

ง. ทองกวาวดอกเหลือง (*Blutea monosperma*)

ภาพที่ 7 แผนผังต้นไม้ใหญ่บริเวณ โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย

ภาพที่ 8 แผนผังต้นไม้ใหญ่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

พรรณไม้ในวัด

ในส่วนของวัดในเมืองเชียงใหม่ ชนิดของต้นไม้ที่สำรวจพบแทบในทุกวัดได้แก่ ไทร ข่อยใบแหลม (*Ficus benjamina*) ไทรข่อยใบหูก (*Ficus microcarpa*) โพธิ์ (*Ficus religiosa*) พิกุล (*Mimusops elengi*) มะพร้าว (*Cocos nucifera*) มะม่วง (*Mangifera indica*) ลำไย (*Dimocarpus longan*) และขนุน (*Artocarpus heterophyllus*) รองลงมาได้แก่ หูกวาง (*Terminalia catappa*) จามจุรี (*Samanea saman*) ราชพฤกษ์ (*Cassia fistula*) มะขาม (*Tamarindus indica*) โศกน้ำ (*Saraca indica*) และสาละลังกา (*Couroupita quianensis*) ส่วนต้นไม้ใหญ่ที่พบน้อยแต่มีความสำคัญทางประวัติ คือ ยางนา (*Dipterocarpus alatus*) ที่บริเวณวัดเจติยรรพมาวิหาร

ภาพที่ 9 ต้นพิกุล (*Mimusops elengi*) บริเวณวัดนันทาราม

ก.

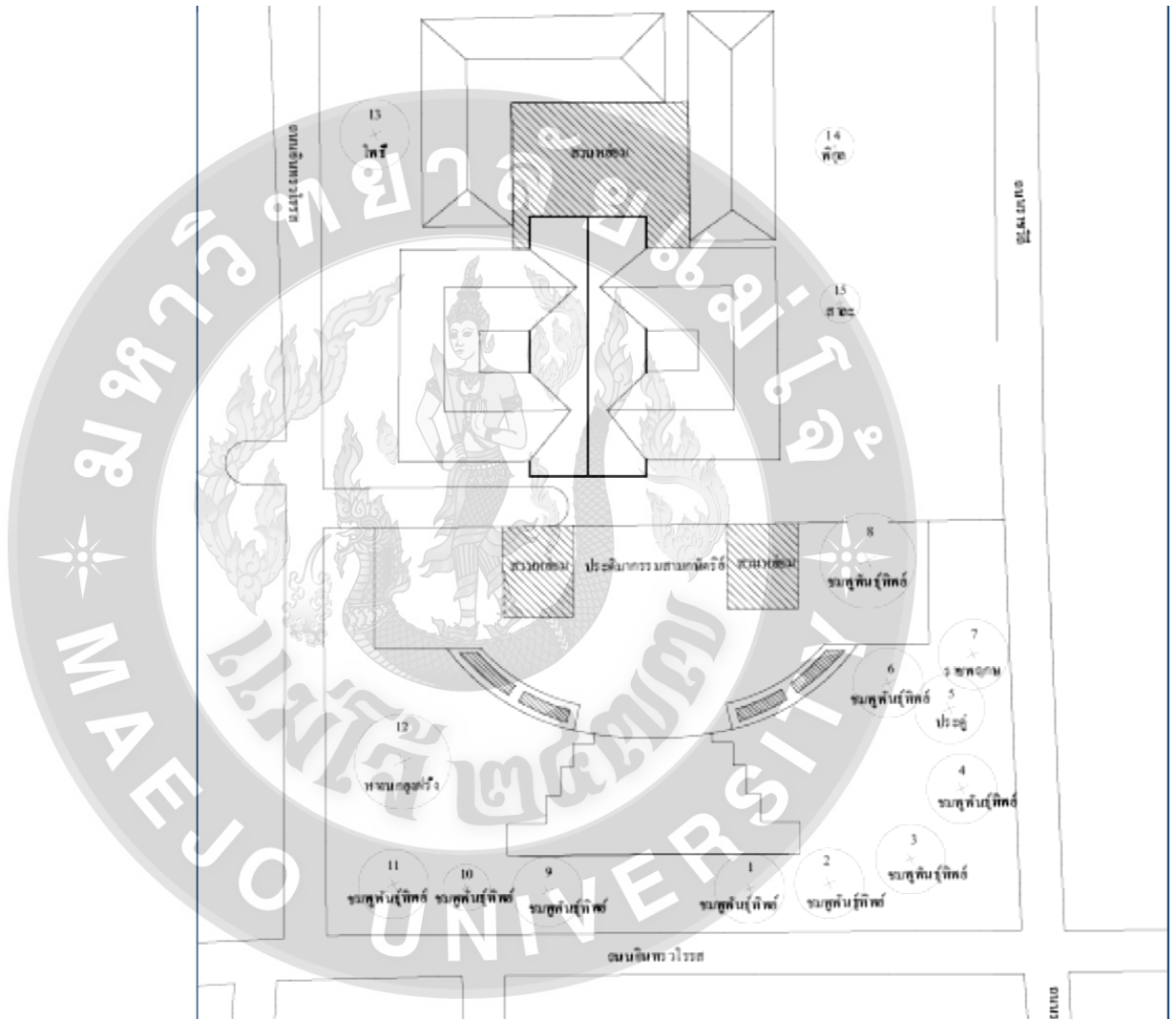
ข.

ภาพที่ 10 ต้นไม้ในวัด ก. ลั่นทม (*Plumeria rubra*) บริเวณวัดเชิงม่น และ
ข. โพธิ์ (*Ficus religiosa*) วัดสวนดอก

ภาพที่ 11 ต้นไม้ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์, ยางนา (*Dipterocarpus alatus*) ในวัด
เจดีย์หลวงวรมหาวิหาร

พรรณไม้ในบริเวณศูนย์รวมใจกลางเมืองที่อนุสาวรีย์สามกษัตริย์ มีการปลูกไม้ใหญ่ที่ให้ดอกสวยงาม คือ ชมพูพันธุ์ทิพย์ (*Tabebuia rosea*) ซึ่งถึงแม้จะเป็นไม้ประดับต่างถิ่น แต่มีการนำเข้ามาปลูกในเมืองเชียงใหม่เป็นเวลานาน และสามารถปรับตัวกับสภาพอากาศในเมือง และเจริญเติบโตได้ดี

ภาพที่ 12 ผังแสดงต้นไม้ใหญ่บริเวณอนุสาวรีย์สามกษัตริย์

พรรณไม้บริเวณรอบคูเมืองเชียงใหม่

พื้นที่รอบคูเมืองเชียงใหม่ ถือเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของเมืองเชียงใหม่ เป็นจุดดึงดูดด้านการท่องเที่ยวได้ดี ปัจจุบันนับเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีความร่มรื่น เนื่องจากพรรณไม้ที่ได้ปลูกไว้รอบๆ คูเมืองเจริญเติบโตมากขึ้น ชนิดพรรณไม้ที่สำรวจพบบริเวณคูเมืองมีความ

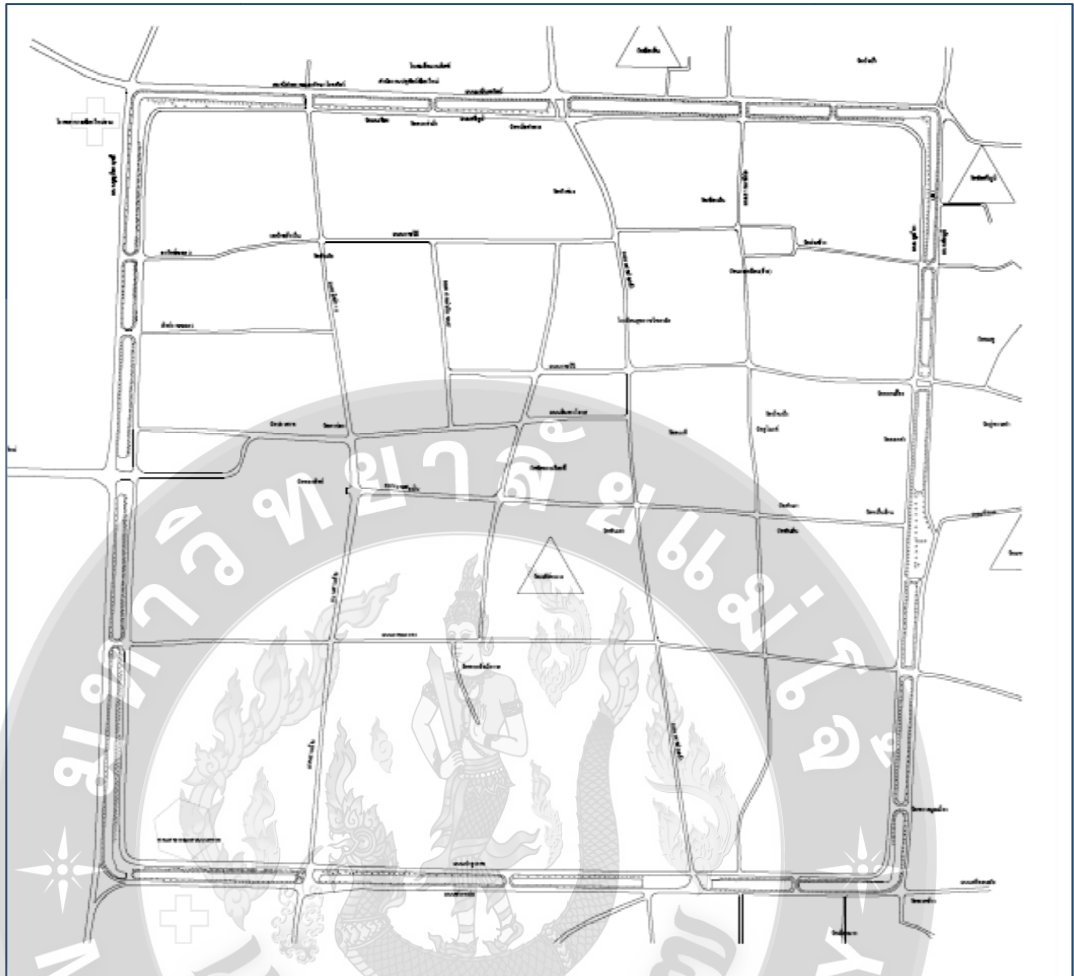
หลากหลายค่อนข้างมาก ไม่มีรูปแบบหรือแนวทางการปลูกที่ชัดเจน มีทั้งไม้ดั้งเดิมและไม้ประดับใหม่ๆ ปลูกผสมผสานกันไป ตัวอย่างไม้ดั้งเดิมได้แก่ โพธิ์ (*Ficus religiosa*) ไทรย้อยใบแหลม (*Ficus benjamina*) ยางนา (*Dipterocarpus alatus*) ตาล (*Borassus flabellifer*) พิกุล (*Mimusops elengi*) จามจุรี (*Samanea saman*) ชมพูพันธุ์ทิพย์ (*Tabebuia rosea*) และพรรณไม้ใหม่ที่ปลูกเพิ่มเติมได้แก่ อินทนิลน้ำ (*Lagerstroemia speciosa*) อินทนิลบก (*Lagerstromia macrocarpa*) ตะแบก (*Lagerstroemia floribunda*) เสลา (*Lagerstroemia loundonii*) จำปี (*Michelia alba*) จำปา (*Michelia champaca*) กาสะลอง (*Millingtonia hortensis*) ราชพฤกษ์ (*Cassia fistula*) แคนแสด (*Spathodea campanulata*) เหลืองปรีดียาธร (*Tabebuia argentea*) เป็นต้น

ตารางที่ 9 จำนวนชนิดพืช (ไม้ต้น) ที่พบบริเวณคูเมืองทั้งด้านในและด้านนอก

ที่	ชนิดพืช	แจ้ง หัว รินใน	แจ้ง หัว ริน นอก	แจ้งศรี ภูมิใน	แจ้ง ศรีภูมิ นอก	แจ้ง กระด้า นอก	แจ้งก ระด้าใน	แจ้งกู่ เฮืองนอก	แจ้งกู่ เฮืองใน
1	กระทิง	0	0	0	0	0	2	0	0
2	กระถ่อน	0	0	0	0	0	0	0	3
3	กร่าง	0	10	1	0	0	16	0	0
4	กัลปพฤกษ์	4	0	1	1	0	2	0	0
5	กาสะลอง	1	0	0	4	3	0	1	5
6	กาสะลองคำ	1	1	0	0	0	2	0	3
7	ขนุน	0	1	1	0	0	0	0	2
8	จี้เหล็กบ้าน	0	0	0	1	0	0	0	1
9	จี้เหล็กอเมริกัน	0	0	0	1	1	1	0	3
10	ช่อย	2	1	0	0	6	0	0	0
11	แคนา	0	1	4	0	0	2	0	0
12	แคนแสด	0	1	6	0	23	36	0	32
13	จามจุรี	3	1	3	0	0	2	0	6

ที่	ชนิดพืช	แข่ง หัว รินใน	แข่ง หัว ริน นอก	แข่งศรี ภูมิใน	แข่ง ศรีภูมิ นอก	แข่ง กระต้ำ นอก	แข่งก ระต้ำใน	แข่งกู่ เอื้องนอก	แข่งกู่ เอื้องใน
14	จำปา	21	0	0	0	0	0	0	0
15	จำปี	6	0	0	0	0	0	0	2
16	ชงโค	0	6	2	0	0	4	0	1
17	ชมพูปันธ์ทิพย์	1	1	1	0	0	38	0	5
18	ชมพู่	0	0	0	0	0	0	0	1
19	ตะแบก	5	2	34	45	0	1	0	35
20	ตาล	0	0	0	0	2	8	0	8
21	ลาน	17	0	0	0	0	0	0	0
22	ทองกวาว	1	1	0	14	0	0	0	4
23	ไทร	0	0	0	0	1	3	1	5
24	นนทรี	0	0	1	18	2	3	61	3
25	ประดู่	5	16	3	0	1	4	0	0
26	ประดู่อังสนา	0	22	10	0	0	0	0	25
27	พญาสัตบรรณ	1	19	3	3	2	18	5	20
28	พิกุล	1	0	34	43	48	2	58	5
29	โพธิ์	4	1	3	0	0	1	0	3
30	มะขาม	1	0	0	0	0	2	0	2
31	มะขามเทศ	0	0	0	0	0	3	0	0
32	มะพร้าว	2	0	0	0	0	0	0	0
33	มะยม	0	0	0	0	0	0	0	2
34	มะม่วง	0	0	0	0	0	4	0	0
35	มะรุม	2	0	0	0	0	0	0	0
36	มะฮอกกานี	0	0	0	0	0	1	0	0
37	ยางนา	0	0	0	0	0	1	0	1

ที่	ชนิดพืช	แข่ง หัว รินใน	แข่ง หัว ริน นอก	แข่งศรี ภูมิใน	แข่ง ศรีภูมิ นอก	แข่ง กระต้ำ นอก	แข่งก ระต้ำใน	แข่งกู่ เอื้องนอก	แข่งกู่ เอื้องใน
38	ยางอินเดีย	0	0	0	0	0	1	0	0
39	ราชพฤกษ์	56	62	1	0	8	38	0	36
40	สนประดิพัทธ์	0	0	17	0	0	0	0	0
41	สัก	8	0	0	0	0	1	0	2
42	แสงจันทร์	0	0	0	0	0	1	0	0
43	เสลา	5	16	21	11	18	0	0	3
44	หว่า	0	0	1	0	0	1	0	0
45	เหลืองปริศยา ธร	0	0	0	0	8	0	0	0
46	หางนกยูงไทย	0	0	0	0	0	1	0	0
47	หางนกยูงฝรั่ง	8	3	15	0	0	34	0	66
48	หูกวาง	0	0	0	0	0	7	0	16
49	อินทนิลน้ำ	38	24	32	26	12	3	0	13
50	อินทนิลบก	16	0	3	20	1	0	0	9
51	แอปเปิ้ล สตาร์	1	1	2	0	0	17	0	0

ภาพที่ 13 ผังแสดงต้นไม้ใหญ่บริเวณถนนรอบคูเมืองเชียงใหม่

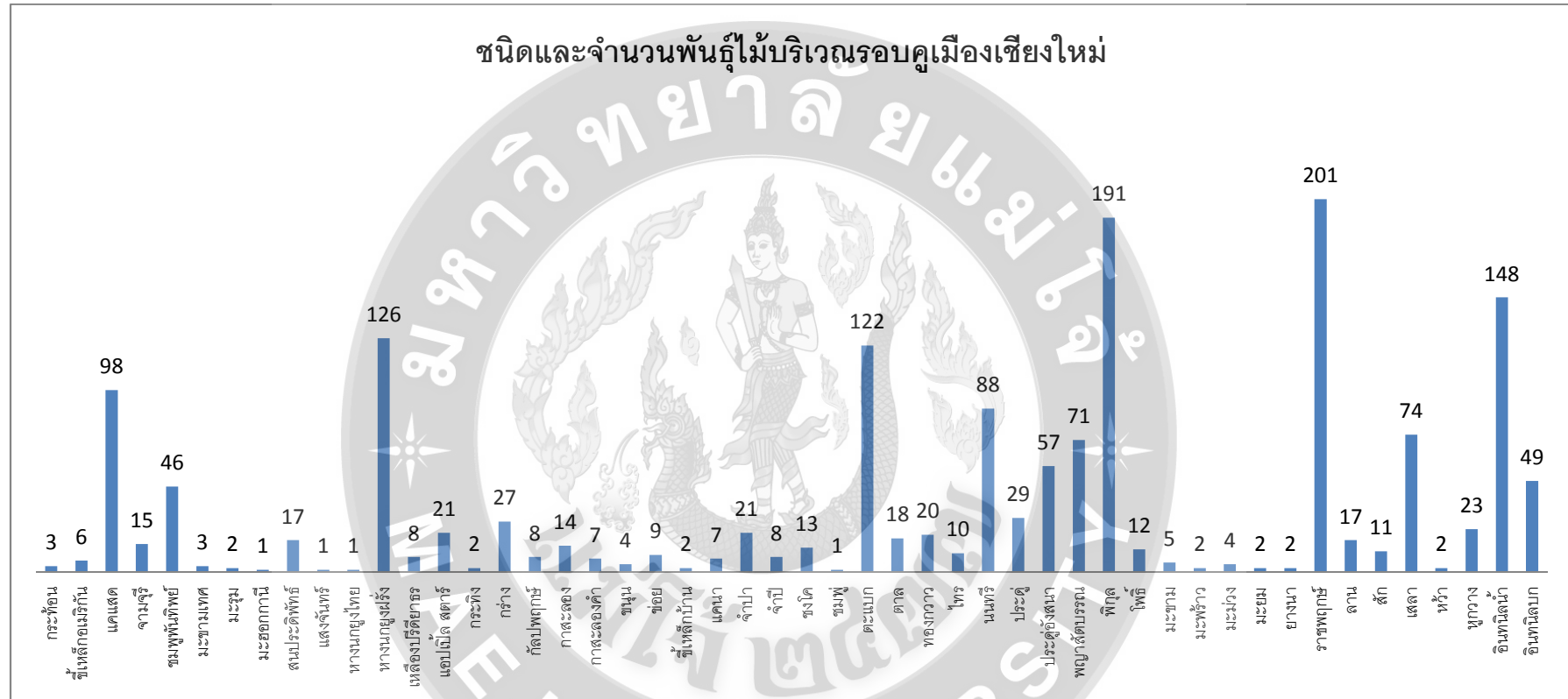
พรรณไม้บริเวณคูเมืองเชียงใหม่ แบ่งเป็นสองกลุ่มหลักๆ คือ กลุ่มพรรณไม้ที่ปลูกมานานและเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและยังคงดำรงอยู่จนปัจจุบัน และกลุ่มพรรณไม้ที่ปลูกขึ้นใหม่เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้พื้นที่เมือง กลุ่มพรรณไม้ที่มีอยู่เดิมในพื้นที่คูเมืองเก่า ได้แก่ ขางนา (*Dipterocarpus alatus*) ไทร (*Ficus spp.*) กร่าง (*Ficus altissima*) ต้นตาล (*Borassus flabellifer*) โพธิ์ (*Ficus religiosa*) เป็นต้น ส่วนกลุ่มพรรณไม้ที่มีการปลูกใหม่แต่ปลูกมาเป็นเวลานานได้แก่ จามจุรี (*Samanea saman*) ข่อย (*Streblus asper*) ชมพูพันธุ์ทิพย์ (*Tabebuia pentaphylla*) หางนกยูงฝรั่ง (*Delonix regia*) ทองกวาว (*Blutea monosperma*) มะขาม (*Tamarindus indica*) หูกวาง (*Terminalia catappa*) แอปเปิ้ลสตาร์หรือสตาร์แอปเปิ้ล (*Chrysophyllum cainito*) พิกุล (*Mimusops elengi*) สัก (*Tectona grandis*) มะฮอกกานี (*Swietenia macrophylla*) เป็นต้น ส่วนกลุ่มที่มีปลูกเพิ่มเติมในระยะเวลา 10-15 ปีที่ผ่านมาและ

จัดเป็นกลุ่มที่จำนวนต้นมากที่สุด ได้แก่ กัลปพฤกษ์ (*Cassia bakeriana*) ราชพฤกษ์ (*Cassia fistula*) กาสะลองหรือปีป (*Millingtonia hortensis*) กาสะลองคำ (*Radermachera ignea*) จี๋เหล็กอเมริกัน (*Cassia spectabilis* หรือ *Senna spectabilis*) แคนแซด (*Spathodea campanulata*) แคนนา (*Dolichandrone serrulata*) จำปี (*Michelia alba*) จำปา (*Michelia champaca*) เหลืองปรีดิยาทร ตะแบก (*Lagerstroemia floribunda*) อินทนิลน้ำ (*Lagerstroemia speciosa*) เสลา (*Lagerstroemia* spp.) เป็นต้น

จากการสำรวจในครั้งนี้พบว่าพรรณไม้ที่การปลูกมากในบริเวณคูเมืองเชียงใหม่ ได้แก่ ราชพฤกษ์ พิกุล อินทนิลน้ำ หางนกยูงฝรั่ง ตะแบกและแคนแซด ตามลำดับ ซึ่งจากการวิเคราะห์ชนิดของพรรณไม้ในพื้นที่บริเวณคูเมือง พบว่า มีพรรณไม้ต่างถิ่นอยู่จำนวน 16 ชนิด และที่เหลืออีก 35 ชนิดเป็นพรรณไม้ท้องถิ่น ดังตารางที่ 10

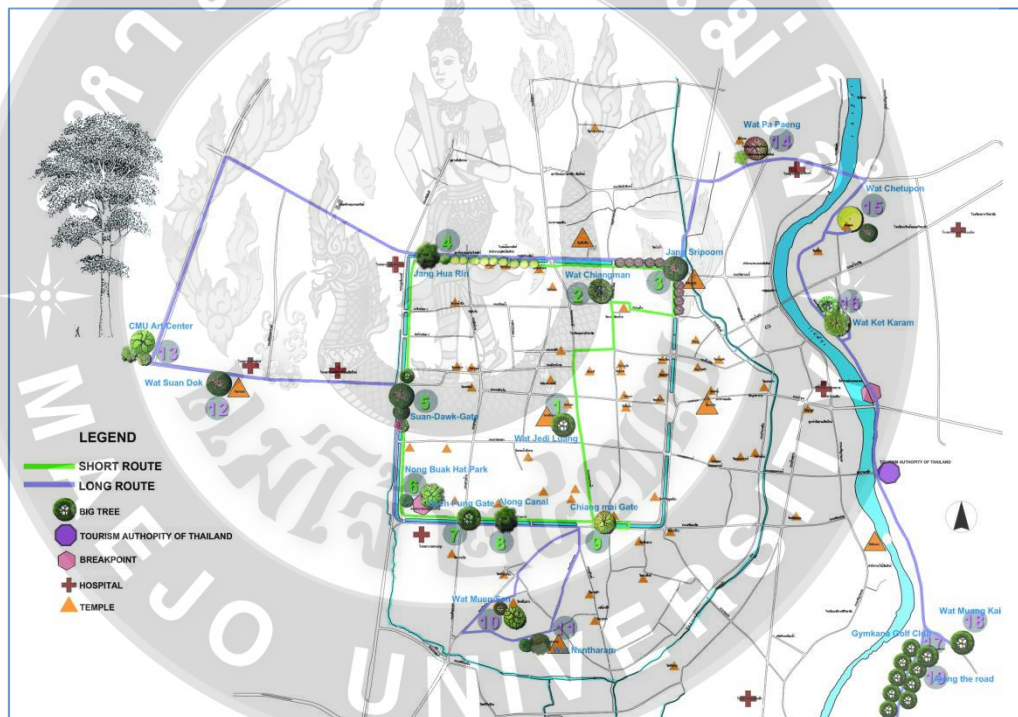
ตารางที่ 10 รายชื่อไม้ต้นท้องถิ่นและไม้ต่างถิ่นบริเวณคูเมืองเชียงใหม่

รายชื่อพรรณไม้ต่างถิ่น	รายชื่อพรรณไม้ท้องถิ่น
กระท้อน จี๋เหล็กอเมริกัน แคนแซด จามจุรี ชมพูพันธุ์ทิพย์ ขางอินเดีย มะขามเทศ มะรุ้ม มะฮอกกานี สนประติพัทธ์ แสงจันทร์ หางนกยูงไทย หางนกยูงฝรั่ง หูกวาง เหลืองปรีดิยาทร แอปเปิ้ลสตาร์	กระทิง กร่าง กัลปพฤกษ์ กาสะลอง กาสะลองคำ ขนุน ช่อขี้ จี๋เหล็กบ้าน แคนนา จำปา จำปี ชงโค ชมพู่ ตะแบก ตาล ทองกวาว ไทร นนทรี ประดู่ ประดู่อังสนา พญาสัตบรรณ พิกุล โพธิ์ มะขาม มะพร้าว มะม่วง มะยม ยางนา ราชพฤกษ์ ลาน สัก เสลา หว้า อินทนิลน้ำ อินทนิลบก

ภาพที่ 14 แผนภูมิแสดงชนิดพืชและจำนวนต้น ของพรรณไม้ต้น (Tree) ที่สำรวจพบในบริเวณคูเมืองเชียงใหม่

เนื่องจากต้นไม้ในบริเวณพื้นที่คูเมืองมีจำนวนมากเมื่อนำมาจัดทำผังพื้นที่คูเมือง เมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนพื้นที่กับขนาดต้นไม้ จึงทำให้ไม่สามารถแสดงรายละเอียดในระดับต้นได้ อย่างชัดเจน ดังเช่นภาพที่ 13 ดังนั้นจึงได้จัดทำแผนที่ขึ้นมาใหม่เพื่อแสดงตำแหน่งต้นไม้ใหญ่ที่มีความสำคัญและเป็นที่ยอมรับจากการเข้าร่วมประกวดในระดับเทศบาลนครเชียงใหม่ เพื่อแสดงตำแหน่งที่ชัดเจนในแผนที่ (แต่สัดส่วนของขนาดต้นไม้และผังอาจไม่ถูกต้อง เนื่องจากหากใช้สัดส่วนที่ถูกต้อง จะไม่สามารถมองเห็นตำแหน่งต้นไม้ได้อย่างชัดเจน) โดยแผนที่แสดงตำแหน่งต้นไม้ใหญ่นี้ได้นำไปใช้ประโยชน์ในเชิงบูรณาการกับโครงการปั่นจักรยานอนุรักษ์ต้นไม้ใหญ่ซึ่งได้จัดขึ้นเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2555 ดังภาพที่ 15

ภาพที่ 15 แสดงตำแหน่งต้นไม้ใหญ่ที่มีความสำคัญในพื้นที่บริเวณคูเมืองและบริเวณรอบนอก (แผนที่โดย พัทธพงษ์ แบ่งทิศ)

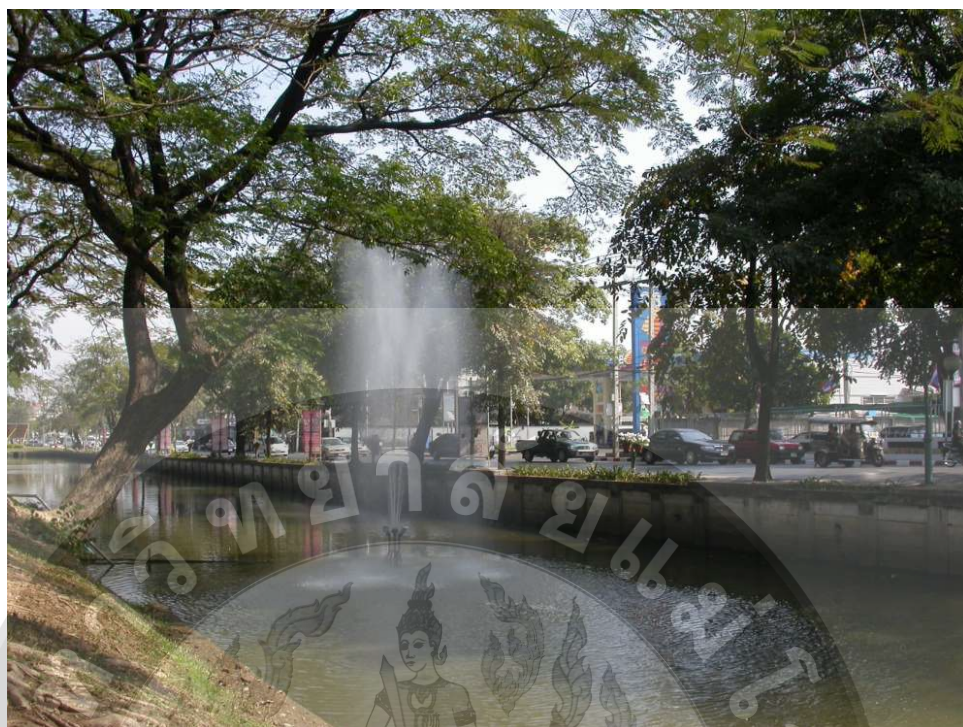
ต้นไม้ใหญ่บริเวณรอบคูเมืองที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์และที่มีความโดดเด่นสวยงาม ได้แก่ โพธิ์ (*Ficus religiosa*) ยางนา (*Dipterocarpus alatus*) ยางอินเดีย (*Ficus elastica*) ลาน (*Corypha lecomtei*) ตาล (*Borassus flabellifer*) ไทรย้อยใบแหลม (*Ficus benjamina*) จามจุรี (*Samanea saman*) เป็นต้น

พรรณไม้ริมถนน

พรรณไม้บริเวณริมถนน หรือสองข้างทาง ทำการสุ่มตัวอย่างทั้งถนนที่อยู่บริเวณคูเมือง และถนนรอบนอก พบว่าพรรณไม้ที่การปลูกริมถนนการคัดเลือกขึ้นอยู่กับหน่วยงานเทศบาลและกรมทางหลวง พื้นที่ในความรับผิดชอบของเทศบาลต้นไม้ริมถนนจะมีความหลากหลายมากกว่า เช่น ต้นประดู่อังสนา (*Pterocarpus indicus*) ทางนกงูฝรั่ง (*Delonix regia*) ตะแบก (*Lagerstroemia floribunda*) เสลา (*Lagerstroemia loundonii*) อินทนิลน้ำ (*Lagerstroemia speciosa*) พิกุล (*Mimusops elengi*) พญาสัตบรรณ (*Alstonia scholaris*) ข่อย (*Streblus asper*) และปาล์มชนิดต่างๆ ส่วนในพื้นที่ที่ทางหลวงรับผิดชอบ มีความหลากหลายของชนิดน้อยกว่า เช่น มะฮอกกานี (*Swietenia* sp.) เสลา (*Lagerstroemia loundonii*) ตะแบก (*Lagerstroemia floribunda*) อินทนิลน้ำ (*Lagerstroemia speciosa*) ราชพฤกษ์ (*Cassia fistula*) เป็นต้น ส่วนริมถนนบริเวณคูเมืองพบว่ามีไม้ต้นขนาดใหญ่ที่เป็นไม้เก่าแก่ อายุหลายปี เช่น ยางนา (*Dipterocarpus alatus*) ต้นตาล (*Borassus flabellifer*) ลาน (*Corypha lecomtei*) ไทรกร่าง (*Ficus altissima*) ยางอินเดีย (*Ficus elastica*) ปะปนกับไม้ที่ปลูกใหม่ ซึ่งไม้ดั้งเดิมเหล่านี้ช่วยเสริมสร้างบรรยากาศของความเป็นเมืองเก่าที่มีองค์ประกอบทั้งเจดีย์และกำแพงเมืองเก่าอีกด้วย

ภาพที่ 16 ต้นไม้ใหญ่ริมถนน เช่น ต้นทองกวาว หูกระจง ประดู่อังสนา

ภาพที่ 17 ต้นไม้ใหญ่ริมถนนในคูเมือง เช่น จามจุรี นนทรี เสลา และแฉด

ภาพที่ 18 ต้นไม้ใหญ่บริเวณแจ้งหัวริน, ต้นลาน (*Corypha umbraculifera*), ซึ่งเป็นกลุ่มที่ปลูกทดแทนต้นเดิม

พรรณไม้พื้นที่สาธารณะ

พื้นที่สาธารณะที่ทำการสำรวจ ได้แก่ สวนสาธารณะหนองบวหาด บริเวณอนุสาวรีย์สามกษัตริย์ สวนสุขภาพห้วยแก้ว ตลาดต้นลำไย ริมแม่น้ำปิง พบว่าในพื้นที่สวนสาธารณะมีความหลากหลายของชนิดพืช เพราะเป็นพื้นที่ที่จัดสำหรับบริการในเชิงนันทนาการและการพักผ่อนของประชาชน มีการปลูกพืชพรรณทั้งไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย ไม้้ำ ซึ่งโดยส่วนใหญ่เป็นไม้ประดับที่ปลูกกันทั่วไปทั้งไม้ให้ร่มเงาและพรรณไม้หอม เช่น แคนแสด (*Spathodea campanulata*) โสกน้ำ (*Saraca indica*) พญาสัตบรรณ (*Alstonia scholaris*) พิกุล (*Mimusops elengi*) ป๊อบ ทองกวาว (*Butea monosperma*) น้ำเต้าต้น เหลืองอินเดีย (*Tabebuia chrysantha*) เหลืองปรีดิยาธร (*Tabebuia argentea*) จำปี (*Michelia alba*) จำปา (*Michelia champaca*) หางนกยูงฝรั่ง (*Delonix regia*) ราชพฤกษ์ (*Cassia fistula*) ลำคาน (*Melodorum fruticosum*) ลีลาวดี (*Plumeria rubra*) ไทรใบมน (*Ficus* sp.) ราชนิรันดร์ (*Clerodendrum quadriloculare*) แก้ว ปาล์มหลายชนิด เป็นต้น

ภาพที่ 19 พืชพรรณในสวนสาธารณะหนองบวหาด เช่น มะพร้าว แคนแสด ลีลาวดี สน ปาล์มชนิดต่างๆ

ภาพที่ 20 พืชพรรณบริเวณริมแม่น้ำปิง เช่น มะพร้าว จามจุรี โพธิ์ ตะขบฝรั่ง

ภาพที่ 21 พืชพรรณบริเวณริมแม่น้ำปิง เช่น มะพร้าว จามจุรี แคสเสด ไทรย้อยใบแหลม

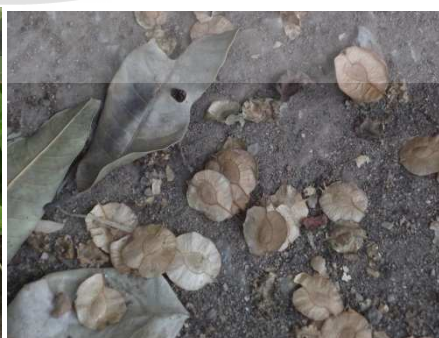

ภาพที่ 22 พืชพรรณบริเวณพื้นที่ว่าง เช่น หูกวาง ตะขบฝรั่ง ไมยราบยักษ์ ผักบุ้ง

ภาพที่ 23 หูกระจง *Terminalia ivoriensis*

ไม้ต่างถิ่นที่มีการปลูกเพิ่มเติมอย่างแพร่หลาย
ในพื้นที่เมือง

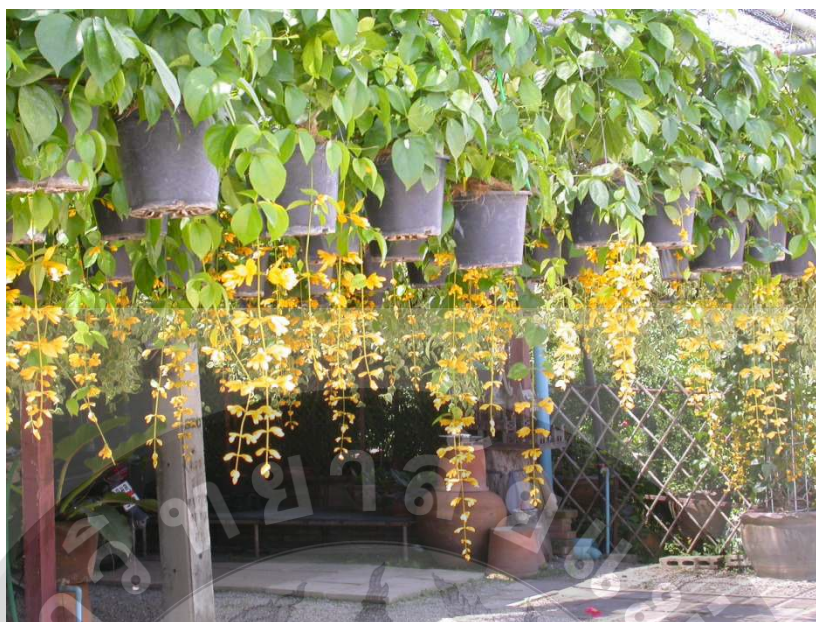
ภาพที่ 24 ขะจาว (*Holoptelea integrifolia*) ไม้หายากที่ยังพบบ้างในวัดและชุมชน

พรรณไม้ในตลาดต้นไม้

สำหรับตลาดต้นไม้ที่ทำการสำรวจ แหล่งจำหน่ายต้นไม้เพื่อการปลูกประดับที่ใหญ่ที่สุดของเมืองเชียงใหม่ คือ แหล่งจำหน่ายต้นไม้ที่กาดคำเที่ยง พบว่ามีการจำหน่ายพืชพรรณทั้งไม้ดอกไม้ประดับนานาชนิด ประกอบไปด้วยไม้ต้น ไม้ใบ ไม้ดอก ไม้กระถาง บอนไซ ไม้เนื้อแข็งแบ่งตามลักษณะเด่นและหน้าที่ใช้สอย เช่น พืชสมุนไพร ผักสวนครัว หรือไม้ที่มีลักษณะเด่นเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ เช่น กลุ่มกล้วยไม้ สับปะรดสี เฟิน พืชกินแมลง ไม้ดอกหอม ไม้วรรณคดี เป็นต้น ซึ่งพรรณไม้ที่กล่าวมามีทั้งที่เป็นไม้ท้องถิ่นของไทยและไม้ต่างถิ่นที่มีการนำเข้ามาจำหน่าย

จะเห็นว่าในส่วนของพืชพรรณที่สำรวจพบในตลาดต้นไม้มีความหลากหลายมาก แต่ไม่ใช่ความหลากหลายในแง่ของการกระจายพันธุ์ในธรรมชาติ เป็นนำมาเพื่อรอการจำหน่าย และเมื่อมีผู้ซื้อไปปลูกตามบ้านเรือนหรือสถานที่ราชการก็เป็นการช่วยแพร่กระจายความหลากหลายของพืชชนิดนั้นออกไป นอกจากนี้พืชพรรณในบริเวณตลาดต้นไม้ยังทำหน้าที่เป็นแหล่งอาหารและแหล่งผสมเกสรสำหรับนกและแมลงในบริเวณนั้นได้อีกด้วย

พืชพรรณทั้งไม้ต้น ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย ไม้เนื้อแข็ง ไม้ประดับเป็นไม้ประดับที่ปลูกกันทั่วไป มีพรรณไม้หลายชนิดถูกปรับปรุงสายพันธุ์มาจากไม้พื้นเมือง ไม้ท้องถิ่นที่มีลักษณะสวยงาม แต่บางชนิดก็ถูกนำออกมาจากป่าโดยตรงโดยไม่มีการเพาะขยายพันธุ์เลย ซึ่งรวมถึงพรรณไม้ใหญ่ที่กำลังเป็นที่นิยมในรูปแบบของไม้บุดล้อม บุดค้ำ เพราะเป็นย่นระยะเวลาจากที่เคยปลูกต้นไม้ตั้งแต่เป็นกล้าไม้และต้องใช้เวลาบุดค้ำนาน ทำให้มีธุรกิจการบุดค้ำต้นไม้ใหญ่เพื่อให้ได้ขนาดต้นไม้ตามที่ต้องการใช้งานเลย ซึ่งถือว่าค่อนข้างอันตรายต่อความหลากหลายทางชีวภาพในสภาพธรรมชาติ และอีกกลุ่มหนึ่งที่น่าเป็นห่วงคือพรรณไม้ป่าที่ถูกลักลอบออกมาขาย เช่น กล้วยไม้ป่า เฟินป่า หม้อข้าวหม้อแกงลิง หรือการนำพืชพรรณต่างถิ่นที่อยู่ในบัญชีพืชุกรานมาจำหน่ายอย่างแพร่หลาย เช่น ผกากรอง (*Lantana camara*) กระถก (Passiflora foetida) ถั่วบราซิล (*Arachis pintoi*) เหลืองชัชวาลย์ (*Macfadyena unguis-cati*) เป็นต้น

ภาพที่ 25 พรรณไม้เลื้อย เหลืองชัชวาลย์ (*Macfadyena unguis-cati*)

ภาพที่ 26 พรรณไม้ดอกไม้ประดับที่วางจำหน่ายในตลาดต้นไม้ภาคใต้

พรรณไม้บริเวณที่พักอาศัย

พรรณไม้ที่สำรวจพบตามพื้นที่พักอาศัย ได้แก่ อาคารบ้านเรือนทั้งที่เป็นบ้านเดี่ยว อาคารชุด พบว่าพรรณไม้มีความหลากหลายทุกประเภทในการปลูกประดับและประโยชน์ใช้สอย เช่น การปลูกต้นไม้เพื่อให้ร่มเงา การปลูกเพื่อเป็นไม้ผลรับประทาน ปลูกเพื่อประดับสวยงามและความชอบส่วนบุคคล เช่น กลุ่มพรรณไม้หอม พรรณไม่วรรณคดี พรรณไม้หายาก และพรรณไม้ที่มีชื่อเป็นมงคล

ตัวอย่างพรรณไม้ที่สำรวจพบได้แก่ กระดังงา (Nyctanthes arbor-tristis) กระดังงาไทย (Cananga odorata) กระดังงาสงขลา (Cananga odorata var. fruticosa) กวนอิม (Dracaena sonderiana) กุหลาบ (Rosa sp.) แก้ว (Murraya paniculata) โมกบ้าน (Wrightia religiosa) เขียวหมื่นปี (Aglaonema modestum) คล้าชนิดต่างๆ (Calathea spp.) ชวนชม (Adenium obesum) ชมพู (Syzygium sp.) มะม่วง (Mangifera indica) ลำไย (Dimocarpus longan) หมากรับ (Ptychosperma macarthuri) หมากรับเหลือง (Chrysalidocarpus lutescens) พวงชมพู (Antigonon leptopus) พวงแสด (Pyrostegia venusta) มะนาว (Citrus aurantifolia) มะรุม (Moringa oleifera)

วิจารณ์ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่เมืองเชียงใหม่ ครั้งนี้พบว่าพืชพรรณที่พบในพื้นที่เมือง มีปัจจัยแพร่กระจายที่แตกต่างจากการกระจายพันธุ์ของพืชพรรณในพื้นที่ธรรมชาติ แต่มีปัจจัยอื่นๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับการมีหรือไม่มีพืชพรรณแต่ละชนิดด้วย เช่น เรื่องประวัติศาสตร์ ความเชื่อในสังคม ความเชื่อและความชอบส่วนบุคคล ความนิยมของตลาด ราคาของพืชพรรณ การจัดกิจกรรมและประเพณี เป็นต้น ดังนั้นจะเห็นว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพของพืชพรรณในเมืองนั้นมีความแตกต่างกับความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ธรรมชาติอย่างชัดเจน

นอกจากนี้ในเรื่องของความหลากหลายทางชีวภาพระดับชนิดและระดับพันธุกรรม อาจมีข้อแตกต่างของความหลากหลายทางพันธุกรรมของพืชพรรณในธรรมชาติในกรณีที่ พืชพรรณที่เจริญเติบโตในเมืองอาจจะต้องปรับตัวทางสรีรวิทยาหรือระดับพันธุกรรมเพื่อความทนทานต่อสภาพแวดล้อมและมลพิษในเมือง ซึ่งอาจเชื่อมโยงไปถึงสรีรวิทยาของพืชที่ต้องปรับตัว เช่น ความหนาของผิวใบ จำนวนปากใบ ความหนาของเปลือก เป็นต้น เพื่อให้เจริญเติบโตได้ในสภาพมลพิษสูง ส่วนพืชที่อยู่ในพื้นที่ธรรมชาติ อาจจะไม่มีการปรับโครงสร้างต่างๆ เหล่านี้ แต่เป็นการปรับตัวไปกับสภาพแวดล้อมที่มีสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศทั้งที่เป็นประโยชน์และเป็นโทษต่อพืชแทน หรือแม้แต่การผสมเกสรของพืช ที่พืชพรรณในเมืองอาจได้รับความหลากหลายของพันธุกรรมเพิ่มมาจากชนิดพันธุ์พืชต่างถิ่นที่สามารถผสมกับพันธุกรรมของพืชท้องถิ่นได้ ซึ่งผลที่ได้อาจทำให้เกิดพันธุ์ลูกผสมระหว่างต้นไม้ในเมืองมากขึ้น

ดังนั้นข้อมูลในเชิงลึกในระดับสรีรวิทยาพืชและระดับพันธุกรรมพืช ต้องมีการศึกษาและพิสูจน์ต่อไปว่า การผสมผสานระหว่างพืชพันธุ์กรรมต่างถิ่นกับพืชที่อยู่ในท้องถิ่น มีผลต่อสายพันธุ์ของลูกหลานอย่างไรบ้าง เพราะถึงแม้เราจะกำหนดขอบเขตของการปลูกพืชในเมืองไม่ดกไม้ประดับตามพื้นที่ที่จำกัด แต่ในแง่ของการผสมเกสร การกระจายพันธุ์ เราไม่สามารถห้ามแมลง นก หรือกระรอก กระแต ให้เคลื่อนที่ในบริเวณที่จำกัด สัตว์เหล่านั้นยังสามารถเคลื่อนที่ไปมาได้ในพื้นที่เมือง ความเป็นไปได้ของการเกิดความหลากหลายทาง

พันธุกรรมของพืชพรรณในเมืองก็น่าจะมีแนวโน้มที่สามารถเกิดขึ้นได้ ปัจจุบันการเคลื่อนย้ายพืชพรรณจากแหล่งหนึ่งไปยังแหล่งอื่นทำได้ง่ายขึ้น แม้แต่ต้นไม้ขนาดใหญ่ยังมีการขุดล้อมเพื่อไปปลูกตามสถานที่ต่างๆ ได้ไม่ยาก ดังนั้นก็เป็นเหตุผลหนึ่งในการสนับสนุนการเคลื่อนย้ายความหลากหลายทางชีวภาพในระดับพันธุกรรมได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาครั้งนี้พบประเด็นที่น่าเป็นห่วงในแง่ของการนำพืชพรรณจากธรรมชาติมาจำหน่ายในตลาดต้นไม้ ซึ่งที่นิยมของผู้เล่นหรือนักสะสมต้นไม้แปลก ไม่หายาก อีกทั้งผู้ขายนำเสนอข้อมูลที่น่าสนใจในด้านความหายากทำให้ความต้องการของนักสะสมต้นไม้มีมากขึ้น เป็นผลทำให้มีการขุดย้ายออกจากป่าหรือพื้นที่ธรรมชาติมากขึ้น (ไม่ใช่เพียงจากป่า แต่จากพื้นที่ไร่ นา ช้างทาง ตามหมู่บ้านในชนบท) ตัวอย่างพรรณไม้ที่มีการเก็บมาเพื่อจำหน่าย และการค้า เช่น กล้วยไม้ป่าทุกชนิด เอื้องชะ พระณไม้นางศรีจิงช้า (Zingiberaceae) ต้นเข้าพรรษาหรือว่านสาวหลง พรรณไม้กลุ่มกระเจียว พรรณไม้วงศ์นมแมว (Annonaceae)

นอกจากนี้ยังมีไม้ประดับอีกหลายชนิดที่มีจำหน่ายในรูปแบบการขุดล้อม (ซึ่งไม่ทราบแหล่งที่มาที่ชัดเจน) แต่ตรงกับข้อมูลที่เคยรายงานไว้เรื่อง พรรณไม้ป่าที่มีสถานภาพน่าเป็นห่วง ถูกคุกคามและใกล้สูญพันธุ์จากธรรมชาติ จากการนำมาเพื่อการค้าโดย ธวัชชัย (2549) เช่น มะค่าโมง พญาสัตบรรณ สารภีทะเล หวายชนิดต่างๆ ประอบเชย พลับป่า จันทน์ โมก ราชนิ เต่าร้างยักษ์ ผักหวาน บัวผุด ดาหลา หม้อข้าวหม้อแกงลิง เป็นต้น ซึ่งหลายชนิดผู้ค้าต้นไม้แจ้งว่า เป็นพรรณไม้ที่มีการเพาะเลี้ยงขึ้นเอง แต่ก็ยังมีอีกหลายชนิดที่ยังคงขุดล้อมจากพื้นที่ธรรมชาติ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้เราทราบความหลากหลายของชนิดพืชที่มีการปลูกและเจริญเติบโตได้ในพื้นที่เมือง ทราบเหตุผลในการเลือกปลูกชนิดพืช ซึ่งเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความหลากหลายของชนิดพืช เพื่อเป็นแนวทางในการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของพืชพรรณในเมือง และเป็นฐานข้อมูลในการนำไปบริหารจัดการทรัพยากรในเมือง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อบริษัทหลักของจังหวัดเชียงใหม่ที่มุ่งเน้นสู่ความเป็นเมืองที่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ในครั้งต่อไปคือ หากมีการจัดทำประวัติที่มาของพืชพรรณแต่ละกลุ่ม แต่ละต้นจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง เนื่องจากที่มาของพืชพรรณมาจากแหล่งกำเนิดที่หลากหลาย สังเกตจากพรรณไม้ที่มีจำหน่ายในตลาดต้นไม้ นั้น มีที่มาจากทั่วทุกแห่งทั้งในประเทศและต่างประเทศ และพืชพรรณเหล่านั้นถูกกระจายไปปลูกตามสถานที่ต่างๆ อาคาร บ้านเรือน สถานที่ราชการ สวนสาธารณะ พื้นที่ประวัติศาสตร์หรือพื้นที่ที่ถึงธรรมชาติ แหล่งน้ำ ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างในระบบนิเวศบริเวณนั้น ปัจจุบันยังไม่มีการศึกษาข้อมูลเหล่านี้ ยังมีใครพูดถึงผลกระทบหรือผลของการปลูกและกระจายพืชพรรณที่มีพันธุกรรมต่างถิ่นกับชนิดพันธุ์ที่มีในท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมืองเชียงใหม่มีความต่อเนื่องของระบบนิเวศที่อยู่ติดพื้นที่ป่าธรรมชาติอย่างอุทยานแห่งชาติสุเทพ-ปุย ในระยะยาวความหลากหลายทางชีวภาพที่อยู่ในพื้นที่เมืองสามารถเคลื่อนย้ายถ่ายเทไปทางอื่นและพันธุกรรม ระหว่างพื้นที่เมืองกับพื้นที่ธรรมชาติได้ไม่ยากนัก อีกด้านหนึ่งคุณค่าของการปลูกพืชพรรณที่หลากหลายในพื้นที่เมืองในแง่การปรับปรุงสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศเมืองควรมีการศึกษาในเชิงการประเมินในระยะยาว ดังนั้นที่กล่าวมาจึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่ควรทำการศึกษาวิจัยต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ชูศรี ไตรสนธิ, ปรีศนา จริยวิทย์วัฒน์, จิระประภา รังสิยานนท์และยุวดี พิรพรพิศาล. 2542. การสำรวจพรรณไม้ในบริเวณมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- เทศบาลนครเชียงใหม่. 2555. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน. ระบบออนไลน์
<http://www.cmcity.go.th/index.php/th/s-menu-detail3-th>
- ทวีศักดิ์ บุญเกิดและต่อศักดิ์ ลีตานนท์. 2545. ความหลากหลายทางชีวภาพของกลุ่มพืชในความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย. สถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวท.) กรุงเทพฯ.
- ธวัชชัย สันติสุข. 2549. พืชป่า ใน รายงานการประชุม การดำเนินงานตามกลยุทธ์ทั่วโลกสำหรับการอนุรักษ์พืช. วันที่ 8 สิงหาคม 2549.ณ โรงแรม มิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ.
- ศิริชัย หงษ์วิทยาการและคณะ. 2548. ภาควิชาภูมิทัศน์และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยแม่โจ้และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. โครงการนำร่องแนวคิดใหม่สู่การเป็นเมืองสีเขียว: เขตเทศบาลนครเชียงใหม่ และพื้นที่เมืองโดยรอบ. รายงานฉบับสมบูรณ์. โทนครัลเลอร์เชียงใหม่. เชียงใหม่.
- วรตล แจ่มจำรูญ. 2549. การดำเนินงานตามกลยุทธ์ทั่วโลกสำหรับการอนุรักษ์พืชในประเทศไทย. รายงานการประชุมการดำเนินงานตามกลยุทธ์ทั่วโลกสำหรับการอนุรักษ์พืช. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. วันที่ 8 สิงหาคม 2549 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ.
- วิสุทธิ ใบไม้และคณะ. 2545. ความหลากหลายทางชีวภาพในประเทศไทย. สถาบันบัณฑิตวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สวท.) กรุงเทพฯ.
- ศุภฤกษ์ รังสิโรจน์. 2554. การวิเคราะห์ฐานเมืองเพื่อพัฒนาการใช้พื้นที่ถนนคนเดิน: กรณีศึกษาถนนคนเดินกลางเวียงเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง ภาควิชาการออกแบบและวางผังชุมชนเมือง. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2547. **มาตรการในการเพิ่มและการจัดการพื้นที่สีเขียวในเขตชุมชนอย่างยั่งยืน**. รายงานฉบับสมบูรณ์. พิมพ์ที่ศูนย์วิจัยป่าไม้. กรุงเทพฯ.

สยามรัฐ เพชรปานกัน. 2546. **การประสานบทบาทขององค์กรรัฐ องค์กรเอกชน และองค์กรประชาชน ในการจัดการต้นไม้ในเมืองเชียงใหม่**. การค้นคว้าแบบอิสระ สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานจังหวัดเชียงใหม่. 2555. **บรรยายสรุปจังหวัดเชียงใหม่**. เว็บไซต์ประจำจังหวัดเชียงใหม่ <http://www.chiangmai.go.th>

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2549. **กลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความหลากหลายทางชีวภาพ**
http://chm-thai.onep.go.th/chm/alien/IAS_thai.html

Ahern, J., Ahern, J.F., Landscape Architecture Foundation and Leduc, E. 2006. **Biodiversity planning and design: sustainable practices**. Island press. USA.

Akbari, H., Davis, S. and Dorsano, S. 1992. **Cooling our communities: a guidebook on tree planting and light-colored surfacing**. 22P-2001. Environmental Protection Agency, Office of Policy Analysis, Climate Change Division. Washington, DC: U.S.

Müller, N. 2007. **Distinctive characteristics of urban biodiversity**. Curitiba, 26-28 March 2007; Cities and biodiversity: Achieving the 2010 Biodiversity Target (online), Available:
www.cbd.int/doc/presentations/cities/mayors-01/mayors-01-germany-01-en.pdf

Nevada division of forestry. Department of Conservation and Natural Resources. Division of Forestry. State of Nevada. 2008. **Cleaner air, tree by tree**. (online), Available: <http://www.forestry.nv/bpm/> (12 December 2008).

เว็บไซต์ที่สืบค้นด้านแผนที่และการจำแนกพรรณไม้

<https://maps.google.co.th/maps>

www.dnp.go.th/botany

ผลการสำรวจพืชพรรณแต่ละพื้นที่ในเมืองเชียงใหม่

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P=ปาล์ม, O=กล้วยไม้, W=วัชพืช, F=เฟิน, E=พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
1.	กกธูป	กกธูป	<i>Cyperus involucratus</i>	Cyperaceae	A							
2.	กกอีชีปต์	กก	<i>Cyperus papyrus</i>	Cyperaceae	A							
3.	นกกลายไทย	เอื้องทอง	<i>Sanchezia speciosa</i>	Acanthaceae	S							
4.	กระดังงา	-	<i>Nyctanthes arbor-tristis</i>	Verbenaceae	S							
5.	กระเจี๊ยบ	-	<i>Trapa bispinosa</i>	Trapaceae	A							
6.	กระเจี๊ยบแก้ว	-	<i>Ludwigia sediodes</i>	Onagraceae	A							
7.	กระเจี๊ยบแดง	-	<i>Hibiscus sabdariffa</i>	Malvaceae	S							
8.	กระดังงาจีน	การเวก	<i>Artabotrys hexapetalus</i>	Annonaceae	C							
9.	กระดังงาไทย	สะบันงา	<i>Cananga odorata</i>	Annonaceae	T							
10.	กระดังงาสงขลา	สะบันงา	<i>Cananga odorata</i> var. <i>fruticosa</i>	Anonaceae	S							
11.	กระดาดดำ	-	<i>Alocasia macrorrhiza</i>	Araceae	H							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
12.	กระดุมทองเลื้อย	-	<i>Wedelia trilobata</i>	Asteraceae	H							
13.	กระถินณรงค์	-	<i>Acacia auriculiformis</i>	Leguminosae	T							
14.	กระทกรก	-	<i>Passiflora foetida</i>	Passifloraceae	C							
15.	กระท้อน	มะตั้น	<i>Sandoricum koetjape</i>	Meliaceae	T							
16.	กระทิง	สารภีแนน	<i>Calophyllum inophyllum</i>	Guttiferae	T							
17.	กระเทียมเถา	-	<i>Mansoa alliacea</i>	Bignoniaceae	C							
18.	กฤษณา	-	<i>Aquilaria crassna</i>	Thymelaeaceae	T							
19.	กล้วย	-	<i>Musa ABB</i> cv. 'Kluai 'Namwa'	Musaceae	H							
20.	กล้วยแดง	-	<i>Heliconia indica</i>	Heliconiaceae	H							
21.	กล้วยพัด	-	<i>Ravenala madagascariensis</i>	Streliziaceae	S							
22.	กวนอิมเงิน	หวายต่าง, อ้อลาย	<i>Dracaena sonderiana</i> "Silver"	Dracaenaceae	H							
23.	กวนอิมทอง	-	<i>Dracaena sonderiana</i> "Gold"	Dracaenaceae	H							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
24.	กะป้อหนาม	-	<i>Licuala spinosa</i>		P							
25.	กะเพรา	-	<i>Ocimum sanctum</i>	Lamiaceae	H							
26.	ก้นเกรา	มันปลา	<i>Fagraea fragrans</i>	Gentianaceae	T							
27.	กัลปพฤกษ์	-	<i>Cassia bakeriana</i>	Caesalpiniaceae	T							
28.	กาบหอยแครง	-	<i>Tradescantia spathacea</i>	Commelinaceae	H							
29.	ก้ามกุ้ง	-	<i>Heliconia psittacorum</i>	Heliconiaceae	H							
30.	ก้ามปูหลุด	-	<i>Tradescantia zebrina</i>	Commelinaceae	H							
31.	การเวก	สะบันงาเครือ	<i>Artabotrys siamensis</i>	Annonaceae	C							
32.	การะเกดหนู	-	<i>Pandanus pygmaeus</i>	Pandanaceae	H							
33.	กาหลง	-	<i>Bauhinia acuminata</i>	Caesalpiniaceae	S							
34.	กาพพฤกษ์	-	<i>Cassia grandis</i>	Caesalpiniaceae	T							
35.	กุ่มบก	-	<i>Crateva adansonii</i>	Capparidaceae	T							
36.	กุหลาบจีน	หงู่	<i>Loropetalum chinense</i>	Hamamelidaceae	S							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
37.	กุหลาบมอญ	-	<i>Rosa damascena</i>	Rosaceae	S							
38.	กุหลาบเมาะลำเลิง	-	<i>Pereskia grandiflora</i>	Cactaceae	S							
39.	กุหลาบเลื้อย	-	<i>Rosa hybrid</i>	Rosaceae	C							
40.	กุหลาบหนู	-	<i>Rosa chinensis</i>	Rosaceae	S							
41.	กุหลาบหิน	-	<i>Kalanchoe blossfeldiana</i>	Crassulaceae	H							
42.	แก้ว	-	<i>Murraya paniculata</i>	Rutaceae	S							
43.	แก้วเจ้าจอม	-	<i>Guaiacum officinale</i>	Zygophyllaceae	S							
44.	โกลเดนทริมเปต	Golden trumpet	<i>Tabebuia chrysotricha</i>	Bignoniaceae	T							
45.	โกสน	-	<i>Codiaeum variegatum</i>	Euphorbiaceae	S							
46.	ไก่อไฟพญาลอ	-	<i>Aristolochia ringens</i>	Aristolochiaceae	C							
47.	ไกร กร่าง	ฝักเหือด	<i>Ficus altissima</i>	Moraceae	T							
48.	ขจร	สลิด	<i>Telosma minor</i>	Asclepiadaceae	C							
49.	ขนุน	บะหนุน	<i>Artocarpus heterophyllus</i>	Moraceae	T							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, C= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
50.	ข่อย	-	<i>Streblus asper</i>	Moraceae	S							
51.	ขาไก่	-	<i>Sericocalyx schomburgkii</i>	Acanthaceae	S							
52.	ขาไก่ดำ	-	<i>Justicia fragilis</i> Wall. var. <i>variegata</i>	Acanthaceae	S							
53.	จิงป่ามุก	-	<i>Alpinia blepharocalyx</i>	Zingiberaceae	H							
54.	จิงม่วง	-	<i>Dichorisandra thyrsiflora</i>	Commelinaceae	H							
55.	จี่เหล็กบ้าน	-	<i>Cassia siamea</i>	Caesalpiniaceae	T							
56.	จี่เหล็กอเมริกัน	-	<i>Cassia spectabilis</i>	Caesalpiniaceae	T							
57.	เข็ม	-	<i>Ixora</i> spp.	Rubiaceae	S							
58.	เข็มกุดั่น	-	<i>Yucca</i> spp.	Agavaceae	S							
59.	เข็มม่วง	-	<i>Eranthemum nervosum</i>	Acanthaceae	S							
60.	เข็มเศรษฐี	-	<i>Ixora chinensis</i>	Rubiaceae	S							
61.	เข็มสามสี	-	<i>Dracaena cincta</i> 'tricolor'	Dracaenaceae	S							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
62.	เข็มอินเดีย, เข็มชวา	-	<i>Pentas lanceolata</i>	Rubiaceae	S							
63.	เข็มอนุกรม, พุดชมพู	-	<i>Kopsia fruticosa</i>	Apocynaceae	S							
64.	เข้าพรรษา	-	<i>Globba</i> sp.	Zingiberaceae	H							
65.	เขี้ยวหมื่นปี	-	<i>Aglaonema modestum</i>	Araceae	H							
66.	คล้า	-	<i>Calathea</i> spp.	Marantaceae	H							
67.	คล้าน้ำ ช่อตั้ง	-	<i>Thalia dealbata</i>	Marantaceae	A							
68.	คล้าน้ำ ช่อห้อย	-	<i>Thalia geniculata</i>	Marantaceae	A							
69.	ค้อ	-	<i>Livistona speciosa</i>	Palmae	P							
70.	คอรีเคีย	หมั่นแดง	<i>Cordia sebestena</i>	Boraginaceae	S							
71.	คัตเค้า	-	<i>Oxyceros horridus</i>	Rubiaceae	S							
72.	คาเลนดูล่า	-	<i>Calendula officinalis</i>	Asteraceae	H							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภท พืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
73.	คำแสด	คำเงาะ	<i>Bixa orellana</i>	Bixaceae	S							
74.	กิ่งปาล์ม	-	<i>Archontophoenix alexandrae</i>	Palmae	P							
75.	คุณนายตื่นสาย	-	<i>Portulaca oleracea</i>	Portulacaceae	H							
76.	แคฝรั่ง	-	<i>Gliricidia sepium</i>	Papilionaceae	T							
77.	แคแสด	-	<i>Spathodea campanulata</i>	Bignoniaceae	T							
78.	โคลงเคลง	-	<i>Melastoma</i> sp.	Melastomaceae	S							
79.	เงินไหลมา	-	<i>Syngonium podophyllum</i>	Araceae	C							
80.	จอกหูหนู	-	<i>Salvinia cucullata</i>	Salviniaceae	A							
81.	จิ้งจิน	-	<i>Rhapis humilis</i>	Palmae	P							
82.	จิ้งจูงุ่น	-	<i>Rhapis excelsa</i>	Palmae	P							
83.	จันทน์ผา	-	<i>Dracaena loureiri</i>	Dracaenaceae	S							
84.	จันทร์กะพ้อ	-	<i>Vatica diospyroides</i>	Dipterocarpaceae	S							
85.	จามจุรี	ก้ามปู, น้าฉา	<i>Samanea saman</i>	Mimosaceae	T							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
86.	จำปา	-	<i>Michelia champaca</i>	Magnoliaceae	T							
87.	จำปี	-	<i>Michelia alba</i>	Magnoliaceae	T							
88.	จำปีแขก	-	<i>Michelia figo</i>	Magnoliaceae	S							
89.	จำปีสีนวล	-	<i>Michelia alba</i> x <i>M. champaca</i>	Magnoliaceae	T							
90.	เจอราเนียม	-	<i>Pelargonium x hortorum</i>	Geraniaceae	H							
91.	เจ้าเมืองตรัง	-	<i>Licuala peltata</i>	Palmae	P							
92.	ชงโค	เสี้ยว	<i>Bauhinia blakeana</i>	Caesalpiniaceae	T							
93.	ชบา	-	<i>Hibiscus</i> spp.	Malvaceae	S							
94.	ชบาหนู	-	<i>Malvaviscus arboreus</i>	Malvaceae	S							
95.	ขมขนาด ขำขนาด	-	<i>Vallaris glabra</i>	Apocynaceae	C							
96.	ชมพู่น้ำดอกไม้	-	<i>Syzygium jambos</i>	Myrtaceae	T							
97.	ชมพูพันธุ์ทิพย์	-	<i>Tabebuia rosea</i>	Bignoniaceae	T							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กว้างไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
98.	ชวนชม	-	<i>Adenium obesum</i>	Apocynaceae	S							
99.	ช่อไข่มุก	-	<i>Sambucus simsonii</i>	Caprifoliaceae	S							
100.	ช้องนาง	-	<i>Thunbergia erecta</i>	Acanthaceae	C							
101.	ช่อนทอง	-	<i>Mussaenda flava</i>	Rubiaceae	S							
102.	ช่อมงคล	-	<i>Hibiscus</i> sp.	Malvaceae	S							
103.	ชาข่อย	-	<i>Acalypha siamensis</i>	Euphorbiaceae	S							
104.	ชาทอง เทียนหยด	-	<i>Duranta erecta</i>	Verbenaceae	S							
105.	ชาปัตตาเวีย	-	<i>Malpighia coccigera</i>	Malpighiaceae	S							
106.	ชาสกเกียน	-	<i>Ehretia microphylla</i>	Ehretiaceae	S							
107.	ชุมเห็ดเทศ	-	<i>Cassia alata</i>	Caesalpiniaceae	S							
108.	เชอร์รี่	-	<i>Malpighia glabra</i>	Malpighiaceae	S							
109.	เชอร์รี่สเปน	-	<i>Malpighia emarginata</i>	Malpighiaceae	S							
110.	ซองออฟจาไมก้า	-	<i>Dracaena reflexa</i>	Dracaenaceae	S							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
111.	ซองออฟอินเดีย	-	<i>Dracaena reflexa</i> 'Song of India'	Dracaenaceae	S							
112.	ช่มกระต่ายดำ	-	<i>Ophiopogon jaburan</i> "Variegatus"	Liliaceae	S							
113.	ดอกกระดาด	-	<i>Helichrysum bracteatum</i>	Asteraceae	H							
114.	คอนย่า	-	<i>Mussaenda erythrophylla</i>	Rubiaceae	S							
115.	คอนย่าควีนสิริกิติ์	-	<i>Mussaenda philippica</i> 'Queen Sirikit'	Rubiaceae	S							
116.	คัลเบิร์กเดซี่	-	<i>Thymophylla tenuiloba</i>	Asteraceae	H							
117.	คาดตะกั่ว	-	<i>Hemigraphis alternata</i>	Acanthaceae	H							
118.	ดาวกระจาย	-	<i>Cosmos sulphureus</i>	Asteraceae	H							
119.	ดาวเรือง	-	<i>Tagetes erecta</i>	Asteraceae	H							
120.	เดหลี	-	<i>Spathiphyllum</i> sp.	Araceae	H							
121.	เดหลีใบกล้วย	-	<i>Spathiphyllum cannifolium</i>	Araceae	H							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
122.	เดหลีใบมัน	-	<i>Spathiphyllum</i> sp.	Araceae	H							
123.	ตรีชวา	-	<i>Justicia betonica</i>	Acanthaceae	S							
124.	ตะขบฝรั่ง	ตะขบ	<i>Muntingia calabura</i>	Tiliaceae	T							
125.	ตะเคียนทอง	-	<i>Shorea odorata</i>	Dipterocarpaceae	T							
126.	ตะแบกนา	ป๊วย	<i>Lagerstroemia floribunda</i>	Lythraceae	T							
127.	ตาล	-	<i>Borassus flabellifer</i>	Palmae	P							
128.	ตาลฟ้า	-	<i>Bismarckia nobilis</i>	Palmae	P							
129.	ดินตึกแก	-	<i>Ficus pumila</i>	Moraceae	C							
130.	ดินเป็ดฝรั่ง	-	<i>Crescentia alata</i>	Bignoniaceae	S							
131.	เตยแก้ว	-	<i>Pandanus pacificus</i>	Pandanaceae	H							
132.	เตยดำ	-	<i>Pandanus sanderi</i>	Pandanaceae	S							
133.	เตยดำ ลำเจียก	-	<i>Pandanus sanderi</i>	Pandanaceae	S							
134.	เตยหอม	-	<i>Pandanus amaryllifolius</i>	Pandanaceae	S							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
135.	เต่าร้าง	-	<i>Caryota mitis</i>	Palmae	P							
136.	ถั่วราชิด	-	<i>Arachis pintoii</i>	Leguminosae	H							
137.	เถาไฟ	-	<i>Bauhinia integrifolia</i>	Leguminosae	C							
138.	ทรงบาดาล	-	<i>Cassia surattensis</i> Burm.f.	Caesalpiniaceae	S							
139.	ทองกวาว	-	<i>Butea monosperma</i>	Leguminosae	T							
140.	ทองพันชั่ง	-	<i>Rhinacanthus nasutus</i>	Acanthaceae	S							
141.	ทองหลางดำ	-	<i>Erythrina variegata</i>	Leguminosae	T							
142.	ทองหลางใบมน	-	<i>Erythrina orientalis</i> var. <i>picta</i>	Leguminosae	T							
143.	ทองหลางฮ่องกง	-	<i>Erythrina</i> sp.	Leguminosae	T							
144.	ทองอุไร	-	<i>Tecoma stans</i>	Bignoniaceae	S							
145.	ทับทิม	-	<i>Punica granatum</i>	Punicaceae	S							
146.	ทานตะวัน	-	<i>Helianthus annuus</i>	Asteraceae	H							
147.	เทียนกิ่ง	-	<i>Lawsonia inermis</i>	Lythraceae	S							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
148.	เทียนนวกินี	-	<i>Impatiens hakeri</i>	Balsaminaceae	H							
149.	เทียนบ้าน	-	<i>Impatiens balsamina</i>	Balsaminaceae	H							
150.	เทียนฝรั่ง	-	<i>Impatiens walleriana</i>	Balsaminaceae	H							
151.	ไทรเกาหลี	-	<i>Ficus</i> sp.	Moraceae	S							
152.	ไทรไข่มุก	สาธิตาลิ้นทอง	<i>Ficus deltoidea</i>	Moraceae	S							
153.	ไทรคอมแพค	-	<i>Ficus</i> sp.	Moraceae	S							
154.	ไทรญี่ปุ่น	-	<i>Ficus</i> sp.	Moraceae	S							
155.	ไทรค่าง	-	<i>Ficus benjamina</i> var. <i>variegata</i>	Moraceae	S							
156.	ไทรนิโครธ	-	<i>Ficus benghalensis</i>	Moraceae	T							
157.	ไทรใบยาว	-	<i>Ficus maclellandii</i>	Moraceae	T							
158.	ไทรช้อย	-	<i>Ficus microcarpa</i>	Moraceae	T							
159.	ไทรอังกฤษ	-	<i>Ficus</i> sp.		S							
160.	ไทรช้อยใบแหลม	-	<i>Ficus benjamina</i>	Moraceae	T							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, C= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภท พืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
161.	ธูปฤาษี	กกธูป	<i>Typha angustifolia</i>	Typhaceae	A							
162.	นนทรี	-	<i>Peltophorum pterocarpum</i>	Leguminosae	T							
163.	นมแมว	-	<i>Rauwenhoffia siamensis</i>	Annonaceae	S							
164.	นางแย้ม	-	<i>Clerodendrum fragrans</i>	Verbenaceae	S							
165.	บอนสี	-	<i>Caladium bicolor</i>	Araceae	H							
166.	บัวบก	ผักหนอก	<i>Centella asiatica</i>	Umbellaceae	H							
167.	บัวบา	-	<i>Nymphoides indica</i>	Menyanthaceae	A							
168.	บัวเผื่อน	-	<i>Nymphaea capensis</i>	Nymphaeaceae	A							
169.	บัวเผื่อน	-	<i>Nymphaea stellata</i>	Nymphaeaceae	A							
170.	บัววิกตอเรีย	บัวกระดัง	<i>Victoria amazonica</i>	Nymphaeaceae	A							
171.	บัวสวรรค์	-	<i>Gustavia augusta</i> L.	Lecythidaceae	S							
172.	บัวสาย ดอกสีชมพู แดง	-	<i>Nymphaea rubra</i>	Nymphaeaceae	A							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, C= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F= เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
173.	บัวหลวง	-	<i>Nelumbo nucifera</i>	Nelumbonaceae	A							
174.	บานชื่น	-	<i>Zinnia elegans</i>	Asteraceae	H							
175.	บานชื่นหนู	-	<i>Zinnia angustifolia</i>	Asteraceae	H							
176.	บานเช้า	-	<i>Turnera subulata</i> J.E. Sm.	Turneraceae	S							
177.	บานเช้าสีนวล	-	<i>Turnera ulmifolia</i>	Turneraceae	S							
178.	บานบุรี	-	<i>Allamanda cathartica</i> L.	Apocynaceae	C							
179.	บานบุรีสีม่วง	-	<i>Allamanda blanchetii</i>	Apocynaceae	C							
180.	บานไม่รู้โรยฝรั่ง	ตะล่อม	<i>Alternanthera dentata</i>	Amaranthaceae	S							
181.	บานเย็น	-	<i>Mirabilis jalapa</i>	Nyctaginaceae	S							
182.	บารมีเก้าชั้น	สับประคตี่	<i>Bromeliads</i>	Bromeliaceae	H							
183.	บีโกเนีย	-	<i>Begonia</i> sp.	Begoniaceae	H							
184.	นุนนาค	-	<i>Mesua ferrea</i>	Guttiferae	T							
185.	นุสบาฮาวาย	-	<i>Asystasia gangetica</i>	Acanthaceae	S							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, C= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภท พืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
186.	บลูไอรিস	-	<i>Neomarica longifolia</i>	Iridaceae	H							
187.	บลูสาวย	-	<i>Otacantus caeruleus</i>	Scrophulariaceae	S							
188.	เบญจมาศ	-	<i>Chrysanthemum morifolium</i>	Asteraceae	H							
189.	ใบเงิน	-	<i>Craptophyllum pictum</i> cv. Tricolor	Acanthaceae	S							
190.	ใบทอง	-	<i>Craptophyllum pictum</i> cv. Golden	Acanthaceae	S							
191.	ใบนาคชมพู	-	<i>Craptophyllum pictum</i> cv. Purple Leaf	Acanthaceae	S							
192.	ใบระบาค	-	<i>Argyria nervosa</i>	Convolvulaceae	C							
193.	ปรง	-	<i>Cycas revoluta</i>	Cycadaceae	P							
194.	ประดู่แดง	-	<i>Phyllocarpus septentrionalis</i>	Leguminosae	T							
195.	ประดู่บ้าน	ประดู่อังสนา	<i>Pterocarpus indicus</i>	Leguminosae	T							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, C= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กว้างไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภท พืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
196.	ประดู่ป่า	ประดู่	<i>Pterocarpus macrocarpus</i>	Leguminosae	T							
197.	ประดู่จีน	-	<i>Russelia equisetiformis</i>	Simaroubaceae	S							
198.	ประยงค์	-	<i>Aglaia odorata</i>	Meliaceae	S							
199.	ประโคมสุหรี	-	<i>Centaurea moschata</i>	Asteraceae	S							
200.	ปัตตาเวีย	-	<i>Jatropha integerrima</i>	Euphorbiaceae	S							
201.	ปาล์มขนนก	-	<i>Chrysalidocarpus madagascariensis</i>	Palmae	P							
202.	ปาล์มจีน ปาล์มเขียงไฉ่	Chinese fan palm, Chinese fountain palm	<i>Livistona chinensis</i>	Palmae	P							
203.	ปาล์มจีบ	Vanuatu fan palm	<i>Licuala grandis</i>		P							
204.	ปาล์มเจ้าเมืองถลาง	ชิงหลั่งขาว	<i>Kerriodoxa elegans</i>	Palmae	P							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P=ปาล์ม, O=กล้วยไม้, W=วัชพืช, F=เฟิน, E=พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภท พืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
205.	ปาล์มแชมเปญ	Bottle palm	<i>Mascarena lagenicaulis</i>	Palmae	P							
206.	ปาล์มน้ำพุ	Carpentaria palm	<i>Carpentaria acuminata</i>	Palmae	P							
207.	ปาล์มน้ำมัน	African oil palm	<i>Elaeis guineensis</i>	Palmae	P							
208.	ปาล์มบังสุริย์	-	<i>Johannesteijsmannia altifrons</i>	Palmae	P							
209.	ปาล์มไผ่	Bamboo palm	<i>Chamaedorea seifrizii</i>	Palmae	P							
210.	ปาล์มพัด	Fiji fan palm, Fan palm	<i>Pritchardia pacifica</i>	Palmae	P							
211.	ปาล์มชะวา	Anahaw palm	<i>Livistona rotundifolia</i>	Palmae	P							
212.	ปาล์มสามทาง	Triangular palm	<i>Neodypsis decaryi</i>	Palmae	P							
213.	ปาล์มอ้ายหมี	Cuban petticoat palm	<i>Copernicia macroglossa</i>	Palmae	P							
214.	ปาล์มเฮนรี่	Henry palm	<i>Pelagodoxa henryana</i>	Palmae	P							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, C= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
215.	ปีป	กาสะลอง	<i>Millingtonia hortensis</i>	Bignoniaceae	T							
216.	ปีปทอง	กาสะลองคำ	<i>Radermachera ignea</i>	Bignoniaceae	T							
217.	เบ็ดติไล้ด	Washington palm	<i>Washingtonia robusta</i>	Palmae	P							
218.	เปปเปอร์โรเนีย	-	<i>Peperomia</i> sp.	Piperaceae	H							
219.	เปาโรตีส	Paurotis palm	<i>Acoelorrhaphe wrightii</i>	Palmae	P							
220.	แปรงล้างขวด	-	<i>Callistemon lanceolatus</i>	Myrtaceae	T							
221.	พลากรอง	-	<i>Lantana camara</i> L.	Verbenaceae	S							
222.	พลากรองเลื้อย	-	<i>Lantana montevidensi</i>	Verbenaceae	C							
223.	ผักตบชวา	-	<i>Eichornia crassipes</i>	Pontederaceae	A							
224.	ผักเป็ดเขียว, ผักเป็ดแดง	-	<i>Alternanthera bettzickiana</i>									
225.	ผีเสื้อ	-	<i>Dianthus chinensis</i>	Caryophyllaceae	S							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, C= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กว้างไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
226.	ไผ่ฟิลิปปินส์ดำ	-	<i>Dracaena surculosa</i>	Dracaenaceae	S							
227.	ฝรั่งออสเตรเลีย Cherry หรือ Beach Cherry	Cedar Bay	<i>Eugenia reinwardtiana</i>	Myrtaceae	S							
228.	ตีนน้ำ	-	<i>Hydrocleys nymphoides</i>	Limnocharitaceae	A							
229.	พญาสัตบรรณ	ดินเป็ด	<i>Alstonia scholaris</i>	Apocynaceae	T							
230.	พยับเมฆ	-	<i>Orthosiphon grandiflorus</i>	Lamiaceae	S							
231.	พยับหมอก	-	<i>Plumbago auriculata</i> Lam.	Plumbaginaceae	S							
232.	พรมกำมะหยี่	-	<i>Episcia cupreata</i>	Gesneriaceae	H							
233.	พราวชมพู	-	<i>Podranea ricasoliana</i> (Tanfani) Sprague	Bignoniaceae	T							
234.	พลับพลึง	-	<i>Crinum asiaticum</i>	Amryllidaceae	H							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
235.	พลับพลึงดินเป็ด	-	<i>Hymenocallis littoralis</i>	Amryllidaceae	H							
236.	พลับพลึงทอง	-	<i>Crinum zanthophyllum</i>	Amaryllidaceae	H							
237.	พลับพลึงหนู	-	<i>Hymenocallis</i> sp.	Amaryllidaceae	H							
238.	พลูด่าง	-	<i>Epipremnum aureum</i>	Araceae	H							
239.	พวงแก้วมณี	-	<i>Clematis terniflora</i>	Ranunculaceae	C							
240.	พวงโกเมน	-	<i>Mucuna bennettii</i>	Leguminosae	C							
241.	พวงคราม	-	<i>Petrea volubilis</i>	Verbenaceae	C							
242.	พวงชมพู	-	<i>Antigonon leptopus</i>	Polygonaceae	C							
243.	พวงทองต้น	-	<i>Thryallis glauca</i>	Malphighiaceae	S							
244.	พวงประดิม	-	<i>Congea tomentosa</i>	Symphoremataceae	C							
245.	พวงเสด	-	<i>Pyrostegia venusta</i>	Bignoniaceae	C							
246.	พวงเสดต้น	-	<i>Tecomaria capensis</i>	Bignoniaceae	S							
247.	พะยอม	พะยอม	<i>Shorea roxburghii</i>	Dipterocarpaceae	T							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
248.	พิกุล	แก้ว	<i>Mimusops elengi</i>	Sapotaceae	T							
249.	พิทูเนีย	-	<i>Petunia hybrida</i>	Solanaceae	H							
250.	พิลังกาสา	ผักจ้ำ	<i>Ardisia polycephala</i>	Myrsinaceae	S							
251.	พุดจิบ พุดฝรั่ง	-	<i>Tabernaemontana divaricata</i>	Apocynaceae	S							
252.	พุดชมพู	เข็มอุณากรรณ	<i>Kopsia fruticosa</i>	Apocynaceae	S							
253.	พุดซ้อนใหญ่	เก็ดฉวา	<i>Gardenia angusta</i>	Rubiaceae	S							
254.	พุดแดง	-	<i>Kopsia arborea</i> Blume	Apocynaceae	S							
255.	พุดตะแบก	-	<i>Brunfelsia americana</i>	Solanaceae	S							
256.	พุดตาน	-	<i>Hibiscus mutabilis</i>	Malvaceae	S							
257.	พุดน้ำบุศย์	-	<i>Gardenia carinata</i>	Rubiaceae	S							
258.	พุดพิชญา	-	<i>Wrightia antidysenterica</i>	Apocynaceae	S							
259.	พุดสามสี	-	<i>Brunfelsia australis</i>	Solanaceae	S							
260.	พุทธรักษา	-	<i>Jasminum auriculatum</i>	Oleaceae	S							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
261.	พุทธรักษา	-	<i>Canna hybrid</i>	Cannaceae	H							
262.	พุ่มมพล	-	<i>Calliandra haematocephala</i>	Leguminosae	S							
263.	พุ่มพู่	-	<i>Calliandra surinamensis</i>	Leguminosae	S							
264.	แพงพวย	-	<i>Catharanthus roseus</i>	Apocyanaceae	S							
265.	แพนซี	หน้าแมว	<i>Viola tricolor</i> var. <i>hortensis</i>	Violaceae	H							
266.	แพรวเชียงไฮ้	Portulaca	<i>Portulaca grandiflora</i>	Portulacaceae	H							
267.	โพธิ์	สติ	<i>Ficus religiosa</i>	Moraceae	T							
268.	โพศรี	-	<i>Hura crepitans</i>	Euphorbiaceae	T							
269.	ไพล	ปูลอย	<i>Zingiber montanum</i>	Zingiberaceae	H							
270.	ฟ้าทะลายโจร	-	<i>Andrographis paniculata</i>	Acanthaceae	H							
271.	ฟาแลนนอปซิส	-	<i>Phalaenopsis</i> 'Princess Chulabhorn'	Orchidaceae	O							
272.	ฟีโลเดนดรอน	-	<i>Philodendron domesticum</i>	Araceae	C							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
273.	ฟีโลไบบะระกอก	-	<i>Philodendron bipinnatifidum</i>	Araceae	H							
274.	เฟินข้าหลวง	-	<i>Asplenium nidus</i>	Aspleniaceae	F							
275.	เฟินใบมะขาม	-	<i>Nephrolepis cordifolia</i>	Oleandraceae	F							
276.	เฟื่องฟ้า	-	<i>Bougainvillea spectabilis</i>	Nyctaginaceae	S							
277.	เฟื่องฟ้าลูกผสม	-	<i>Bougainvillea</i> hybrid	Nyctaginaceae	S							
278.	มณฑา	-	<i>Talauma candollii</i>	Magnoliaceae	T							
279.	มรกตแดง	-	<i>Philodendron</i> "Red Emerald"	Araceae	H							
280.	มรกตหยก	-	<i>Philodendron</i> sp.	Araceae	H							
281.	ม่วงมณฑล	โคลงเคลง	<i>Melastomata</i> sp.	Melastomataceae	S							
282.	ม่วงมณีรัตน์	Purple Bignonia	<i>Saritaea magnifica</i>	Bignoniaceae	C							
283.	มะกอกไทย	-	<i>Spondias pinnata</i>	Anacardiaceae	T							
284.	มะขามป้อม	-	<i>Phyllanthus emblica</i>	Euphorbiaceae	T							
285.	มะค่าโมง	-	<i>Azelia xylocarpa</i>	Leguminosae	T							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
286.	มะเดื่ออุทุมพร	เดื่อชุมพร	<i>Ficus racemosa</i>	Moraceae	T							
287.	มะตูม	บะปิ่น	<i>Aegle marmelos</i>	Rutaceae	T							
288.	มะนาว	-	<i>Citrus aurantifolia</i>	Rutaceae	S							
289.	มะพร้าว	Coconut	<i>Cocos nucifera</i>	Palmae	P							
290.	มะเฟือง	-	<i>Averrhoa carambola</i>	Averrhoaceae	T							
291.	มะขม	-	<i>Phyllanthus acidus</i>	Euphorbiaceae	T							
292.	มะรุม	บะค้อนก้อม	<i>Moringa oleifera</i>	Moringaceae	S							
293.	มะลิลา	-	<i>Jasminum sambac</i>	Oleaceae	S							
294.	มะลิใส่ไก่	-	<i>Jasminum elongatum</i>	Oleaceae	C							
295.	มะลิหลวง	-	<i>Jasminum laurifolium</i> f. <i>nitidum</i>	Oleaceae	C							
296.	มะฮอกกานีใบเล็ก	-	<i>Swietenia mahogani</i>	Meliaceae	T							
297.	มะฮอกกานีใบใหญ่	-	<i>Swietenia macrophylla</i>	Meliaceae	T							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
298.	มังกรคาบแก้ว	-	<i>Clerodendrum thomsoniae</i>	Lamiaceae	C							
299.	มาลัยขนนุช	-	<i>Petreaovitex bambusetorum</i>	Lamiaceae	C							
300.	มิกกี้เมาส์	-	<i>Ochna kirkii</i>	Ochnaceae	S							
301.	มูกลินท์ต่าง	-	<i>Ravenia spectabilis</i>	Rubiaceae	S							
302.	โมกบ้าน โมกซ้อน โมกต่าง	-	<i>Wrightia religiosa</i>	Apocynaceae	S							
303.	โมกหลวง	-	<i>Holarrhena pubescens</i>	Apocynaceae	T							
304.	ขอบ้าน	ดาเลื่อ	<i>Morinda citrifolia</i>	Rubiaceae	S							
305.	ยางนา	ยาง	<i>Dipterocarpus alatus</i>	Dipterocarpaceae	T							
306.	ยางอินเดีย	-	<i>Ficus elastica</i>	Moraceae	T							
307.	ย่านดาโอ๊ะ	ใบไม้สีทอง	<i>Bauhinia aureifolia</i>	Leguminosae	C							
308.	ยี่เข่ง	-	<i>Lagerstroemia indica</i>	Lythraceae	S							
309.	ยี่โถ	-	<i>Nerium oleander</i>	Apocynaceae	S							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กว้างไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
310.	ยี่หุบ	-	<i>Magnolia coco</i>	Magnoliaceae	S							
311.	ยูคาลิปตัส	River red gum ที่ปลูกกันทั่วไป	<i>Eucalyptus camaldulensis</i>	Myrtaceae	T							
312.	ยูคาลิปตัส	Southern blue gum ใบกลม	<i>Eucalyptus globulus</i>	Myrtaceae	T							
313.	ยูคาลิปตัส	เปลือกมีหลายสี	<i>Eucalyptus deglupta</i>	Myrtaceae	T							
314.	เขอร์ปี่รา	-	<i>Gerbera jamesonii</i>	Asteraceae	H							
315.	โยทะกา	ชงโคดอกเหลือง	<i>Bauhinia tomentosa</i>	Leguminosae	S							
316.	รสสุคนธ์ขาว	-	<i>Tetracera loureiri</i>	Dilleniaceae	C							
317.	รสสุคนธ์แดง	-	<i>Tetracera indica</i>	Dilleniaceae	C							
318.	ระนังทอง	-	<i>Chrysothemis pulchella</i> (Donn ex Sims) Decne.	Gesneriaceae	H							
319.	รักเร่	-	<i>Dahlia hybrida</i>	Asteraceae	H							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
320.	รัก	-	<i>Calotropis gigantea</i> (L.) R.Br.	Asclepiadaceae	S							
321.	รักแรกพบ	-	<i>Xanthostemon</i> spp.	Myrtaceae	S							
322.	รัตมา	-	<i>Parkinsonia aculeata</i>	Leguminosae	S							
323.	รางเงิน	-	<i>Hippeastrum reticulatum</i>	Amaryllidaceae	H							
324.	รางจืด	-	<i>Thunbergia laurifolia</i>	Acanthaceae	C							
325.	ราชพฤกษ์	กุน ลมแล้ง	<i>Cassia fistula</i>	Leguminosae	T							
326.	ราชินีสันทราย	สาวสันทราย	<i>Clerodendrum quadriloculare</i> (Blanco) Merr.	Lamiaceae	S							
327.	ราชินีหินอ่อน	-	<i>Epipremnum aureum</i>	Araceae	C							
328.	ราตรี	-	<i>Cestrum nocturnum</i>	Leguminosae	S							
329.	ราตรีสีทอง	-	<i>Cestrum aurantiacum</i>	Leguminosae	S							
330.	รำเพย	-	<i>Thevetia peruviana</i>	Apocynaceae	S							
331.	ญานิพสม	-	<i>Plectranthus behri</i>	Lamiaceae	H							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, C= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
332.	ละหุ่ง	-	<i>Ricinus communis</i>	Euphorbiaceae	S							
333.	ลั่นทมขาว	ลิลาวดี	<i>Plumeria obtusa</i>	Apocynaceae	T							
334.	ลั่นทมแดง	ลิลาวดี	<i>Plumeria rubra</i>	Apocynaceae	T							
335.	ลั่นทมพันธุ์ลูกผสม	ลิลาวดี	<i>Plumeria rubra</i> hybrid	Apocynaceae	T							
336.	ลั่นทมลูกศร	-	<i>Plumeria pudica</i>	Apocynaceae	S							
337.	ลาน	Talipot	<i>Carypha umbraculifera</i>	Palmae	P							
338.	ลานไพลิน	-	<i>Bacopa caroliniana</i>	Scrophulariaceae	H							
339.	ลำควน	-	<i>Melodorum fruticosum</i>	Annonaceae	S							
340.	ลำไย	-	<i>Dimocarpum longan</i>	Sapindaceae	T							
341.	ลั่นกระบือ	-	<i>Excoecaria cochinchinensis</i>	Euphorbiaceae	S							
342.	ลั่นมังกร	-	<i>Sansevieria trifasciata</i>	Dracaenaceae	H							
343.	ลูกใต้ใบ	-	<i>Phyllanthus amarus</i>	Euphorbiaceae	S							
344.	เล็บครุฑ	-	<i>Polyscias</i> spp.	Araliaceae	S							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, C= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F= เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
345.	เล็บมือนาง	-	<i>Quisqualis indica</i>	Combretaceae	C							
346.	เลี่ยน	-	<i>Melia azedarach</i>	Meliaceae	T							
347.	ว่านธรณีสาร	-	<i>Phyllanthus pulcher</i>	Euphorbiaceae	S							
348.	ว่านน้ำ	-	<i>Acorus calamus</i>	Araceae	A							
349.	ว่านเพชรหึง	-	<i>Grammatophyllum speciosum</i>	Orchidaceae	O							
350.	วาสนาอธิฐาน	-	<i>Dracaena fragrans</i>	Dracaenaceae	H							
351.	เวอร์บีน่า	-	<i>Verbena hortensis</i>	Verbenaceae	H							
352.	แวกซ์ปาล์ม	Carnauba wax palm	<i>Copernicia prunifera</i>	Palmae	P							
353.	แว่นแก้ว	-	<i>Centella asiatica</i>	Umbelliferaceae	A							
354.	แว่ววิเชียร	ฟอร์เกตมินอต	<i>Angelonia goyazensis</i>	Scrophulariaceae	H							
355.	สรนารายณ์	-	<i>Agave angustifolia</i>	Agavaceae	H							
356.	ศรีตรัง	-	<i>Jacaranda filicifolia</i>	Bignoniaceae	T							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
357.	ศรีมาลา	-	<i>Passiflora coccinea</i>	Passifloraceae	C							
358.	ศรีสยาม	-	<i>Arenga hookeriana</i>		P							
359.	ศุภโชค	นุ่นน้ำ Malabar chestnut	<i>Pachira aquatica</i>	Bombacaceae	S							
360.	เศรษฐีไฉ่จ๋อง	-	<i>Ophiopogon jaburan</i>	Liliaceae	H							
361.	เศรษฐีเรือนนอก	-	<i>Chlorophytum bichetii</i>	Liliaceae	H							
362.	เศรษฐีเรือนใน	-	<i>Chlorophytum comosum</i>	Liliaceae	H							
363.	สตาร์แอปเปิ้ล	แอปเปิ้ลเมือง	<i>Chrysophyllum cainito</i>	Sapotaceae	T							
364.	ส้มเช้า	-	<i>Euphorbia neriifolia</i>	Euphorbiaceae	S							
365.	ส้มค้าง	ส้มจี๊ดใบต่าง	<i>Fortunella japonica</i>	Rutaceae	S							
366.	สมอไทย	-	<i>Terminalia chebula</i>	Combretaceae	T							
367.	สร้อยไก่	-	<i>Celosia argentea</i> L. cv. <i>plumosa</i>	Amaranthaceae	H							
368.	สร้อยฟ้า	-	<i>Passiflora alato-caerulea</i>	Passifloraceae	C							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
369.	สร้อยอินทนิล	-	<i>Thunbergia grandiflora</i>	Acanthaceae	C							
370.	สังกรณี	หญ้าห้วนาค	<i>Barleria stigosa</i> Willd.	Acanthaceae	H							
371.	สับประรดสี	Bromeliads	<i>Bromelia</i> sp.	Bromeliaceae	H							
372.	ลั่นชะวา	-	<i>Dillenia suffruticosa</i>	Dilleniaceae	S							
373.	สาหร่ายน้ำผึ้ง	-	<i>Lonicera japonica</i>	Craprifoliaceae	C							
374.	สาหร่ายยุด	-	<i>Desmos chinensis</i>	Anonaceae	S							
375.	สารภี	-	<i>Mammea siamensis</i>	Guttiferae	T							
376.	สาละลังกา	-	<i>Couroupita guianensis</i>	Lecythidaceae	T							
377.	สาวน้อยประแป้ง	-	<i>Dieffenbachia picta</i>	Araceae	H							
378.	สิบสองปันนา	Dwarf date palm Pigmy date palm	<i>Phoenix roebelenii</i>	Palmae	P							
379.	เสน่ห์จันทร์แดง	-	<i>Homalomena rubescens</i>	Araceae	H							
380.	เสม็ดแดง	-	<i>Syzygium gratum</i>	Myrtaceae	T							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
381.	สุพรรณิการ์	ฝ้ายคำ	<i>Cochlospermum religiosum</i>	Cochlospermaceae	S							
382.	เสลดพังพอนตัวผู้	-	<i>Barleria lupulina</i>	Acanthaceae	S							
383.	เสลดพังพอนตัวเมีย	-	<i>Clinacanthus nutans</i>	Acanthaceae	S							
384.	เสลาใบเล็ก	เส้า	<i>Lagerstroemia tomentosa</i>	Lythraceae	T							
385.	เสลาใบใหญ่	เส้า	<i>Lagerstroemia loudonii</i>	Lythraceae	T							
386.	เสาวรส	กระทกรก	<i>Passiflora laurifolia</i>	Passifloraceae	C							
387.	เสี้ยวดอกขาว	-	<i>Bauhinia variegata</i>	Leguminosae	T							
388.	เสียด่าง	-	<i>Pedilanthus bracteatus</i>	Euphorbiaceae	H							
389.	โศกน้ำ	ส้มสุก	<i>Saracca indica</i>	Leguminosae	T							
390.	หงอนไก่	-	<i>Celosia argentea</i> var. <i>cristata</i>	Amaranthaceae	H							
391.	หญ้าญี่ปุ่น	-	<i>Zoysia japonica</i>	Gramineae	H							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
392.	หญ้านวลน้อย	-	<i>Zoysia matrella</i> (L.) var. <i>matrella</i>	Gramineae	H							
393.	หญ้าแพรก	-	<i>Cynodon dactylon</i>	Gramineae	H							
394.	หญ้าม้าเลเชีย	-	<i>Axonopus compressus</i>	Gramineae	H							
395.	หญ้าหนวดแมว	-	<i>Orthosiphon aristatus</i>	Lamiaceae	H							
396.	หนวดปลาหมึก	-	<i>Schefflera actinophylla</i>	Araliaceae	S							
397.	หนวดปลาหมึก กระ	-	<i>Schefflera actinophylla</i> 'Compacta'	Araliaceae	S							
398.	หนามแดง	-	<i>Carissa carandas</i>	Apocynaceae	S							
399.	หน้าวัว	-	<i>Anthurium andraeanum</i>	Araceae	H							
400.	หนุมานนั่งแท่น	-	<i>Jatropha podagrica</i>	Euphorbiaceae	S							
401.	หนุมานประดาน กาย	-	<i>Schefflera leucantha</i>	Araliaceae	S							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
402.	หมวกจีน	เรต้า	<i>Holmskioldia sanguinea</i>	Labiatae	S							
403.	หมากเขียว	MacArthur palm	<i>Ptychosperma macarthuri</i>	Palmae	P							
404.	หมากแดง	Sealing Wax palm	<i>Cyrtostachys renda</i>	Palmae	P							
405.	หมากนวล	Manila palm	<i>Veitchia merrillii</i>	Palmae	P							
406.	หมากผู้หมากเมีย	-	<i>Codyline fruticosa</i>	Dracaenaceae	H							
407.	หมากสง	Betel nut palm	<i>Areca catechu</i>	Palmae	P							
408.	หมากเหลือง	Golden cane palm, Butterfly palm	<i>Chrysalidocarpus lutescens</i>	Palmae	P							
409.	หลิไต้หวัน	-	<i>Cuphea hyssopifolia</i>	Lythraceae	S							
410.	หว่า	มะเกี๋ยง	<i>Syzygium</i> spp.	Myrtaceae	T							
411.	หวายไทย	-	<i>Dracaena reflexa</i>	Dracaenaceae	H							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
412.	หอมหมื่นลี้	-	<i>Osmanthus fragrans</i>	Oleaceae	S							
413.	หว่านไผ่	-	<i>Tradescantia pallida</i>	Commelinaceae	H							
414.	หางกระรอกแดง	-	<i>Acalypha hispida</i>	Euphorbiaceae	T							
415.	หางนกยูงไทย	ชอมพอ	<i>Caesalpinia pulcherima</i>	Leguminosae	S							
416.	หางนกยูงฝรั่ง	ชอมพอ	<i>Delonix regia</i>	Leguminosae	T							
417.	หิรัญญิก	-	<i>Beaumontia grandiflora</i>	Apocynaceae	C							
418.	หีบไม้งาม	-	<i>Carissa macrocarpa</i>	Apocynaceae	S							
419.	หูกวาง		<i>Terminalia ivoriensis</i>	Combretaceae	T							
420.	หูกวาง	-	<i>Terminalia catappa</i>	Combretaceae	T							
421.	หุปลาซ้อน	-	<i>Acalypha wilkesiana</i>	Euphorbiaceae	S							
422.	เหงือกปลาหมอ	-	<i>Acanthus ebracteatus</i>	Acanthaceae	S							
423.	เหลียงชะวลย์	-	<i>Macfadyena unguis-cati</i>	Bignoniaceae	C							
424.	เหลียงปริศยาธร	-	<i>Tabebuia argentea</i>	Bignoniaceae	T							

ตารางที่ 7 ประเภทและชนิดพืชกลุ่มไม้ประดับที่สำรวจพบในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H=ไม้ล้มลุก, A=พืชน้ำ, C=ไม้เลื้อย, P=ปาล์ม, O=กล้วยไม้, W=วัชพืช, F=เฟิร์น, E=พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

	ชื่อไทย	ชื่ออื่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ประเภทพืช	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
425.	เหลียงอินเดีย	-	<i>Tabebuia chrysantha</i>	Bignoniaceae	T							
426.	อโกลนีมา	-	<i>Aglaonema</i> spp.	Araceae	H							
427.	อบเชยเทศ	-	<i>Cinnamomum verum</i>	Lauraceae	T							
428.	อรพิม	คิ้วนาง	<i>Bauhinia winittii</i>	Leguminosae	C							
429.	อโศกอินเดีย	-	<i>Polyalthia longifolia</i>	Annonaceae	T							
430.	ออมเงิน	-	<i>Syngonium podophyllum</i> Hybrid	Araceae	H							
431.	ออมเงินแคระ	-	<i>Syngonium</i> sp.	Araceae	H							
432.	ออมทรัพย์	-	<i>Syngonium</i> sp.	Araceae	H							
433.	ออมนาค	-	<i>Syngonium</i> sp.	Araceae	H							
434.	อะเจอร่าตัม	-	<i>Ageratum houstonianum</i>	Asteraceae	H							
435.	อะเมซอน	-	<i>Echinodorus cordifolius</i>	Alismataceae	A							
436.	อะโวคาโด	-	<i>Persea americana</i>	Lauraceae	T							
437.	อัญชัน	-	<i>Clitoria ternatea</i>	Leguminosae	C							

438.	อากาเว่	-	<i>Agave spp.</i>	Agavaceae	H							
439.	อินทผลัม	Date palm	<i>Phoenix dactylifera</i>	Palmae	P							
440.	แอสเตอร์	-	<i>Callistephus chinensis</i>	Asteraceae	H							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S=ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
1.	กระเบาหลัก	กระเบาลิง	<i>Hydnocarpus ilicifolius</i>	Flacourtiaceae	T							
2.	กระพี้เขาควาย	ไม้เก็ด	<i>Dalbergia cultrate</i>	Papilionaceae	T							
3.	เกล็ดคนakra	เบี้ยไม้	<i>Dischidia imbricata</i>	Asclepiadaceae	E							
4.	เกล็ดปลา	ลูกลิบต้น	<i>Phyllodium longipes</i>	Papilionaceae	S							
5.	เกล็ดปลาซ่อน	หญาลูกลิบ	<i>Phyllodium pulchellum</i>	Papilionaceae	S							
6.	เข็มป่า	-	<i>Pavetta indica</i>	Rubiaceae	S							
7.	เจตมูลเพลิงแดง	ปิดป่าแดง	<i>Plumbago indica</i>	Plumbaginaceae	S							
8.	เจตมูลเพลิงขาว	ปิดป่าขาว	<i>Plumbago zeylanica</i>	Plumbaginaceae	S							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= ถั่วไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
9.	เต็ง	แงะ	<i>Shorea obtusifolius</i>	Dipterocarpaceae	T							
10.	เต็งหนาม	-	<i>Bridelia retusa</i>	Euphorbiaceae	T							
11.	เต่าร้าง	-	<i>Caryota mitis</i>	Palmae	T							
12.	เปราะหอม	เอื้องดิน	<i>Kaempferia galanga</i>	Zingiberaceae	H							
13.	เปล้าน้อย	เปล้าน้อย	<i>Croton longissimus</i>	Euphorbiaceae	S							
14.	เปล้าหลวง	เปล้าใหญ่	<i>Croton oblongifolius</i>	Euphorbiaceae	T							
15.	เพกา	มะลิคี่ไม้	<i>Oroxylum indicum</i>	Bignoniaceae	T							
16.	เฟินใบมะขาม	-	<i>Nephrolepis</i> sp.	Oleandraceae	F							
17.	เฟินก้านดำ	หญ้านูควาก	<i>Adiantum</i> sp.	Adiantaceae	F							
18.	เฟินลูกไก่ทอง	-	<i>Cibotium barometz</i>	Dicksoniaceae	F							
19.	เฟินก้างปลา	-	<i>Nephrolepis cordifolia</i>	Oleandraceae	F							
20.	เฟินข้าหลวง	-	<i>Asplenium</i> spp.	Aspleniaceae	F							
21.	มะเดื่อปล้อง	เดื่อปล้อง	<i>Ficus hispida</i>	Moraceae	T							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
22.	เม่า	มักเม่า	<i>Antidesma acidum</i>	Euphorbiaceae	S							
23.	เม่าไขปลาคา	เม่าทุ้ง	<i>Antidesma ghaesembilla</i>	Euphorbiaceae	S							
24.	เม่าสาย	เม่า	<i>Antidesma sootepense</i>	Euphorbiaceae	S							
25.	เสนห์จันทร์เขียว	เสนห์จันทร์ เขียว	<i>Homalomena</i> sp.	Araceae	H							
26.	เสลาเปลือกลาง	เส้า	<i>Lagerstroemia tomentosa</i>	Lythraceae	T							
27.	เสี้ยวเครือ	ปอเกียน	<i>Bauhinia bracteata</i>	Caesalpiniaceae	C							
28.	เสี้ยวดอกขาว	เสี้ยวดอกขาว	<i>Bauhinia variegata</i>	Caesalpiniaceae	T							
29.	เสื่อแพ้ว	-	<i>Staurochilus dawsonianus</i>	Orchidaceae	O							
30.	เหมือดพลอง	จืดำ	<i>Micromelum</i> sp.	Rutaceae	T							
31.	เหียง	ยางเหียง	<i>Dipterocarpus obtusa</i>	Dipterocarpaceae	T							
32.	เอื้องเข็มขาว	-	<i>Vanda lilacina</i>	Orchidaceae	O							
33.	เอื้องเขาแกะ	-	<i>Rhynchostylis coelestis</i>	Orchidaceae	O							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S = ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
34.	เอื้องเขาพะ	-	<i>Cleisostoma arietinum</i>	Orchidaceae	O							
35.	เอื้องแปรงสีฟัน	-	<i>Dendrobium secundum</i>	Orchidaceae	O							
36.	เอื้องกุหลาบ กระเป๋เปิด	-	<i>Aerides falcate</i>	Orchidaceae	O							
37.	เอื้องกุหลาบกระเป๋ ปิด	-	<i>Aerides odorata</i>	Orchidaceae	O							
38.	เอื้องคำ	-	<i>Dendrobium chrysotoxum</i>	Orchidaceae	O							
39.	เอื้องช้างสารภี	-	<i>Acampe papillosa</i>	Orchidaceae	O							
40.	เอื้องหมาขานา	เอื้องหมาขานา	<i>Costus speciosus</i>	Costaceae	H							
41.	แก้มขาว	-	<i>Mussaenda sanderiana</i>	Rubiaceae	S							
42.	แคหางค่าง	แคหางค่าง	<i>Markhamia stipulata</i> S var. <i>kerrii</i>	Bignoniaceae	T							
43.	แดง	แดง	<i>Xylia xylocarpa</i>	Caesalpiniaceae	T							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= ถั่วงอกไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
44.	แฝกหอม	-	<i>Vetiveria zizanioides</i>	Gramineae	H							
45.	โกฐพุงปลา	-	<i>Dischidia rafflesiana</i>	Asclepiadaceae	C							
46.	โคลงเคลง	-	<i>Melastoma normale</i>	Melastomataceae	S							
47.	โคไม้รู้ลัม	โคไม้รู้ลัม	<i>Elephantopus scaber</i>	Asteraceae	H							
48.	โพธิ์	-	<i>Ficus religiosa</i>	Moraceae	T							
49.	โมกเครือ	เดื่อดิน	<i>Aganosma marginata</i>	Apocynaceae	C							
50.	โมกขาว	โมกมัน	<i>Holarrhena pubescens</i>	Apocynaceae	T							
51.	ไกรทอง	-	<i>Erythroxylum cuneatum</i>	Erythroxylaceae	S							
52.	ไคร้หน้า	-	<i>Homonoia riparia</i>	Euphorbiaceae	T							
53.	ไคร้มด	-	<i>Glochidion</i> sp.	Euphorbiaceae	T							
54.	ไผ่	-	<i>Bambusa</i> sp.	Bambusaceae	T							
55.	ไพล	-	<i>Zingiber cassumunar</i>	Zingiberaceae	H							
56.	กรวยป่า	สีเสื่อหลวง	<i>Casearia grewiaifolia</i>	Flacourtiaceae	S							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
57.	กระเจียวแดง	-	<i>Hibiscus sabdariffa</i>	Malvaceae	S							
58.	กระเจียว	อาวแดง	<i>Curcuma sessilis</i>	Zingiberaceae	H							
59.	กระเช้าสีดา	-	<i>Platycodon sp.</i>	Polypodiaceae	C							
60.	กระเทียมเถา	-	<i>Pachyptera hymenaea</i>	Bignoniaceae	C							
61.	กระเบาใหญ่	-	<i>Hydnocarpus antelminthica</i>	Flacourtiaceae	T							
62.	กระเรกระร่อน	-	<i>Cymbidium bicolor</i>	Orchidaceae	O							
63.	กระโดน	ปุย	<i>Careya sphaerica</i>	Barringtoniaceae	T							
64.	กระชาย	-	<i>Boesenbergia rotunda</i>	Zingiberaceae	H							
65.	กระชายดำ	-	<i>Kaempferia parviflora</i>	Zingiberaceae	H							
66.	กระดังงา	เงือกแข้งม้า	<i>Leea indica</i>	Leeaceae	S							
67.	มีสดางค์	-	<i>Leea sp.</i>	Leeaceae	S							
68.	กระต่ายจาม	-	<i>Scoparia dulcis</i>	Scrophulariaceae	H							
69.	กระถินณรงค์	-	<i>Acacia auriculiformis</i>	Caesalpiniaceae	T							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
70.	กระทกรก	-	<i>Passiflorra foetida</i>	Passifloraceae	C							
71.	กระท้อน	-	<i>Sandoricum koetjape</i>	Meliaceae	T							
72.	กระทิง	-	<i>Calophyllum inophyllum</i>	Clusiaceae	T							
73.	กระทืบยอด	-	<i>Biophytum adiantoides</i>	Oxalidaceae	H							
74.	กระท่อม	ตุ้ม	<i>Anthocephalus chinensis</i>	Rubiaceae	T							
75.	กระท่อมนา	ตุ้มคำ	<i>Mitragyna diversifolia</i>	Rubiaceae	T							
76.	กระบก	บะมีน	<i>Irvingia malayana</i>	Ixonanthaceae, Irvingiaceae	T							
77.	กระพังโหม	เครือคดหมา	<i>Paederia foetida</i>	Rubiaceae	C							
78.	กระพี	ปี	<i>Millettia sp.</i>	Papilionaceae	T							
79.	กร่าง	ลุง	<i>Ficus altissima</i>	Moraceae	T							
80.	กฤษณา	-	<i>Aquilaria crassna</i>	Thymelaeaceae	T							
81.	กล้วย	-	<i>Musa sapientum</i>	Musaceae	H							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
82.	กล้วยไม้แคทลียา	-	<i>Cattleya 'Queen Sirikit'</i>	Orchidaceae	O							
83.	กล้วยบัวสีส้ม	-	<i>Musa laterita</i> Cheeseman	Musaceae	O							
84.	กล้วยพัด	-	<i>Ravenala madagascariensis</i>	Sterlitziaceae	T							
85.	กล้วยหนุส้ง	-	<i>Uvaria grandiflora</i>	Annonaceae	S							
86.	กวนอิม	-	<i>Dracaena sanderiana</i>	Dracaenaceae	H							
87.	กว้าว	-	<i>Haldina cordifolia</i>	Rubiaceae	T							
88.	กวาวเครือ	กว้าวเครือ	<i>Millettia auriculata</i>	Papilionaceae	C							
89.	กวาวเครือ	ก้าวเครือ	<i>Pueraria candollei</i>	Papilionaceae	C							
90.	กั้นกรา	-	<i>Fagraea fragrans</i>	Gentianaceae	T							
91.	กั้นกัษ	-	<i>Afgekia sericea</i>	Papilionaceae	C							
92.	กั้นกัษมหิดล	-	<i>Afgekia mahidolae</i>	Papilionaceae	C							
93.	กัลปพฤกษ์	-	<i>Cassia bakeriana</i>	Caesalpiniaceae	T							
94.	กัลปพฤกษ์	เปลือกกษม ดอก	<i>Cassia agnes</i>	Caesalpiniaceae	T							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
		สีชมพูเข้ม										
95.	กะเหรี่ยงร้อน	-	<i>Cymbidium aloifolium</i>	Orchidaceae	O							
96.	การบูร	-	<i>Cinnamomum camphora</i>	Lauraceae	T							
97.	กาฬพฤกษ์	-	<i>Cassia grandis</i>	Caesalpiniaceae	T							
98.	กำยาน	-	<i>Styrax benzoides</i>	Styraceae	T							
99.	กินกึ่งน้อย	ผักปลาบ	<i>Murdania nudiflora</i>	Commelinaceae	H							
100.	กุ๊ก	กุ๊ก	<i>Amomum</i> sp.	Zingiberaceae	H							
101.	กุ่มน้ำ	ผักกุ่ม	<i>Crateva religiosa</i>	Capparidaceae	T							
102.	กุศน้ำ	ผักกุศ	<i>Athyrium esculentum</i>	Athyriaceae	H							
103.	ขนุน	-	<i>Artocarpus heterophyllus</i>	Moraceae	T							
104.	ขมิ้นขาว	-	<i>Curcuma mangga</i>	Zingiberaceae	H							
105.	ขมิ้นชัน	ขี้ขมิ้น	<i>Curcuma longa</i>	Zingiberaceae	H							
106.	ขมิ้นนกก	-	<i>Globba</i> sp.	Zingiberaceae	H							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่าไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= ถั่วไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
107.	ขลุ้	-	<i>Pluchea indica</i>	Asteraceae	S							
108.	ข่อย	-	<i>Streblus asper</i>	Moraceae	T							
109.	ชะจาว	กะเข	<i>Holoptelea integrifolia</i>	Ulmaceae	T							
110.	ชะเง้อ	-	<i>Millettia kangensis</i>	Papilionaceae	T							
111.	ข่า	-	<i>Alpinia galanga</i>	Zingiberaceae	H							
112.	ข่าลิง	ขมิ้นนก	<i>Globba obscura</i>	Zingiberaceae	H							
113.	คนที	-	<i>Vitex trifolia</i>	Verbenaceae	S							
114.	ค่างคาวดำ	-	<i>Tacca chantrieri</i>	Taccaceae	H							
115.	คำมอกหลวง	แสลงหอมไก่	<i>Gardenia sootepensis</i>	Rubiaceae	T							
116.	จอกหูหนู	-	<i>Salvinia cucullata</i>	Salviniaceae	A							
117.	จันทน์ผา	-	<i>Dracaena loureiri</i>	Agavaceae	S							
118.	จันทน์	-	<i>Diospyros decandra</i>	Ebenaceae	T							
119.	จำอ่อม	-	<i>Peristrophe lanceolaria</i>	Acanthaceae	S							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= ถั่วไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
120.	จำเริญ	ตาไก่	<i>Ardisia crenata</i> var. <i>crenata</i>	Myrsinaceae	S							
121.	จิกทะเล	-	<i>Barringtonia asiatica</i>	Barringtoniaceae	T							
122.	จิกน้ำ	-	<i>Barringtonia acutangula</i>	Barringtoniaceae	T							
123.	จิกสวน	-	<i>Barringtonia racemosa</i>	Barringtoniaceae	T							
124.	ชงโค	-	<i>Bauhinia purpurea</i>	Caesalpiniaceae	T							
125.	ชมพู่น้ำดอกไม้	-	<i>Syzygium jambos</i>	Myrtaceae	T							
126.	ชมพูป่า	ชมพูป่า	<i>Syzygium megacarpa</i>	Myrtaceae	T							
127.	ชา	-	<i>Camellia sinensis</i> var. <i>assamica</i>	Theaceae	S							
128.	ช้างน้ำ	ตาลเหลือง	<i>Ochna integerrima</i>	Ochnaceae	T							
129.	ช้างผสมโขลง	-	<i>Eulophia graminea</i>	Orchidaceae	O							
130.	ข้าวหลาม	-	<i>Piper sarmentosum</i>	Piperaceae	C							
131.	ขยฝ้ายสีดำ	-	<i>Platycerium holtumii</i>	Polygonaceae	E							
132.	ชุมเห็ด	-	<i>Cassia occidentalis</i>	Caesalpiniaceae	S							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= ถั่วงอกไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
133.	ซ้อ	-	<i>Gmelina arborea</i>	Verbenaceae	T							
134.	ซ้องแมว	-	<i>Gmelina philippensis</i>	Verbenaceae	C							
135.	ดอกคำใต้	-	<i>Acacia farnesiana</i>	Mimosaceae	S							
136.	ดองดิง	-	<i>Gloriosa superba</i>	Liliaceae	H							
137.	ดาหลา	-	<i>Nicolaia elatior</i>	Zingiberaceae	H							
138.	ดีปลี	-	<i>Piper retrofractum</i>	Piperaceae	H							
139.	ดีปลีน้ำ	-	<i>Potamogeton malaianum</i>	Potamogetonaceae	A							
140.	ตองสาด	สาดแดง	<i>Phrynium capitatum</i>	Marantaceae	H							
141.	ต้อยติ่ง	ต้อยติ่ง	<i>Hygrophilla erecta</i>	Acanthaceae	H							
142.	ตะเคียนทอง	-	<i>Hopea odorata</i>	Dipterocarpaceae	T							
143.	ตะแบก	เปื่อย	<i>Lagerstromia cuspidata</i>	Lythraceae	T							
144.	ตะแบกนา	เปื่อย	<i>Lagerstroemia floribunda</i>	Lythraceae	T							
145.	ตะโกนา	-	<i>Diospyros rhodcalyx</i>	Ebenaceae	T							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
146.	ตะคร้อ	มะโจ๊ก	<i>Schleichera oleosa</i>	Sapindaceae	T							
147.	ตะลิงปลิง	-	<i>Averrhoa bilimbi</i>	Averrhoaceae	T							
148.	ตะลุมพุก	ระฆังเงิน	<i>Catunaregam uliginosa</i>	Rubiaceae	T							
149.	ดาหิร	-	<i>Hedychium villosum</i>	Zingiberaceae	H							
150.	ตาล	-	<i>Borassus flabellifer</i>	Arecaceae	P							
151.	ตาลปัตรฤาษี	-	<i>Limnocharis flava</i>	Limnocharitaceae	A							
152.	ตำลึง	-	<i>Coccinia grandis</i>	Cucurbitaceae	C							
153.	ตัวเกลี้ยง	ตัวแดง	<i>Cratoxylum cochinchinense</i>	Guttiferae	T							
154.	ตัวขน	-	<i>Cratoxylum formosum</i> subsp. <i>pruniflorum</i>	Guttiferae	T							
155.	พญาสัตบรรณ	ดินเป็ด	<i>Alstonia scholaris</i>	Verbenaceae	T							
156.	ดินตุ๊กแก	-	<i>Selaginella</i> sp.	Selaginellaceae	H							
157.	ตุ้มคำ	ตุ้มก้านเหลือง	<i>Nauclea orientalis</i>	Rubiaceae	T							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S = ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= ถั่วงอก, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
158.	ตุ้มกาขาว	มะตั่ง	<i>Strychnos nux-blanda</i>	Loganiaceae	T							
159.	ทองกวาว	-	<i>Butea monosperma</i>	Papilionaceae	T							
160.	ทองกวาวเหลือง	-	<i>Butea monosperma</i>	Papilionaceae	T							
161.	ทองหลางดำ	-	<i>Erythrina variegata</i>	Papilionaceae	T							
162.	ทองหลางป่า	-	<i>Erythrina subumbrans</i>	Papilionaceae	T							
163.	นมแมวป่า	นมจั่ว	<i>Ellipeiopsis cherrevensis</i>	Annonaceae	S							
164.	นางแย้มป่า	-	<i>Clerodendrum viscosum</i>	Verbenaceae	H							
165.	นางแลว	นางแลว	<i>Tupistra albiflora</i>	Liliaceae	H							
166.	นุ่น	-	<i>Ceiba pentandra</i>	Bombacaceae	T							
167.	บอน	-	<i>Colocasia eaculenta</i> var. <i>aquatilis</i>	Araceae	H							
168.	บอระเพ็ด	จิ้งจะลิงตัวผู้	<i>Tinospora crispa</i>	Menispermaceae	C							
169.	บัวจงกลนี	-	<i>Nymphaea</i> sp.	Nymphaeaceae	A							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
170.	บัวจีน	บัวดิน	<i>Zephyranthes grandiflora</i>	Amaryllidaceae	H							
171.	บัวบก	-	<i>Centella asiatica</i>	Apiaceae	H							
172.	บัวสันโดษ	แผ่นดินเย็น	<i>Nervilia aragoana</i>	Orchidaceae	O							
173.	บัวสาย	-	<i>Nymphaea lotus</i>	Nymphaeaceae	A							
174.	บัวหลวง	-	<i>Nelumbo nucifera</i>	Nelumboaceae	A							
175.	บุก	-	<i>Amorphophallus campanulatus</i>	Araceae	H							
176.	ประดู่ป่า	-	<i>Pterocarpus macrocarpus</i>	Papilionaceae	T							
177.	ประดู่ส้ม	ไม้เดิม	<i>Bischofia javanica</i>	Bischofiaceae	T							
178.	ปอทะเล	-	<i>Hibiscus tiliaceus</i>	Malvaceae	S							
179.	ปีบ	กาสะลอง	<i>Millingtonia hortensis</i>	Bignoniaceae	T							
180.	ปีบทอง	กาสะลองคำ	<i>Radermachera ignea</i>	Bignoniaceae	T							
181.	ผักเป็ด	-	<i>Alternanthera paronichyoides</i>	Amaranthaceae	S							
182.	ผักเหือด	ผักเหือด	<i>Ficus virens</i>	Moraceae	T							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S = ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= ถั่วฝักยาว, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
183.	ผักไผ่	ผักไผ่	<i>Polygonum odoratum</i>	Polygonaceae	H							
184.	ผักไผ่น้ำ	-	<i>Polygonum tomentosum</i>	Polygonaceae	H							
185.	ผักกระเฉด	-	<i>Neptunia oleracea</i>	Mimosaceae	A							
186.	ผักกระสัง	ผักกระสัง	<i>Peperomia pellucida</i>	Peperomiaceae	H							
187.	ผักกาดข้าง	-	<i>Crassocephalum crepidioides</i>	Asteraceae	H							
188.	ผักกาดนก	ผักกาดนา	<i>Blumeopsis flava</i>	Asteraceae	H							
189.	ผักขม	ผักโขม	<i>Amaranthus gracilis</i>	Amaranthaceae	H							
190.	ผักขมหนาม	ผักโขมหนาม	<i>Amaranthus spinosus</i>	Amaranthaceae	H							
191.	ผักคาวตอง	-	<i>Houttuynia cordata</i>	Saururaceae	H							
192.	ผักจ๋า	ดินจ๋า	<i>Ardisia elliptica</i>	Myrsinaceae	S							
193.	ผักตบไทย	-	<i>Monochoria hastate</i>	Pontederaceae	A							
194.	ผักนึ่ง	-	<i>Ipomoea aquatica</i>	Convolvulaceae	C							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= ถั่วไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
195.	ผักบุ้งรั้ว	-	<i>Ipomoea digitata</i>	Convolvulaceae	C							
196.	ผักปลัง	-	<i>Basella alba</i>	Basellaceae	H							
197.	ผักปลาบ	-	<i>Commelina bengalensis</i>	Commelinaceae	H							
198.	ผักปลาบ	กินกุ้งน้อย	<i>Murdannia nudiflora</i>	Commelinaceae	H							
199.	ผักปลาบ	ผักปลาบ	<i>Murdania</i> sp.	Commelinaceae	H							
200.	ผักปลาบ	ผักปลาบ	<i>Polia</i> sp.	Commelinaceae	H							
201.	ผักปลาบนานา	-	<i>Commelina diffusa</i>	Commelinaceae	H							
202.	ผักหนาม	ผักหนาม	<i>Lasia spinosa</i>	Araceae	H							
203.	ผักหวานป่า	ผักหวาน	<i>Melientha suavis</i>	Opiliaceae	H							
204.	ผักฮ้วน	ผักฮ้วนหมู	<i>Gymnema inodorum</i>	Asclepiadaceae	C							
205.	ฝาง	ฝาง	<i>Caesalpinia sappan</i>	Caesalpiniaceae	S							
206.	พญาขอ	-	<i>Clinacanthus nutans</i>	Acanthaceae	S							
207.	พญาสัตบรรณ	ดินเป็ด	<i>Alstonia scholaris</i>	Apocynaceae	T							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= ถั่วงอกไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
208.	พนมสวรรค์	ป้างแดง	<i>Clerodendrum paniculata</i>	Verbenaceae	S							
209.	พริกไทย	-	<i>Piper nigrum</i>	Piperaceae	C							
210.	พูกฤษ	-	<i>Albizia lebbeck</i>	Mimosaceae	T							
211.	พลวง	ตองตึง	<i>Dipterocarpus tuberculatus</i>	Dipterocarpaceae	T							
212.	พลองเหมือด,พลอง ดำ	จีดำ	<i>Memecylon edule</i>	Memecylaceae	S							
213.	พลับพล	มะกอม	<i>Microcos paniculata</i>	Tiliaceae	T							
214.	พลูช้าง	-	<i>Monstera sp.</i>	Araceae	C							
215.	พวงแก้วแดง	-	<i>Clerodendrum splendens</i> x <i>C. thomsoniae</i>	Lamiaceae	C							
216.	พวงแก้วกุดั่น	-	<i>Clematis smilacifolia</i>	Ranunculaceae	C							
217.	พวงตุ้มหู	-	<i>Ardisia pilosa</i>	Myrsinaceae	S							
218.	พวงประดิมฐ์	เครือออน	<i>Congea tomentosa</i>	Symphoremataceae	C							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= ถั่วงอกไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
219.	พะยอม	ชะยอม	<i>Shorea roxburghii</i>	Dipterocarpaceae	T							
220.	พิลังกาสา	-	<i>Ardisia villosa</i>	Myrsinaceae	S							
221.	พิลังกาสา	ตีนจ้ำ	<i>Ardisia polycephala</i>	Myrsinaceae	S							
222.	พืพวนน้อย	นมควาย	<i>Uvaria rufa</i>	Annonaceae	S							
223.	พุดดง	-	<i>Kopsia arborea</i>	Apocynaceae	S							
224.	พุทรา	มะตัน	<i>Zizyphus mauritiaan</i>	Rhamnaceae	T							
225.	ฟ้าม่วย	-	<i>Vanda coerulea</i>	Orchidaceae	O							
226.	มะเกลือ	-	<i>Diospyros mollis</i>	Ebenaceae	T							
227.	มะเดื่อขาว	-	<i>Ficus callosa</i>	Moraceae	T							
228.	มะเดื่อปล้อง	เดื่อปล้อง	<i>Ficus hispida</i>	Moraceae	T							
229.	มะเดื่ออุทุมพร		<i>Ficus racemosa</i>	Moraceae	T							
230.	มะเฒ่า	เฒ่าตัน	<i>Antidesma sp.</i>	Euphorbiaceae	S							
231.	มะแตก	-	<i>Celastrus paniculata</i>	Celastraceae	C							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
232.	มะไฟ	-	<i>Baccaurea ramiflora</i>	Euphorbiaceae	T							
233.	มะกล่ำตาช้าง	มะกล่ำตาช้าง	<i>Adenanthera pavonica</i>	Mimosaceae	T							
234.	มะกอกไทย	มะกอก	<i>Spondias pinnata</i>	Anacardiaceae	T							
235.	มะกอกน้ำ	-	<i>Elaeocarpus hygrophilus</i>	Elaeocarpaceae	T							
236.	มะกายขัด	ปะกาย	<i>Mallotus philippensis</i>	Euphorbiaceae	T							
237.	มะขาม	-	<i>Tamarindus indica</i>	Caesalpiniaceae	T							
238.	มะขามเทศ	-	<i>Pithecellobium dulce</i>	Mimosaceae	T							
239.	มะขามป้อม	มะขามป้อม	<i>Phyllanthus emblica</i>	Euphorbiaceae	T							
240.	มะขามป้า	กางจี่มอด	<i>Albiszia odoratissima</i>	Caesalpiniaceae	T							
241.	มะคังแดง	ไม้กั๋ง	<i>Gardenia erythroclada</i>	Rubiaceae	T							
242.	มะค่าโมง	-	<i>Azelia xylocarpa</i>	Caesalpiniaceae	T							
243.	มะค่าดีควาย	-	<i>Sapindus rarak</i>	Sapindaceae	T							
244.	มะเดื่ออุทุมพร	เดื่อ	<i>Ficus racemosa</i>	Moraceae	T							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= ถั่วไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
245.	มะตูม	ปะป็น	<i>Aegl marmelos</i>	Rutaceae	T							
246.	มะพร้าว	-	<i>Cocos nucifera</i>	Arecaceae	T							
247.	มะม่วงป่า	-	<i>Buchanania occidentale</i>	Anacardiaceae	T							
248.	มะม่วง	-	<i>Mangifera indica</i>	Anacardiaceae	T							
249.	มะม่วงหิมพานต์	-	<i>Anacardium occidentale</i>	Anacardiaceae	S							
250.	มะระจีนก	มะห่อย	<i>Momordica charantia</i>	Cucurbitaceae	C							
251.	มะสัง	-	<i>Feroniella lucida</i>	Rutaceae	T							
252.	มะหลอด	-	<i>Elaeagnus latifolia</i>	Elaeocarpaceae	T							
253.	มะหาด	หาด	<i>Artocarpus lakoocha</i>	Moraceae	T							
254.	มันปลา	-	<i>Glochidion sphaerogynum</i>	Euphorbiaceae	T							
255.	ยางเหียง	-	<i>Dipterocarpus obtusifolius</i>	Dipterocarpaceae	T							
256.	ยางนา	-	<i>Dipterocarpus alatus</i>	Dipterocarpaceae	T							
257.	ยางพารา	-	<i>Hevea brasiliensis</i>	Euphorbiaceae	T							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= ถั่วงอกไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
258.	รกฟ้า	สกฟ้า	<i>Terminalia alata</i>	Combretaceae	T							
259.	รวงผึ้ง	-	<i>Schoutenia glomerata</i> ssp. <i>peregrina</i>	Tiliaceae	S							
260.	รัง	เปา	<i>Shorea siamensis</i>	Dipterocarpaceae	T							
261.	รางจืด	หนามแน่	<i>Thunbergia laurifolia</i>	Thunbergiaceae	C							
262.	ลาน	ลาน	<i>Corypha umbraculifera</i>	Palmae	P							
263.	ลำไย	-	<i>Dimocarpus longan</i>	Sapindaceae	T							
264.	ว่านกีบแรด	-	<i>Angiopteris evecta</i>	Marantaceae	F							
265.	ว่านจุนนาง	-	<i>Geodorum</i> sp.	Orchidaceae	O							
266.	ว่านธรณีสาร	-	<i>Phyllanthus pulcher</i>	Euphorbiaceae	H							
267.	ว่านน้ำ	-	<i>Acorus calamus</i>	Araceae	A							
268.	ว่านพังพอน	ว่านคิงหว่า	<i>Tacca chantrieri</i>	Taccaceae	H							
269.	ว่านหางช้าง	-	<i>Iris collettii</i>	Iridaceae	H							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
270.	ศรีตรัง	-	<i>Jacaranda obtusifolia</i> ssp. <i>rhombifolia</i>	Bignoniaceae	T							
271.	ส้มเสี้ยวเถา	-	<i>Bauhinia lakhonensis</i>	Caesalpiniaceae	C							
272.	สมอไทย	ปะนะ	<i>Terminalia chebula</i>	Combretaceae	T							
273.	สมอพิเภก	-	<i>Terminalia bellirica</i>	Combretaceae	T							
274.	สะเดา	-	<i>Azadirachta indica</i> var. <i>siamensis</i>	Meliaceae	T							
275.	สะเล้งหอมไก่อ	-	<i>Rothmannia sootepensis</i>	Rubiaceae	T							
276.	สังหยู	-	<i>Polyalthia</i> sp.	Annonaceae	T							
277.	สัก	สัก	<i>Tectona grandis</i>	Verbenaceae	T							
278.	ส้านใหญ่	ส้าน	<i>Dillenia obovata</i>	Dilleniaceae	T							
279.	ส้านชะวา	-	<i>Dillenia suffruticosa</i>	Dilleniaceae	T							
280.	ส้านป้าว	มะตาด	<i>Dillenia indica</i>	Dilleniaceae	T							
281.	สามปอยชมพู	-	<i>Vanda densonii</i>	Orchidaceae	O							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S = ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= ถั่วไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
282.	สามปอยหางปลา	-	<i>Vanda livouvillei</i>	Orchidaceae	O							
283.	สิรินธรวัลดี		<i>Bauhinia sirindhorniae</i>	Caesalpiniaceae	C							
284.	ลีพินคนทา	จี้ดำตา	<i>Harrisonia perforata</i>	Simaroubaceae	S							
285.	หงอนไก่ไทย	-	<i>Celosia argentea</i>	Amaranthaceae	H							
286.	หญ้าไต้ใบ	-	<i>Phyllanthus urinaria</i>	Euphorbiaceae	H							
287.	หญ้างวงช้าง	-	<i>Heliotropium indicum</i>	Boraginaceae	H							
288.	หญ้าถอดปล้อง	-	<i>Equisetum debile</i>	Equisetaceae	H							
289.	หญ้าปากกิ้ง	-	<i>Murdannia loriformis</i>	Commelinaceae	H							
290.	หนามเค็ด	มะเค็ด	<i>Randia dumetorum</i>	Rubiaceae	H							
291.	หนามแดง	-	<i>Carissa carandas</i>	Apocynaceae	S							
292.	หนามแท่ง	เค็ด	<i>Randia dasycarpa</i>	Rubiaceae	S							
293.	หม่อน	-	<i>Morus alba</i>	Moraceae	S							
294.	หว่า	มะเกี๋ยง [†]	<i>Syzygium cumini</i>	Myrtaceae	T							

ตารางที่ 8 พรรณไม้ป่า ไม้ท้องถิ่น ที่พบในพื้นที่วิจัย

คำอธิบาย ประเภทพืช T=ไม้ต้น, S= ไม้พุ่ม, H= ไม้ล้มลุก, A= พืชน้ำ, V= ไม้เลื้อย, P= ปาล์ม, O= กล้วยไม้, W= วัชพืช, F = เฟิน, E = พืชอิงอาศัย

สถานที่พบ Ma = ตลาดต้นไม้, Sc = โรงเรียน, Uni = มหาวิทยาลัย, Tem = วัด, Rd = ข้างทาง-ถนน, Pb = พื้นที่สาธารณะ, Res = พื้นที่พักอาศัย

NO	ชื่อไทย	ชื่อท้องถิ่น	ชื่อวิทยาศาสตร์	วงศ์	ลักษณะ วิสัย	สถานที่พบ						
						Ma	Sc	Uni	Tem	Rd	Pb	Res
295.	หอมไก่อ	-	<i>Chloranthus erectus</i>	Chloranthaceae	S							
296.	หาดหนูน	หาดหนูน	<i>Artocarpus gomezianus</i>	Moraceae	S							
297.	หิรัญญิการ	-	<i>Beaumontia grandiflora</i>	Apocynaceae	C							
298.	หุปลาซ่อน	ผักป่า	<i>Emilia sonchifolia</i>	Asteraceae	H							
299.	โสกน้ำ		<i>Saraca indica</i>	Caesalpiniaceae	S							
300.	อบเชย	อบเชย	<i>Cinnamomum sp.</i>	Lauraceae	T							
301.	อะราง	นนทรีป่า	<i>Peltophorum dasyrachis</i>	Caesalpiniaceae	T							
302.	อัครีทวาร	-	<i>Clerodendrum serratum</i>	Verbenaceae	S							
303.	อังกาบเมือง	จำอ่อม	<i>Barleria cristata</i>	Acanthaceae	S							
304.	อินทนิลน้ำ	-	<i>Lagerstroemia speciosa</i>	Lythraceae	T							
305.	อินทนิลบก	จอล่อ	<i>Lagerstroemia macrocarpa</i>	Lythraceae	T							